

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Eg. hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

A másik koalíció.

Budapest, augusztus 31.

Nemzetiségiek és szociáldemokraták már régóta kokettiroznak egymással. Ki adta a kettő közül erre az első agít, azt hamarjában már nem tudnók megmondani. De már régóta úgy van, hogy mindent, ami a nemzetiségi truppan történik, jóváhagyó bájosolyllyal fogadnak Bokányiék, amit Hodzsa Milán és kolompos társai azzal háláltak meg, hogy revansképen benn a parlamentben szorgalmasan megvédelmezték a nemzetköziet, minden lehető és lehetetlen alkalmossal. A magyar közvélemény régóta figyelni már ezt a gyanus egyetértést s tisztában van azzal, hogy ez sokkal komolyabb egyszerű, mulékony flirtnél. Ezért széles ez országban senki sem lepődik meg azon, ha most azt olvassa, hogy az egymáshoz vonzódo felek a világ elismerését is meg akarják szerezni a törvénytelen frigyhez és nyíltan bevallott koalíció formájában akarják publikálni a titkos utakon bujkáló viszonyt. Ez a koalíció egyesítene a szociáldemokratákat, az összes tótokat, oláhokat, ráczokat és az apró nimandokat, az ugynevezett parasztpártot és még egy másik valamiféle újabb keletű próbálkozást, amelyik a radikális polgári párt címet használja.

Ilyen formája lesz az új koalíciónak, amelyik szembe kerül a régivel. Az

apró nimandokról elfelejthetjük, hogy ők is élnek (létezésüket eddig amúgy is csak a könyvatosokkal beprotezsált kommunikékkal adták hírül a nagyvilágnak); azért az új koalíció vegyelemzésénél maradjunk csak a két főfaktornál, a szociáldemokratáknál és a nemzetiségieknél. Hogyan kerülnek ezek össze?

Az egyik proletár-párt, a másik a burzsoá-párt. Az egyik az internacionale evangéliumának az alapján áll és azt hirdeti, hogy nincsenek nemzetek és nemzetiségek, csak rabló kapitalisták és kizsákmányolt munkások vannak; a másik pedig a legszűkebb körű faji önzés és sovinizmus elveit vallja. Milyen csoda okozza, hogy mégis megértik egymást? A magyar nyelvű proletár, aki idegennek és ellenségnek tartja a magyar urat, miért fogadja testvérül azt az oláh vagy tót ügyvédet és bankdirektort, aki saját nyelvsorsosait zsarolja és szipolyozza ki, azért, hogy az összeharcsolt családi vagyonok és pénzintézetek befolyását fölhasználva, megcsinálja a maga politikai karrierjét? Nekünk, kaputban járó magyaroknak nem tudják megbocsátani azt sem, hogy nem tudunk ezeréves multunkról megfeleltetni s hogy magyarok akarunk maradni. Nekik, a szeretett új szövetségeseknek szívesen elnézik még azt is, hogy a faji gyűlölködés tervszerű szításából élnek. Mi okozza ezt? Mi lehet

az a hatalmas egyesítő erő, ami át-hidalja az elveik közt tátongó szakadékot?

Nem szívesen konstatáljuk azt a szembeszökő tényt, hogy ez az egyesítő erő a mi ellenünk való gyűlölködés. Rossz tudat ez, mert mi azt szeretnők, hogyha azon a parányi földdarabon, amit a globuson Magyarország határvonala körül rajzol, minden ember testvér módjára szeretné egymást. Am a nemzetiségiek gyűlölnék bennünket, mert a maguk izlése szerint úgy szeretnék a nemzet testébe kerekíteni azt a határvonalat, hogy ők kívül rekedjenek rajta. A szociáldemokraták pedig egy különös optikai csalódásba esnek. Proletár program szerint gyűlölik a burzsoázit s azt az államot, mely addig, amíg egy szebb és boldogabb falanszter-korszak el nem érkezik, szerintük nem is lehet más, csak osztályállam. A burzsoázit azonban összecserélik a magyarsággal, az osztályállam fogalmába pedig belehelyettesítik a magyar állam fogalmát s erejük javát s harci készségük tűzesebibik felét ezek ellen koncentrálják. Ezért van az, hogy a mi szociálistusunk erényt csinál a hazafiatlanságból (másutt, egészségesebb viszonyok között csak közönyös a naczionalista kérdések iránt) és nyomban frigyet köt mindenkivel, aki a hazafiatlanságban sikeresen tudja velük felvenni a versenyt. Sőt annyira megy ezen a téren a magyar szociálist-

A himzett kendőről és a csodagyűrűről.

Írta: Floriche.

(Utánnyomás illus.)

I. A csipkekendő.

— Uram Istenem, mi hát az emberi lélek, hogy egy semmiség elegendő, hogy felzavaria és vihart keltsen benne és hogy egy másik semmiség, egy parányi sugara a reménvnek, lecsendesítse a vihart és békével, örömmel áraszsa el? — Uram, mi hát az emberi szív, hogy képes vérzeni az egész életen keresztül anélkül, hogy elvérzene s hogy elvesztené illúzióit?!

— Tegnap halálba szomorú és kétségbeesett voltam. Ma újong a lelkem, a szívem örömtől repes és nem tudom miért?

E sóhaj a Monsieur — a régens orléánsi herceg legfiatalabb, legszebb leánya ajkairól fakadt a versaillesi nagy vízesést övező százados hársak alatt.

És a szép leánynak nagy oka volt e hamleti töprengésre! Iszonyu alternatívába jutott, melyben folyton a bubánat és öröm közt lebegett.

A hőitotte buzatábia silány termése között mindig akad egy-két tőkéletes szem. Ilven tőkéletes, tiszta leánya volt Ludovica Adelaís hercegnő a legperverzebb, legerkölcstelenebb kornak. Mint a lilium emelkedett ki a dágvány fertőzött, sáros dudváik közül és nem vette észre idősb nővére, madame de Berry kicsapongásait és ifjabb nénie, Valois hercegnőnek a rozspálínka és Richelieu herceg iránti szerelmét.

Az erkölcstelenség egyenes arányban áll a

ranggal, következésképp a gyermekkirály trónja körül volt a legnagyobb.

A Condé herceg viharos családi életéről egész Páris beszélt. Az anyahercegnő Lassay herceggel élt; az ifjú hercegnő de Chalayt tűntette ki s maga Condé egyszerre de Nesle és de Prie grófnóket szerette. Mademoiselle Charolais vételkedett Valois hercegnővel a Richelieu tábornagy kegyeiért. Vendome hercegnő a lovásztát vette férjül és a Toulousi gróf madame de Goudrinnele élt. A courtesaneokat a legelső főúri családok szolgáltatták, mint a Sabran, Polignac, Nesle és Parabere urhölgyek és a kerítők között találjuk a d'Estréeket, Guichet és de la Jorceot.

És e fertőzött, ragályos légkörben egyedül Adelaís maradt szeplőtlen.

Tizenhét éves volt s az élet tavaszának sephiriei kezdtek az ő szíve körül is lengeni és ösztönszerűen feltámadt benne a szerelemvagy

Egy este az udvar részt vett az Opera előadásán. Athyst adták és Caucherau remekül interpretálta a főszerepet. A gyönyörű zene annyira felizgatta a szép leányt, hogy közel volt az ájuláshoz, szerencsére egy testőr kariát nyújtva, megmentette az eleséstől.

A hercegnő csak egy tekintetet vetett a testőrré, de az elég volt, hogy eltörölhetlen impresszió maradjon a lelkében.

E percetől fogva folyton ott lebegett lelki szemei előtt az alig férfikörbe serdült ifjú halovány arca, nagy, fekete, álmatag szemei, finom metszésű, szorosan összecsupott aikai, melyek mintha egy korai szerelem féltett titkát őrizték volna...

Szerellem... e szó, e fogalom ott zsongott folyton a hercegnő fejében és kényszerítette a

testőrré gondolni, kit minden udvari ünnepélyen látott és akinek égő, vágó, perzselő tekintete szüntelenül az ő arcára volt kapcsolva.

Nem lett volna leány, ha nem kutatja hódolója kilétét? Első komornája, Clonard kisaszszony, mihamar meghozta a kívánt értesítést.

A testőr neve: Saint-Maixent lovag. Előkelő anjoui családból származik. Közeli rokona d'Ibagnet grófnak, a Palais Royal kormányzójának és kedvence a testőrök parancsnoka, Jaque de la Poirenak, aki megszerette a fehérkezü, leányarcu testőrt, mint ahogy megszerették és félték társai, mióta megmutatta, hogy bátor és erős, mint egy aczétkard.

A hercegnőt a kíváncsiság vitte arra az utra, ahonnan visszatérés nincs. Hitte, sokáig hitte, hogy csak egy testőr után érdeklődik, de ellene esküdött minden s rövidesen megtudta, hogy az érdeklődését nem kíváncsiságnak hívják...

1716 márczius 16-án az udvar Martyban vadászott.

Madame, a régens anyja, egy pompás teivért lovagolt; de ha paripája egy az ekéből kifogott percheron lett volna, azt is átverte volna minden akadályon, hiszen legalább kétszáz lovas vadászat állt a háta mögött.

Adelaís egy alig tizenötmarkos berbeden ült, de alig került a szarvas a kutyák elé, a könnyű train de chasse elkapta a lovat, el a lovornót és nem hallgatva a kürt szavára, repültek erdőn, mezőn keresztül messze a társaságtól.

Már nem hallották a kutyák csaholását. A kürt szava elhalt, midőn a fásztó galoppadéból

mus, hogy új frigyeseinek még a burzoá hajlamokat is megbocsátja, hogyha azok a tőke érdekeit nem magyar lélekkel szolgálják és a sovinizmust is elnézi, hogyha ez nem magyar sovinizmus. Volt azután egy lelkiismeretlen kormány, amelyik mind a két félben élesztette az ellentűnk való gyűlölködést: ilyen vetésből kelt ki a mai aratás, amikor ugyanegy csürbe hordják be a nemzetiségi konkolyt s a szocializmus vérszemű virágait.

Az ad hoc jelszó, ami összehozza őket, az, hogy ők mindannyian az általános választói jog hívei és ezt az általános választói jogot meg kell védelmezni. Ki ellen kell megvédelmezni? A magyar nemzet ellen? Hiszen a magyar nemzet többségre segítette az általános választói jog híveit! Vagy a magyar kormány ellen? Hiszen a magyar kormány programjába vette, hogy megcsinálja a választói jog radikális reformját. És milyen támadás ellen kell megvédelmezni azt az általános választói jogot, amikor a kormány tervezetéből, egy betű nem sok, annyit sem ismerhetnek hitelesen?

Hazugság és rosszhiszeműség hozta tehát össze az új koalíciót s ez a romlatag alap nem ígér neki hosszú virulást. Ha valami kellemetlen van a dologban, akkor az az, hogy az új koalíció főleg a szabadelvű radikális elveket élezi ki a magyar nemzeti koalíció ellen, tehát úgy lünteti föl, mintha a liberális irány, a jogok tisztelete, az erők szabad érvényesülése védelemre szorulna a magyarság ellenében. Nem tagadjuk, magunk is sokszor mondtuk, hogy a magyar koalícióban akadnak elemek, akikkel szemben nem árt az ilyenemű óvatosság. De talán még sem jutottunk annyira, hogy ezek az elemek nyomhassák rá az egész pártra, sőt az egész nemzetre a maguk sötét fekete karakterét s hogy a Hodzsa Milánok és Bokányiak maguknak sajátíthassák ki ebben az országban a világosságot védő Naplovag szerepét!

felébredve, a hercegnő egy kis patak partján találta magát.

A patak partja tele volt nefelejtessel, vízi liliummal és a lótuszt mimelő nenufar sárga virágával.

Adelais egy alig tizenötmarkos berberen ült, szarát egy fágra akasztva nézte, mily mohón meríti párologó orrát a harmattól nedves friss fűbe. Aztán hátát egy vén fűzfa törzséhez támasztva, bele nézett az üres kék levegőbe, mintha ott keresne viszhangot a szívében zsongó harmóniára.

Azt nem lelte meg, de egyszerre felesendült a vadászkiáltás riadó hallalja. A vadásztársaság feléje közeledett s mielőtt jóformán észrevette volna, már jobbról-balról érkeztek a lovasok.

Az üldözött szarvas a patak tulsó partjáról ugrott a vízbe, hol talán menekülést remélt a kopók elől, vagy hogy még egyszer elolthassa gyöttrő szomját a hűs habokban.

Üldözői nyomon követték és az idegizgató látványban elmerült Adelais csak akkor eszmélt fel, mikor az agyonhajszolt királyi vad alig két lépésre volt tőle. A kopók köze kapták az állatot, amely kétségbeesve védte magát. Szép feje egy-egy mozdulatával lerázta magáról a nyakát, szügyét, lábait marcangoló ebeket s rohant maga elé.

A hercegnő akkor vette észre, mily halálos veszedelemben forog. Az agyonvedett szarvas vérengzőbb, mint a párducz.

Elsápadt, — de bátran kivonta törékeny finom vadászkesztését, hogy védje magát, pedig tudta, hogy nincs menekülés, hiszen a szarvas hatalmas koronája már alig volt pár lépésre tőle.

A többi úgy jött, mint az álom...

Budapest, augusztus 31.

Ferenz Ferdinánd Ischlben. Ferencz Ferdinánd főherceg szeptember 3-án a király egyenes meghívására Ischlbe érkezik. Ugyancsak e napon báró Aehrenthal külügyminisztert a király kihallgatáson fogadja. A trónörökös ischli időzése külpolitikai megbeszélésekre fog alkalmul szolgálni.

Báró Burián a királynál. Báró Burián közös pénzügyminiszter tegnap délelőtt tizenegy óraker félőrai kihallgatáson jelent meg a király előtt. Báró Burián délután résztvett az udvari ebéden és éjjel tizenkét óraker ismét elutazott Ischlből. Burián úgy nyilatkozott, hogy a kihallgatásnak nincsen szókatlan politikai karaktere. Mint minden évben boszniai utazásom előtt, mondotta Burián, jelentést tettem ő felségének és ehhez nem kell semmiféle kombinációt fűzni. Más oldalról azt jelentik, hogy Bosznia alkotmányosságának dolga nem került szóba az audiencián. Az utóbbi időben a külföldi államokkal folytatott tárgyalásoknál kizárólag Törökországról és különösen Macedóniáról volt szó, de Bosznia kormányzásáról, valamint arról, hogy Bosznia esetleg alkotmányt kapjon, nem tárgyaltak. A lapoknak az a jelentése, hogy a községi képviselők parlamentihez hasonló testületet akarnak szervezni, téves. Más forrásból nyert értesülés szerint báró Burián audienciája alkalmával a Boszniát érdeklő összes kérdésekről jelentést tett ő felségének s pedig elsősorban a jövő évi közös költségvetésről, azonkívül az okkupált tartományok kormányzati ügyeiről és az új-török mozgalmáról. Báró Burián este Ischlből Bécsbe utazott.

Günther Antal hazaérkezése. Günther Antal igazságügyminiszter, aki a legutóbbi heteket családjával Ostendében töltötte, holnap Budapestre érkezik és ismét átveszi hivatalát.

Miniszteri döntés a hitoktatás nyelve dolgában. A szászvárosi ref. gimnázium igazgatósága — mint már megirtuk — a múlt tanév végén felkérte a román hitoktatókat, hogy a hittant ezentul magyar nyelven adják elő. Egyben pedig kimondotta, hogy a jövő tanévben csak oly román tanulókat vesz fel, kik a hittant magyarul tanulják. Az igazgatóság a határozatával szemben a hitoktatók a püspöki konzisztórium útján a kultuszminiszterhez fordultak, akiknek a válasza ebben az ügyben most érkezett le a konzisztóriumhoz, illetőleg a gimnázium igazgatóságához. A kultuszminiszter leiratában megállapítja, hogy nem lehet sem csorbítani, sem korlátozni az egyháznak azt a jogát, hogy liturgiái dolgokban a saját hivatalos nyelvét használja. Minthogy pedig a hitoktatás folyamán előforduló dolgok összefüggnek a liturgiával, a hitoktatók nem foszthatók meg azon

Egy fiatal testőr — gyorsabb a villámnál — lepattan a lováról, a szarvas elé szökik és míg a leánynak szánt agancsdőfést keblével fogja fel, kardját markolatig dőli az állat torkába.

A testőr és a királyi vad egyszerre fekszenek le a gyepe.

A sebesültet az ápolók egész serege veszi körül s mikor végre felnyitja szeméit. Adelais nyújtja neki az első korty vizet.

A sebesült egy darab vásznat keres. Adelais habozás nélkül nyújtja czimerével himzett zsebkezdőjét, hogy azzal kössék be megmentője. Saint-Maixent lovag sebét.

... És itt kezdődik a csipkekendő fatális szerepe a tragédiában...

Egyszerre szélteben tárgyalták az udvarnál a kendő történetét — de voltak, akik a hercegnő partjára álltak.

— Mit? egy csipkekendő? hisz ez oly csekélység!

De az a „csekélység“ úgy alá volt huzva, hogy komomentálta a mögé rejtett gondolatot.

A pletyka eljutott Adelaisig és tiszta lelke felháborodott; majd elhatározta, hogy visszakerül a kendő.

Egy májusi éjjel a Clonard kisasszony társaságában kiszökött lakosztályából s felkereste a seblázban fekvő testőrt, aki midőn meglátta ágya előtt a leányt, görcsösen kapaszkodott párnáiba, ajkai hangtalanul rebegek, mintha imádkoznék a tüneményhez.

— Uram, — susogta a leány, — ön megmentette az életemet.

A testőr halvány ajkairól egy forró sóhaj lebbent el.

— Aldott legyen e pillanat! — aztán lassan, az üdvözültek szelid mosolyával folytatta:

joguktól, hogy a liturgia nyelvén tanítsanak. A hitoktatás keretén belül azonban olyan dolgok is előadatnak, melyek a liturgiával nem függnek össze (bibliai történet, egyházi történet, stb.), ezekre nézve a miniszter kimondja, hogy ezeket magyar nyelven kell előadni. Eszerint a liturgia, vagyis az egyház hivatalos nyelvén csak is a kis és nagy katekizmus és az imádságok (Miatyánk, stb.) adhatók elő.

Ellenkoalíció. Az általános, titkos választójog jelszavával politikai pártszövetséget készülnék kötni a koalíció ellenségei, hogy az ősszel meginduló küzdelemben együttesen érvényesíthessék erejüket. Megírtuk, hogy a román nemzetiségiek nagygyűlése pénteken Szászvároson fölszólította a román nemzetiségi országgyűlési képviselőket, hogy a nép nevében küzdenek a kormány választójogi javaslatára ellen s e célból igyekezzenek közös akcióra lépni mindazokkal az elemekkel, amelyek az igazi általános választójogot óhajtják. Hogy ez a szászvárosi határozat összefüggő, rendszeres szedelőzködésnek első mozzanata, arról ma már több bizonyosság van. A tót nemzetiségi párti Szlovenszkij Tizsdennik szombati vezércikkében azt közli, hogy a tót képviselők szeptemberben bejelentik választóiknak, hogy a nemzetiségi párt a nemzetközi szociáldemokrata párttal, a parasztpárttal és a radikális polgári párttal az általános és titkos választójog érdekében koalíciót alakít. A szocialista Népszava már ismerteti a Szlovenszkij Tizsdennik fölhívását s az ellenakcióról helyeslőleg nyilatkozik.

A szebenmegyei Szelistyén a románok vasárnap nagy népgyűlést tartottak az általános választói jog érdekében. A gyűlésen, melyen sok ezren jelentek meg, résztvettek Maniu Gyula, Vlád Aurél és Vajda Sándor képviselők, akik mindhármán beszédet tartottak a politikai helyzetről, az általános választói jog szükségéről és a román nép jogfosztottságáról. A gyűlés elhatározta, hogy ő felségét táviratilag üdvözi, egyben határozati javaslatot fogadott el, melyben az általános választói jogot sürgeti és a nemzetiségi párti képviselőknek bizalmat szavaz.

A székely erdők. A székelyföldi erdők ügyében Kézdivásárhelyen vasárnap délután a vidék erdőbirtokossága kezdeményezésére nagy népgyűlést tartottak. A népgyűlés összehívására Mezőssy Béla földművelésügyi államtitkárnak székelyföldi körutia adott alkalmat, amelyen különösen a székely erdők körül való mizériákat tanulmányozta. A gyűlésre nagy számban gyűlt össze a környékbeli és a Csikmegeye alsó felében levő községek birtokossága. Elnöki közfelkiáltással László József lemhenyi esperes-plébános választották meg, aki lendületes beszédben nyitotta meg a gyűlést. Ezután Meggyasszay Mihály részletesen ismertette az erdők mostani ke-

— Ha nem halhattam meg, egész életemet fenségednek szentelem!

— Igen, élni kell, mert akarom! Mit mondott az orvos?

— Talán meg fogok gyógyulni!

— Én megtiltom neki e „talán“!

— Ha ilyen asszisztense van, mint fenséged...!

— Nem arról van szó! Az udvarban pletykálnak a sebére adott kendőmről...

A testőr egy kis selyemerszényt vett elő s abból kivette a véres csipkekendőt.

— Haldokolva is gondom volt rá, hogy senki ne lássa meg! De ugy-e nem veszi vissza fenség?

— De igen!

A kendőt elvette, de helyette egy gyémántokkal körített medaillont ejtett az gyvra. A hercegnőnek Santerre mester által festett miniature arcképe volt az s alája vésvé e szavak: „Nagylelkű Roland volt a megmentőm“.

Aztán eltűnt, mint az álom...

II. A csodagyűrű.

Másnap levél érkezett a hercegnőhöz a testőrtől. Szerény, tiszteletteljes, mégis szenvedélyes levél, minőt akkor írunk, midőn visszatérünk az élethez, a szerelemhez...

Adelais várta a levelet s válaszolt arra. „Mondtam, akarom, hogy éljen! Ön még fiatal és egy egész élet minden boldogsága várja! Engem feledjen el és kövesse a Monsieur. a Riche-lieu és a Szultán példáját. Ezer szerelem között elfeledi az irántami pillanatnyi fellobbanását.“

A testőr válasza így hangzott:

„Fenség! téved! Én boldogságért sóvárgok. Tíz asszony tíz felé tépi a szívet — betölteni csak egyetlen egy képes. A szultán háreméből

zelése körül való visszasságokat, az állami kezelés hátrányait, a legelőhiány okozta károkat, amelyeknek megszüntetését sürgetik és beterjesztette a 12 pontból álló határozati javaslatot, amelyet a gyűlés többek hozzászólása után változatlanul elfogadott.

Hírek a fuzioról. Ugyanaz a bécsi újság, amelyik a minap hiradással volt a magyar fuziók törekvésekről, most újabb részletes adatokat közöl a magyar pártok fuzionáló terveinek történetéről.

A legújabb — nem tudjuk, mennyire hitelt érdemlő — közlés szerint a fuzió gondolatát legelőször Kossuth Ferencz öntötte konkrét formába május 10-iki pécsi beszédje alkalmából. A fuzió gondolata azonban nem csupán Kossuthtól ered, már az ismeretes pécsi nyilatkozat előtt gróf Andrássy Gyula a függetlenségi párt vezetési elöltszobájában hozta, hogy a választási reform valószínűleg koncentrált támadásban fog részesülni a nemzetiségi pártok és a nemzetközi érzelmi elemek részéről és hogy e támadással szemben úgy lehetne biztos sikert elérni, hogy a koalíció pártjai erre idejekorán előkészülnek és egymáshoz jobban közelednek. Ez a terv már formális tanácskozásoknak a tárgya is volt, még Kossuth pécsi nyilatkozata előtt, a néppártot azonban a tanácskozásokba nem vonták bele. A közvélemény érdeklődéssel fogadta a fuzió gondolatát, eleintén a gazdasági élet terén olyan kérdések merültek föl, melyek a fuzió ügyének nem kedveztek. Abban az időben a függetlenségi pártok egyrésze és a másrésze a sajtója bizonyos animozitást árukt el gróf Andrássy Gyula ellen és meglehetősen kiélesedett az az elment is, mely a bankkérdésben a függetlenségi párt és az alkotmánypárt álláspontja között már kezdődött a fogva főnnáll. Bár az időpont a fuzió megvalósítására éppen nem látszott alkalmasnak, Kossuth és Andrássy tovább folytatta az ügyben a tárgyalást, amint miután gróf Apponyi Albert is kijelentette, hogy a fuzió szükségessége tekintetében Kossuth Ferenczrel teljesen egyetért. Kossuth a néppárt vezetésével is tárgyalásba bocsátkozott és a nyár elején a koalíciónak már minden vezérére értesülve Kossuth szándékáról. A fuzió programjának vezérelveit írásba is foglalták és a pártok kiválóbb embereivel megismertették. Ezt a munkát azután az uralkodó elé terjesztették. A király áttanulmányozta az alakulandó új pártok tervezetét és azután több kiváló politikus meghallgatása után azt a főszólamot kapták a pártok vezetési elöltszobájában kidolgozott konkrét programot állapítsanak meg. Ez a program, amelynek alapján a koalíció három pártjának egyesülése megvalósíthatónak látszik, már meg is van állapítva. Az augusztus elején tartott mi-

nisteri tanácskozáson a program egyes pontjait újból megvitaták a kormány tagjai és azután megbízták a király személye körüli minisztert, gróf Zichy Aladárt, hogy a programot terjessze az uralkodó elé. A fuzió megvalósítását még a függőben lévő nagy kérdések megoldása előtt tervezik. A programnak alapja a fokozatos fejlődés, és ez a kifejezés lehetségessé teszi a függetlenségi pártok, hogy az új alakulásban részt vegyen. A katonai kérdéseknek olyan megoldását tervezik, amelyvel a függetlenségi párt beérheti. Az új programnak ez a része már elintéztet dolognak tekinthető. Ellenben függőben van még a bank ügye, mert erre vonatkozólag sem az uralkodó elé nem terjesztettek még konkrét megoldási javaslatot, sem a függetlenségi párt végleges és egységes álláspontja nincs még kialakulva. A programnak többi része, így a választási reform ügye is, már teljesen tisztázva van és e tekintetben nehézségek már nem merülhetnek föl.

Igy szólnak a bécsi lapnak értesüléseivel. A jövő mutatja meg, hogy mennyi hitelt érdemlő alapos-sággal

A szerb kereskedelmi szerződés. A hivatalos lap vasárnapi száma közli a magyar királyi minisztérium 1908. évi 3839. számú rendeletét, a szerb kereskedelmi szerződés életbeléptetése tárgyában. A nemzetközi szerződések csak országgyűlési tárgyalás és a törvényeink közé való beiktatás után léptethetők életbe; a múlt évben azonban fölhatalmazta a törvényhozás a kormányt, hogy sürgős szükség esetén rendeleti úton is életbeléptethessen egyes nemzetközi szerződéseket. A szerb szerződés életbeléptetése ezen az alapon történt most meg. Mivel a kormánynak adott fölhatalmazás ez év végéig érvényes; a szerb szerződést most csak ideiglenesen, ez év végéig terjedő érvényességgel léptette életbe a kormány; január 1-én tul csak az esetben lesz érvényes a szerződés, ha addig az országgyűlés letárgyalja és elfogadja.

Horvátországi események. A zágrábi Novosztii állítólag jó forrásból vett értesülés alapján azt írja, hogy a kormány elérkezettnek látja az időt, hogy döntő csapást mérjen a horvát-szerb koalícióra, azáltal, hogy a horvát országgyűlést feloszlatja és új választásokat rendel el. A kormány e lap szerint bízik abban, hogy a felségárulási per segítségével sikerül majd a választókat a koalíciótól eltántorítani. Azért siettetti a kormány a per eldöntését, mert a várható súlyos ítélet hatása alatt akar a választásokba bocsátkozni. E választási harcban a Frank-éle Starcevic párt mellett a kormány még a szerb

radikálisokra és a klerikálisokra támaszkodik. A Frank-párt Zágrábra rendelte összes képviselőit, hogy a választási kampány tervét megbeszéljék.

A balpárt szervezkedése. A függetlenségi és 48-as balpárt vasárnap délután Biharpiüspökiben párt-szervező népgyűlést tartott, amelyen a párt részéről dr. Farkasházy Zsigmond országgyűlési képviselő jelent meg. A képviselő az állomáson Barta János tanító üdvözölte, azután a polgárság hosszú menetben bevonult a községbe, ahol délután három órakor kezdődött meg a népgyűlés, amelyen Fugyivásárhely, Száldobágy és Csátár biharmegyei községek küldöttökkel képviseltették magukat. Az elnöki széket Némethy István gazda foglalta el. Megemlékezett a negyvennyolcas időről, amelynek szemtanúja volt és sajnálattal tapasztalja, hogy a függetlenségi eszmék nem valósulhatnak meg. Dr. Farkasházy Zsigmond országgyűlési képviselő beszélt ezután. Fejtette az utóbbi három esztendő politikai eseményeit és ismertette az okokat, amelyek őt és társait az anyapárt elhagyására készítették. Hangozta, hogy a függetlenségi párt a katonai kérdéseket mindig kikapcsolja, ha nemzeti követelésekről van szó, de bekapcsolja, valahányszor áldozatokat kell hozni. Ellenzi a százmilliós tengerészeti politikát és a tiszti fizetésemelést, amelyet a delegáció fel akar ujtani. A felekezeti hajbakapásról szólt. Szerinte a függetlenségi párt egyik legnagyobb vétké az, hogy még mindig türi a klerikális reakció terjedését. A hosszas tapsokkal fogadott beszéd után Nagy József indítványára kimondták a biharmegyei függetlenségi balpárt megalakulását. Elnök lett Némethy István, alelnök Szabó Dávid és Nagy József, jegyző Barta János. A népgyűléstől üdvözlő táviratot küldtek Szappanos István országgyűlési képviselőnek.

Beszámoló. Dr. Kardos Samu, a bogaszentgyörgyi kerület képviselője vasárnap Katalinfalván és Klekken választói előtt beszámoló beszédeket mondott. — Dobrovics Milán, a letenyei kerület függetlenségi képviselője vasárnap a kerületek községeiben beszámoló beszédeket mondott. Mindenütt lelkesedéssel fogadták. A képviselő a jövő héten folytatja körútiát.

A főrendiház kegyelele. Gróf Dessewily Aurél, a főrendiház elnöke ez uton értesíti a főrendiház tagjait, hogy boldogulékú Erzsébet királyné ő felsége gyászos elhunytának évforduló napja alkalmából az évi szeptember hónap 11-én délelőtt 10 órakor a budavári koronázó templomban ünnepélyes gyászmisét fognak tartani.

mindig hiányzani fog egy: — az egyetlen egy asszony!"

A szerelemnek csak lejtője van! Az egyszer megindult levelezés folyt szüntelen és táplálta a szenvedélyek tüzeit.

De jött az idő, midőn meg kellett állnia.

A hercegnő szerette a lovagot, de becsülte mindenkifelett önmagát.

A regence idejében az ily kalandok rendszeren botránnyal végződtek, de hát akkor a botránnyal megbocsátották, a mesallianceot nem. Ahol nincs erkölcs, ott szigorú az etiquette!

Egy hercegnő kompromittálhatta magát, de nem válhatott neveltségessé, hiszen Franciaországban a neveltséges öl.

Adelais nem félt ettől. Inkább akart tisztességes asszony lenni, mint szerető. Bevallotta érzelmeit az apjának.

A régens szenvedélyes zenész volt, kinek több szép zeneműve él még ma is.

Egy este épp a clavecina mellett találta leányát, akinek dalait mindenkifelett szerette.

Adelais egyszerre, minden bevezetés nélkül hozzá fordult:

— Apám, én szerelmes vagyok!

— Bravó! remélem, a választottad szép ember?

— Mint te voltál husz éves korodban!

— És bátor, vitéz?

— Mint te vagy ma is!

— De mondd, hát ki az? E leírásból nem ismerem fel egyik vérbeli herceget sem!

Adelais elhalványodott s a régens kezdte megérteni a leánya halgatását.

— Ah ca! akarom hinni, hogy a Chartresi hercegnő nem szeretett bele valamelyik rajnai

Landgraftba, vagy épp egy köznemesbe és nem fog neveltségessé tenni Európa előtt?

Adelais visszanyerte szavát:

— Uram, Európának nem lesz joga kacagni hiszen az egész vonalon legyőzi a szerelem az etiquette. Ugy-e Montpensier hercegnő Lauzunhoz ment férjhez, a Holsteini hercegnő Rabutinhoz. A lengyel király egy Olbreuse kisaszszonyt, az orosz czár egy konyhaszolgáltót vett el!

— Ők tehették, de az én családom tagjai nem! Majd csinálók én rendet! Riomot, a madame de Berry kedvencét egy kicsit elküldöm a szigetekre, Richelieu, a madame Valois imádóját bedugom a Bastillebe s ha meglelem a te babádat, azt küldöm a háborúba!

— Én pedig esküszöm, hogy kolostorba lépek!

— Majd meglátjuk!

Ez éjjel találkozott először és utoljára négy szemközt Adelais St.-Maixent lovaggal és e találkozáson nem történt semmi, csak egy a lovagkorba illő fogadalom hangzott el, hogy ha egymáséi nem lehetnek, nem lesznek soha senkié...

Másnap Adelais kijelentette, hogy a chellesi kolostorba vonul:

— Ha nem lehetek azé, akit szeretek, a Krisztus arája leszek!

A régens dühöngött, de az anyja tanácsára végre beleegyezett és szomorú szarkazmussal mondta leányának:

— Hát, kis leányom, legyen kívánságod szerint, pedig nem a legjobb viszonyban vagyok a leendő vőmmel!

Igy lett a Chartresi hercegnőből Chelles fededelemasszonya!

Nagy pompával történt a felavatás, mintha királynét koronáztak volna.

A fedelmi gyűrűt az udvarmester intézkedése folytán St. Maixent rendelte meg és vitte váltott lovakon a kolostorba.

Fedelmi ékszer volt a ragyogó rubinnal ékes gyűrű. A párisi érsek szentelte azt fel az oltár előtt s aztán a hercegnő ujjára akarta huzni, de kicsuszott a kezéből s a földre esett. Rövid keresés után Saint-Maixent lovag emelte fel, de csudák csudájára, a piros rubinkó helyett ugyanoly nagyságu zöld zaphir ragyogott abból el.

E változást csak a hercegnő vette észre — a vén érsek nem látta meg.

Két éve élt már szigorú magányában a szép Adelais, midőn egy őszi este magányos lovag érkezett a kolostorba. Spanyolországból, a véres örökösödési hádjáratból hozott egy rövid levelet s egy kis csomagot a fededelemasszonynak.

„Madame! A Rore ostrománál hősi halált halt Saint-Maixent lovag haldoklóva kért, hogy e kis erszényt küldjem el felségednek.

Hódoló szolgája

Bervich maréchal.”

Ennyi volt a levél. Az erszény reitette az eltűnt rubintgyűrűt s a gyémántos medaillont, melyből az arczképet a lovag szívébe sodorta egy spanyol golyó...

... Két év múltán Adelais is elment lovagiasztán...

Apponyi a helyzetről.

— Ságthy Gyula beszámolója. —

Budapest, augusztus 31.

Ságthy Gyula függetlenségi párti képviselő vasárnap fejezte be beszámoló körútját a somorjai választókerület Püspöki és Féll községeiben. Mindkét helyen igen sok választópolgár jelent meg, Féllben pedig megjelent gróf Apponyi vallás- és közoktatásiügyi miniszter is, aki érdekes nyilatkozatokat tett a helyzetről:

Reggel kilenc órakor Püspökiben a községháza udvarán mondta el Ságthy Gyula beszámolóját. Ismertette az országgyűlés eddigi működését, felsorolta a szociális, közgazdasági és kulturális eredményeket, melyeket a mostani kormány létrehozott, foglalkozott a horvát és nemzetiségi obstrukciókkal, amelyeket a legnagyobb mértékben elítél. A fuzióról ezt mondta:

Az önálló banknak a megoldása elősegítheti a fuziót a 67-es pártokkal és ha az általános választói jogot is sikerül közmegnyugvásra megoldani, akkor még egy másik nehézség is esik, amely ma még a fuzió megvalósítását is akadályozza. Míg ez a két kérdés teljesen megoldva nincsen, a fuziót nem tartja közvetlenül aktuális kérdésnek s különben is csak oly fuziót tart egészséges alakulásnak, mely az országra nézve is minden tekintetben hasznos. Ez a fuzió pedig olyképpen volna a leghelyesebb, ha a 67-es pártok követe gróf Apponyi Albert példáját, beolvadnának a függetlenségi pártba.

Püspökiről Ságthy Gyula képviselő Féllbe ment. Itt is ismertette a politikai helyzetet, majd gróf Apponyi Albert szólalt fel.

Vádolják a függetlenségi pártot — mondta a többi közt — azok, akik egy kanál vízbe főttöttek volna azelőtt a függetlenségi eszmét és most egyszerre úgy lépnek fel, mintha rajongnának érte, mintha egy félórát sem tudnának várni, hogy megvalósuljon — vádolják a függetlenségi pártot, hogy lemondott céljairól. Azt mondják: a híres függetlenségi pártnak három tagja benn van a kormányban, hát most hol van az ország függetlensége? Nincs meg a külön vámterület, a katonát még ma is németül kommandirozzák, mint azelőtt, hol van az a nagy függetlenség? Én megmondom, hol van. Ha valaki egy meredek hegynek nekimegy, fel akarja a szekerét vinni a hegy tetejére, befog két lovat, nem bírják, befog négy lovat, ha azok se bírják, befog hatot, befogja ökröit is és a végén látja, hogy sehogy se tudja a szekeret a meredek hegyen felvinni. Akkor észre veszi, hogy a hegy körül egy szépen görbülő út megy fel, azon bár kissé lassabban, de feljut. Mikor okosabb, ha tovább fog menni a meredek úton és jószágait elcsigázza, vagy ha kerülő utat választ, anélkül, hogy a jószág erejét fogyasztaná? Az okosabb ember az utóbbit cselekszi. Elsőnek lenni nem azt jelenti: bolondnak lenni, hanem az okos uton haladni. Mivel tapasztaltuk, hogy a meredek úton nem tudunk feljutni, ha a nemzet minden erejét megfeszítjük, az csak elcsigázza a nemzetet és mivel felfedeztük, sőt merem mondani, tudjuk, hogy van egy kerülő út, amelyen lassan felérünk a csúcsra, mint okos emberek ezt az utat választottuk. Megyünk ezen az úton anélkül, hogy a nemzetől nagy áldozatokat kérnénk.

A külön vámterület ma még nincs meg. Miért? Azért, mert azok, akik a nemzetek urai voltak melőttünk, lehetetlenné tették megvalósulását az által, hogy idegen országokkal önhatalmulag megmásíthatatlan szerződéseket kötöttek. Ha tehát szerződészek nem akarunk lenni, fenn kellett tartanunk s így csak akkor lehet meg a külön vámterület, amikor azok a szerződészek lejárnak. De akkorára biztosítottuk az országot, a szekerünknek a rudját oda fordítottuk a függetlenség felé. Azt mondhatja valaki, nem nagy dolog a szeker rudját oda fordítani, azt két perc alatt meg lehet csinálni. Két perc alatt meg lehet csinálni egy nagy téren, de ha a szeker egy keskeny úton van, ahol megfordulni nehéz, akkor nagy dolog a rudat úgy irányítani, hogy másfelé álljon, mint azelőtt. Így voltunk ezzel. Az előbbi kormányok alatt a rud folytonosan az Ausztriától való függés felé volt fordítva, most egyfelől Ausztria, másfelől a horvátok és nemzetiségek szorongatják az utunkat. Ilyen keskeny úton megfordítani az ország szekerét, hogy most a rudja a függetlenség felé nézzen és nem a közösség felé, nagy munka és ezt elvégeztük. A többi aránylag könnyű, haladni a keskeny úton is lehet, csak a megfordítást volt nehéz megcsinálni.

Azt mondják, hogy egy csomó bajt akasztunk az ország nyakába. A vasutakon soha nem volt annyi baj, mint most. Ha valaki valamit szállítani akar, árúja vesztegel, a vonatokkal meggyült a bajnok, mindenféle nemzetiségi iskolákban, oláh és tót vidéken mindenféle baj mutatkozik, amely előbb — úgy

mondják — nem létezett. Ebben van valami igazság. De ha valaki örökséget csinál, akkor eleinte megőrül az örökségnek. Ha megnézi a telekkönyvet, öröme néha megcsappan, mert látja, hogy milyen teherrel van megterhelve és akkor gondolkodik, vajon elfogadja-e az örökséget. Mi is örökséget csináltunk. Másoktól örököltük a kormányzatot és midőn megnéztük a teherlapot, ha magunk dolgáról lett volna szó, nem vállaltuk volna el, de mivel az ország dolgáról volt szó, el kellett vállalni minden terheléssel együtt. Bajok vannak az államvasutakon, mert már tíz-tizenöt esztendő óta nem rendeltek egy lokomotívot sem, ki nem javították a sínt, hogy a költségvetésekben mutathassák a nagy jövedelmet. Ilyen könnyelmű gazdálkodás folyt és most, mikor nem palástoljuk a bajokat, kipattannak. De hogy kipattannak, ez már az első lépés az orvosláshoz.

Ha valaki minket akarna felelőssé tenni a bajokért, amelyek most kipattannak, mert a valóságot akarjuk az egész vonalon látni, az úgy járna el velünk szemben, mint a számadó kasznár a gazdájával szemben, aki éveken át új ökröt nem vesz, az ekét, a masinát ki nem javíttatja. Az urnak tetszik ez a gazdálkodás, mert nincs költség. Ez eltarthat egy pár esztendőig, de egyszerre az ökrök mind elvényülnek, hasznavehetetlenné válnak az ekék, eltörnek a masinák és romba dől az egész gazdaság. A gazdának ilyenkor új számadója van, aki megmondja, hogy mi nincs, annak a gazda csak örülhet, mert inkább megfizeti, minthogy tovább ámtassa magát.

Mi vagyunk az új számadók, akik megmutatják az országnak, hogy mi van, mi nincs, mi mindenféle bajt palástoltak, hogy lássuk a bajt, hogy azt erős kézbe orvosoljuk is (Élünk helyeslés.) Ismét lehetem, mi azok vagyunk, akik voltunk. Amaz elvek megvalósításáért küzdünk a kormányon és kormányt támogató pártot, amelyet hirdettünk, mint ellenzékét, de nem oktan, hanem okos módon. Ezt csak úgy érthetjük el, ha a nép ereje minket támogat. Egész politikai pályámon át soha oly bizalommal nem voltam a magyar nemzet dicső jövője iránt, mint most, mikor jobban látom a nehézségeket, de jobban látom a legyőzés módját is.

A beszédet, amelyet gyakran megszakított a tetszésnyilvánítás, hosszas éljenzéssel és tapsal fogadták, ezután bizalmat szavaztak Ságthy Gyula képviselőnek és a kormány tagjainak, amivel a beszámoló népgyűlés véget ért.

Budapest, augusztus 31.

A szerb patriarkaválasztás ügye. A magyarországi szerb köröket az új patriárka személye foglalkoztatta. A radikálisok klubja ma Karlóczán bizalmas értekezletet tartott az új választás esélyeiről. E tanácskozás bizalmas jellegű lévén, annak határozatairól még misem jutott nyilvánosságra, azonban a radikális-párt hivatalos lapja, a Zasztava legutóbbi vezércikkében erre nézve már kiadta a jelszót, hogy a szerb egyházi kongresszus a következő patriarkaválasztáson semmi körülmények között sem fogja többé tekintetbe venni a magyar kormány éhajtását és azt a reményt fejezi ki, hogy ebben a tekintetben az összes szerb pártok egyet fognak érteni. E harcziás cikk dacára azonban bizonyos, hogy a szerb radikálisok körében a komolyabb elemek nagyon is megfontolandónak tartják azt, vajon a radikális-párt már céljai elérése szempontjából helyesen cselekszik-e, ha a kormánnyal merev ellentétbe helyezkedik.

Alkotmányos mozgalom Boszniában. Szarajevóból jelentik a Kel. Ért.-nek: A bosznia-hercegovinai szerb nemzeti szervezet értekezletet tartott, melyről a következő nyilatkozatot tették közzé:

1. A szervezet első és legfontosabb szükségletnek tekinti az alkotmány behozatalát, mihez nem szükséges Bosznia és Hercegovina közjogi helyzetének előzetes megoldása.

2. Előre is tiltakozik az alkotmány és egy választási rend okrojálása ellen, mely a nemzeti szervezettel való előzetes megegyezés nélkül hozatnék be.

3. Az alkotmány alapelvei tekintetében megmarad a szerb nemzeti szervezet programja mellett és csak a teljes alkotmányosságot tekinthetné olyan ténynek, mely a nemzetet kielégíthetné. A vezető bizottság a fenti követelések melletti megvalósítása érdekében elhatározta a legszélesebb körű akcióznak megindítását.

Abdul-Azisz ismét támad.

Budapest, augusztus 31.

Kazablankából ma ismét oly hírek érkeznek, melyek arra következtetnek, hogy Abdul-Azisz még nem adta fel egészen a látékot. Egyike a legagilisabb vezéreinek, Mtugi-Szaid, ki nemrégén már fényes győzelmet artott Muley-Hafid egyik seregén, körülzárolta Marakest. Muley-Hafid állítólag erős sereggel siet Marakes felzabálására s mint késő éjjel jelentik, a két sereg között megkezdődött a harc. Az eredmény eddig még kétséges, de ha Muley-Hafidnak ismét sikerül megvernie öccse seregét, akkor Abdul-Azisznak, már kétségkívül nincs mit keresnie Marokkóban.

Mai híreink a következők:

Mazaganban Abdul Azisz veresége óta igen nagy az elkeseredés az ottani Aziz-párti kádi ellen, úgy hogy ez életét féltve, e hónap 26-án délután kalifátusával együtt a francia konzulátusra menekült. Mulej Esz Sin, egy Mazaganban állomásozó kis Aziz-párti mehalla vezére vette át a kormányzást. Erre a mazagani Hafid-párti előkelőségek összeálltak és elhatározták Mulej Hafid szultánná proklamálását. Mulej Esz Sin vonakodott e határozatot elismerni és letartóztatásokkal fenyegetőzött. Erre az előkelőségek az idegen konzuloknál jelentek meg, abban a reményben, hogy ezek Abdul Aziz fegyelmetlen katonáinak Mazaganból való eltávolítását fogják követelni, ami este meg is történt. A Mulej Hafid érdekében való propagandát egész éjjel buzgón fűzték, úgy hogy 27-én reggel hét órakor megtörténhetett a proklamáció. Mulej Esz Sin távol maradt ez alkalommal, de később elismerte Mulej Hafidot és az azonnal alakított kormányt. Minden a legnagyobb rendben ment végbe, bár Mulej Esz Sin ellen igen nagy volt az elkeseredés. Triak kaid, aki hosszabb ideig kényszerből Abdul Aziszt szolgált, e hónap 26-án Azenmurba érkezett és a következő napon kiküldtette Mulej Hafidot szultánná. Együttal átvette a kormányzást is. Mulej Hafidot hírszerint Szaffiban és Mogadorban is proklamálták. Eről azonban még nem érkezett megbízható hír.

Berlinből jelentik, hogy egy megbízható forrásból nyert értesülés szerint a marokkói ügyből kifolyólag semmi esetre sem lesz újabb konferencia. Az a hír sem ellenőrizhető Berlinből, hogy Edvárd király, Clemenceau és Izvolszki Marienbadban egy újabb konferenciáról tanácskoznak. Ha ez a tanácskozás meg is történt volna, mindenesetre csak futólagos jellegű lehetett. Berlinben tudják, hogy erre nem kerül sor, mert nem akarják, hogy a dolguk odáig fejlődjenek. Erre vonatkozólag egyik oldalról sem várnak megfelelő kezdeményezést. A marokkói ügyvel kapcsolatban egyébként a „Südd. Reichskorr.”-ban az alábbi sugalmazott közlemény jelent meg: „Franciaország végleg kihagyja a látékból Abdul Azisz-t. Az a hír, hogy újabb meghallat szerelnének föl részére, örvendetes módon valótlannak bizonyult. A trónviszálytól és zavaró mellékjelenségeitől a marokkói politika megszabadult. Most már nem az a kérdés, hogy Mulej Hafidot elismerjék-e, hanem csupán az, hogy minő feltételek mellett. Ilyen feltételek főleg Franciaországtól és Spanyolországtól várhatók; a feltételeket azután elfogulatlanul kell megbirálni. Mulej Hafidnak az elismerése ellen emelt észrevételekre nyilatkoznia kell s a nyilatkozat elfogadása tekintetében a hatalmak saját belátásukra lesznek utalva. A francia lapok bizonyos fordulattal úgy tárgyalják a kérdést, mintha az algezirászi egyezményben résztvevő hatalmak Franciaországot és Spanyolországot megbízták volna ezzel, hogy az összes többi hatalmak nevében intézkedjenek Mulej Hafid elismertetése ügyében. Ilyen megbízás azonban nem adatott senkinek és jövőre sem valószínű. Az európai államok szolidaritása nem engedi, hogy Mulej Hafid alaki elismerésében egyes hatalom vagy a hatalmak egy csoportja egyoldaluan intézkedjék. Nem kell sietni, de nem is kell valamely népjogi kivételes helyzetet a végtelenségig kinyújtani. A marokkói események már annyira kifejlődtek, hogy a végleges rend helyreállítását már nem kell tovább húzni-halasztani.

Újabb jelentések szerint a Mtugi Aziz-párti kaid

ellen kiküldött meghallának 10 üteget, hír szerint Abdul Azisztól zsákmányolták és ezen ütegeket most francia tisztok kezelik. A tüstént megkezdődött harc kimeneteléről eddig még nincs megbízható hír. Li Aissa Beloma azt tanácsolta az Abde-törzsnek, hogy Mtugi veresége esetén vágja el ennek visszavonulási útját. Hadizsákmány, különösen fegyverek és municzió folytonosan érkezik ide és olcsón kapható. Augusztus 27-én a francia hadbiztos jelenlétében összejöttek a vár előkelőségei, akik a hadbiztos tiltakozása ellenére elhatározták Muley Hafid proklamálását. A kaid a francziáktól kényszerítve, Muley Hafid agitátorait és híveit letartóztatással fenyegette. Délután a francziák azt a hirt terjesztették, hogy Damade tábornok bombáztatni fogja a várost, ha Muley Hafid szultánna fog proklamálni. Ennek következtében a proklamáció abban maradt. Rabatban a francia rendőrtitkár a belga konzullal együtt meg akarták akadályozni Muley Hafid proklamálását, de eredmény nélkül. Abdul Aziz jelenlegi tartózkodási helye ismeretlen; hírlik, hogy Kazablankában rejtőzik.

Tangerből jelentik a Vossische Zeitungnak, hogy a francia katonák Kazablankában adót hajtanak be Abdul Azisz számára és megakadályozzák, hogy a nép Muley Hafidot szultánna kiáltja ki. D'Amade tábornok felszólította Muley Mehamedot, Abdul Azisz fivérét, hogy lépjen föl trónkövetelő gyanúját. Muley Mohamed azonban minden közösséget visszautasított a francziákkal. Abdul Azisz egy másik fivére Muley Hafidhoz pártolt át. Azzorurban az ottani kaid a mór törvények ellenére francia védelem alá helyezte magát.

Mtugi kaidot Marakosnál megverték s erre ővert seregével kastélyába vonult vissza.

Vilmos császár és a béke.

Budapest, augusztus 31.

Vilmos német császár straszburgi tartózkodása alkalmával ismét beszédet mondott, mely élénk feltűnést keltett. A császártól megszoktuk eddig, hogy temperamentumos beszédeivel tompítsa harci kedvét, mely gyakran kétségbeejti a német diplomáciát. Annál esodálatosabb, hogy Vilmos császár a straszburgi diszebeden, eddigi szokásaitól eltérőleg, a béke mellett szónokolt. Az ő utólréhefen temperamentuma azonban itt sem hagyta cserben s amikor a legmeghatóbb módon esetele a béke áldásos következményeit, akkor ismét hangoztatta Németország riedeg álláspontját, hogy a béke érdekében fejleszteni fogja haderejét.

A császárnak ez a gögös álláspontja tudvalevőleg visszautasítás akar lenni Anglia többszöri leszerelési javaslatára. Anglia ugyanis már a második hági békekonferencián azt tűzte ki feladatául, hogy az örültségig menő katonai kiadásokat csökkentse. Köztudomásu, hogy éppen Németország magatartásán mult, hogy ez a javaslat Hágában egyáltalán szóba sem került. Németország fegyverkezése azóta is kényszeríti a többi hatalmat, hogy vele lépést tartson, különösen pedig Angliát, ahol a közvélemény hihetetlen izgalommal kíséri a német haditengerészet fejlesztését. Az angol kormány tagjai, amióta Németország már mint komoly tengeri hatalom kezd szerepelni, többször utaltak beszédekben arra, hogy Anglia csak a szükségnek engedve építi hatalmasabbnál-hatalmasabb hadihajóit, mert lépést akar tartani azon országok haditengerészetével, mely ek Angliára veszedelmesek kezdenek lenni. Természetesen ez Németországnak szól, mely hatalom 1913-ban már hatalmas hadiflotta fölött fog rendelkezni.

Vilmos császár Straszburbban világosan megmagyarázta Angliának, hogy a béke csak addig béke, amíg Németország állig van fegyverben.

Vilmos császár pohárköszöntőjében a következő nyilatkozatot tette:

Örömmel adok kifejezést önök előtt ama legbensőbb meggyőződésnek, hogy az európai béke nincs veszedelemben. Sokkal biztosabb alapon

nyugszik, semhogy irigység és rosszakarat sugalta cselszövések és rágalmazások egykönnyen ledönlhetnék. Szilárd biztosítéka a békének elsősorban Európa uralkodóinak és államférfiainak lelkiismerete, akik istennel szemben felelőseknek tudják s érzik magukat a vezetősükre bizott népek életéért és jólétéért. Másrészt a népek óhaja és akarata is arra irányul, hogy békés továbbfejlődésben élvezhessék a haladó kultúra nagyszerű vívmányait és békés versengésben mérhessék össze erőiket. Végül pedig biztosítéka és záloga a békének a német szárazföldi és vízi haderő: a felfegyverzett német nép. Németország, amidőn büszkén gondol haderejének összehasonlíthatatlan fegyverzettségére és becsületérzésére, el van határozva, hogy anélkül, hogy másokat fenyegetni akarna, haderejét továbbra is kiépíti és olyan színvonalon tartja, amint érdeke kívánják — senki kedvéért, senki kárára.

KÜLFÖLD.

Az osztrák miniszterek lemondása. Ischlből jelentik, hogy Market osztrák kultuszminiszter tegnap este hét órakor Ischibe érkezett és a mai nap folyamán audiencián jelent meg a király előtt. Parlamenti körökben hire jár, hogy Market osztrák közoktatásügyi miniszter mai ischli audienciája alkalmával előterjesztette lemondását.

Lemondásról ad hírt a cs. kir. távirati iroda is, amely szerint E b e n c h o c h földmívelésügyi miniszter tudomására hozta a miniszterelnöknek, hogy tekintettel az egész monarchia érdekeire, közreműködött ugyan a szerb kereskedelmi szerződés aktiválásánál, az agrár körök hangulatára való tekintettel azonban nem hiszi, hogy továbbra is számíthat e körök támogatására és ezért indítatva érzi magát, hogy lemondását felajánlja.

A német agrárpárt tanácskozása. A német agrárpárt ma elnöke, dr. Damm elnöklésével ülést tartott. A tanácskozás tárgya a szerb kereskedelmi szerződés képezte. Az ülés eredményéről a következő komünikét adták ki:

A német agrárpárt mai ülésén egyhangulag kifejezésre jutott az a meggyőződés, hogy azok a csekély előnyök, amelyek a szerződésből az iparra háramlanak, egyáltalában nincsenek arányban a mezőgazdaságnak okozott károkkal. Különösen az ellen tiltakozott a párt, hogy a kereskedelmi szerződés életbeléptetése a kormánynak adott felhatalmazás visszaélészerű túllépése és az ervevonatkozó törvény megsértésével történt. Azzal az indokollással szemben, hogy az egész monarchia érdekébe vágó fontos körülmények teszik szükségessé a kereskedelmi szerződés azonnali életbeléptetését, az a válaszuk, hogy a balkáni politika eddigi eredményei egyáltalában nem alkalmasak arra, hogy bizalmat keltsenek a külpolitika jelenlegi vezetése iránt. A német agrárpárt minden töle telhetőt meg fog tenni, hogy a tartománygyűlésekben és a delegációkban indítandó akció útján és végül a Reichsrathban megbuktassa az ideiglenes érvénytelen életbeléptetett szerb kereskedelmi szerződést.

A perzsa forradalom. Perzsiából rendkívül nyugtalanító hírek érkeztek. Nemcsak Perzsia északi részében, ahol ismét a forradalmárok a helyzet urai, hanem délen is fenyegető a helyzet. Permanban a forradalmárok ideiglenes kormányt alakítottak. Tebriszen a forradalmárok a városban elsáncolták magukat és ultimátumot küldtek a sahnak. Az ultimátumban öt napi határidőt tűznek a követelések teljesítésére: Uj kormány kinevezése a forradalmárok sorából, a reakciós elemek eltávolítása Teheránból, teljes amnesztia biztosítása, uj kormányzóknak a felelős minisztérium előterjesztése alapján való kinevezése, a parlament azonnal való összehívása.

A japán költségvetés leszállítása. Tokióból jelentik, hogy a kormány jövő évi pénzügyi programját husz millió fonttal leszállította. Ez összeg harmincz százaléka a hadügyi, tíz százaléka a tengerészeti kiadásból megy le. A kiállítást el kellett halasztani, mert egyrészt az előkészületek elégtelenek, másrészt pedig a legközelebbi évek költségvetési programjával össze nem egyeztethető újabb kölcsön fölvétele válnék szükségessé.

A török helyzet.

Budapest, augusztus 31.

Az ökümeniai patriárkátus hivatalos lapjának külön kiadása jelenti, hogy Fazly bég, az uj-török bizottság tagja ünnepiesen kijelentette a patriárka előtt, hogy az uj-török bizottság egyáltalában nem akarja érinteni a patriárkátus privilégiumait és hogy a legutóbbi félreértések aaptalanok. A patriárkátus azt válaszolta, hogy a görög nemzet örömmel üdvözölte az alkotmányt és igen örül annak, hogy a félreértések megszűntek. Fazly bég, aki meglepődését nyilvánította a tanácskozás eredményén, tegnap Athénbe utazott. A görög sajtó kiemeli, hogy Fazly bég hivatalos látogatása későn történt ugyan meg, de még kellő időben arra, hogy a görögök bizalmatlanságát eloszlassa.

Proodosz, a melyet a patriárkátus és a görög kérvetség szócsövének tekintenek, ünnepiesen kijelenti, hogy ha nem tartják tiszteletben a patriárkátus összes privilégiumait és előjogait, tiltakozni fog a seik-ül-izlamnál és a mohamedán nemzetnél és a görögök távol fogják magukat tartani az uj rezsimtől.

Tegnap Üszkübben a szerb anyanyelvű török alattvalók nevében manifesztum jelent meg, amely a többi között ezeket mondja:

— Lemondottunk eddigi forradalmi szervezetünkről, abban az erős meggyőződésben, hogy az alkotmány tartós alapja és biztosítéka lesz ottomán házánk további fejlődésének. Ezennel a törvényes utra lépünk és fölajánljuk szolgálatainkat az egyesült ottomán birodalomnak és annak védelmére, esetleges ellenséges támadások ellen. Együtt akarunk dolgozni minden ottomán állampolgárral nemzetiségi és valláskülönbség nélkül.

A manifesztumot a Macedóniában élő szerbek összes előkelőségei aláírták. A szerb banda-mozgalom teljesen megszűnt.

Most már biztos, hogy Achmed Tewfik pasa, a távozó berlini török nagykövet örökét Osman Nizami pasa, az egykori török vezérkari főnöknek, Ali Nizami pasának fia fogja átvenni, akinek anyja bécsi születésű, egy bécsi nagykereskedőnek leánya. Achmed Tewfik pasa nagykövet és Osman Nizami pasa közt évek óta szoros barátság áll fenn. Az uj nagykövet folyékonyan beszél németül, francziául, felvilágosodott és művelt ember. Bécsi jelentések szerint a király a Szent István-rend nagykeresztjével tüntette ki Mahmud Neddin bécsi török nagykövetet, aki legközelebb végleg elutazik. A távozó nagykövet 12 évig volt Bécsben akkreditálva.

A török lapok élénk örömmel szólnak a tegnapi fegyvergyakorlatról. Sakir basa tábornagy, a szultán első szárnysegédje, Mertar Mahmud hadtestparancsnok, Imhof és Dittfurt német reformtisztok, Szelim Sirri őrnagy, az uj-török bizottság tagja és mások vettek részt. A hadtestparancsnok ezt a nyilatkozatot tette: harminczkét évig álomba voltunk merülve és most kettőzött buzgalommal kívánjuk pótolni a mulasztottakat.

Pallavicini örgróf osztrák-magyar nagykövet, a külügyi kormány megbízásából 4000 koronát juttatott a tüzkárosultak segélyezésére indult gyűjtéshez. A király 15.000 koronát adományozott magánpénztárából a stambuli tüzkárosultaknak.

A bolgárok azt remélik, hogy az ifju-törökök segítségével Macedóniában soraikból 8 képviselő fog kikerülni és pedig kettő az üszkübi szandzsákból, kettő a szaloniki vilajetből, három a monasztiri vilajetből és egy a drinápolyi vilajetből. Számos jelentésből kivehető, hogy a macedóniai vilajet pacifizikálása főleg azért volt elérhető, hogy az ifju-török bizottság minden falunak azonnali elhamvasztás és más büntetések terhe alatt megtiltotta a bandák szállásba fogadását, vagy bármiféle támogatását.

Achmed herceg, a szultán fia, tegnap megleltette a mezőgazdasági muzeumot és a janicsár-muzeumot. Hírlik, hogy a szultán mind többször akarja szerepeltetni fiait, hogy kiegyenlítse a dinasztia tekintélye és az ifju-török bizottság népszerűsége közötti különbséget.

A török sajtó állandóan foglalkozik a gyujtogatásokkal, amelyeket legnagyobb részben mohamedánok

követek el. A Tanin szerint a rendőri vizsgálat kiderítette, hogy augusztus 25—28-ig 17 tüzeset volt, amelyek közül 8 gyújtogatásból keletkezett. A gyújtogatókat sikerült kinyomozni és letartóztatni.

Pétervárról jelentik, hogy az új török nagykövet ma megérkezett és különösen érdekes részleteket beszélt el hazájának politikai helyzetéről. Elmondta, hogy az utolsó napok nagy eseményei után ország-szerre teljes nyugalom uralkodik. Olyan általános volt a vágy a gyökeres változás után, hogy egész Törökország mint egy ember követelte nemzetiségi és valláskülönbség nélkül. A fordulat nem volt a véletlen műve, mert már évek hosszú sora óta tervszerűen készítették elő. Főleg a katonaság érdeme az alkotmány kivívása, amely a néppel karöltve járt el. Reakcióról nem lehet szó. Kinek volna bátorsága ilyen hatalmas népakarat ellen agitálni. A szultán meg van arról győződve, hogy népe megérett az alkotmányra s az uralkodó esküvel fogadta, hogy megvalósítja az alkotmányt. Hátrafelé menni többé nem lehet. Hála az új alkotmánynak, meg fog szünni minden antagonizmus a kereszténység és a mohamedánok között. Bizonyossága ennek az, hogy az új kormányban két keresztény miniszter van.

Macedóniáról akként nyilatkozott az új nagykövet, hogy mihelyt megszűnik a visszavonás mohamedánok és keresztények között, a macedóniai kérdés elveszti különösebb jelentőségét s visszanyeri régi karakterét, úgy, hogy a megoldása nem fog nehézségeket okozni s Törökország a megoldást az európai diplomácia mltájára fogja keresni.

A nagykövet szerint Oroszország jó szemmel nézi a törökországi fordulatot s a mi a portának a külföldi államokhoz való viszonyát illeti, Törökország békés szándékokkal van eltelve minden nagyhatalom irányában és Perzsiával sem várható bonyodalom, mint a hogy híresztelik.

Az olvasóhoz.

Szeptember elsejével új előfizetést nyitunk az „Egyetértés“-re, a legrégebb s legtekintélyesebb magyar függetlenségi napilapra.

Az „Egyetértés“ úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hiú marad eddigi nagy múltjához, amely a magyar olvasóközönség előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományaihoz híven, eddig irányította, ezentúl is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzeti állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralkodásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés“ ezentúl is töretlenül és megújuló intenzivitással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyedüli erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabb és a legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar napilapot adjuk, amely úgy irányelvelnek szigorú betartásával, mint a nap események részletes és pontos feltárásával ezentúl is a vezető helyen fog állani.

Olvasóink az „Egyetértés Vasárnapja“ című, gyönyörűen kiállított mellékletet is megkapják vasárnaponként. Nyolcz oldalas, számos reprodukcióval tarkított mellékletünkön előfizetőink megtalálják a hét érdekességeit, a

kül- és belföld nevezetes eseményeit. Kapnak ezenkívül elbeszéléseket, karczolatokat, színházi történeteket.

A magyar közönségnek az „Egyetértés“ a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentúl csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra	2 kor. 40 fill.
Negyedévre	7 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Egész évre	28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek fizetése lejárt, szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne állion be.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Napár. Kedd, szeptember 1. — Róm. kal.: Egyed ap — Prot.: Egyed. — Görög-orosz: aug. 19. András és t. — Zsidó: Elul 5. — A nap két reggel 5 óra 19 perczkor, nyugszik este 6 óra 40 perczkor. — A hold két d. e. 10 óra 41 perczkor, nyugszik este 8 óra 47 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak.

Állandó nyári kiállítás nyitva a Könyves Kálmán művészeti szalonjában Nagymező-utca 37. Belépő-díj nincs. — Nyári kiállítás zárva a Nemzeti Szalonban. Belépő-díj 1 korona. — Az Uránia Kiglyó-téri szalonja nyitva. Belépő-díj 20 fillér. — Egyenruházati kiállítás a Techn. Iparmúzeumban zárva. — A Nemzeti Múzeum régiségtárai nyitva. — A Szépművészeti Múzeum nyitva. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva. — A Néprajzi Múzeum nyitva. — A Fővárosi Múzeum nyitva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva. — A Történelmi Képesarnok nyitva. — A földtani intézet múzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi-Múzeum zárva. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum nyitva. — A Ráth György Múzeum (Városligeti fasor 10.) nyitva. — Az Erzsébet-Múzeum nyitva. — Az orsz. levéltár oklevélkiállítás zárva. — A nyilvános könyvtárak zárva. — A múzeumok, képtárak, kiállítások és nyilvános könyvtárak rendszerint délelőtt 9 órától vannak nyitva.

— A király. Ma megint ellentmondó hírek érkeztek a király állapotáról. Az egyik tudósítás a király közvetlen környezetétől származik Ischlből, a másik félhivatalos tudósítás, mely az előbbivel ellentétes. Az ischli hírek szerint a királynak a nagy hadgyakorlatokon való részvétele ismét kétséges lett. A király állapota kielégítő. Ugyan még mindig könnyű náthája van, de teljesen jól érzi magát, minden nap szokott sétáját végzi, étvágya jó és nagyon jól alszik. A király az elmúlt éjszakát is nyugodt, zavartalan álomban töltötte és korán reggel rendes sétájára indult. A mérvadó körök véleménye szerint a király náthája már rég elmúlt volna, ha az időjárás az utóbbi napokban nem lett volna olyan kedvezőtlen. Ferencz Ferdinánd trónörökös még a királynak Ischlből való elutazása előtt, mely szeptember hetedikére van kitűzve, odaérkezik, hogy átvegye a hadgyakorlatokra vonatkozó utasításokat, amelyeknek a főparancsnoksága, mint minden évben, az idén is, a trónörökös kezében lesz. Tekintettel arra, hogy az időjárás még mindig kedvezőtlen, a király környezete a legutóbbi napokban ismételve nyomatékosan azt ajánlotta a királynak, hogy egy ideig még kiméltje magát és ne tegye ki magát azoknak a fádalmaknak, amelyekkel a hadgyakorlatokon való részvétel jár, de a király erre nézve még nem döntött véglegesen, mert az az óhaja, hogy a nagy hadgyakorlatokat az idén az ő személyes jelenlétében tartsák meg. Az ischli jelentésekkel szemben a „M. T. L.“ a következőket jelenti: A király ismét jól érzi magát. A köhögés és a nátha megszűnt. Közérzése kitűnő, erőállapota kielégítő. A felség szeptember 7-ikén Ischlből, ahol tíz héttig tartózkodott, Bécsen át egyenesen Budapestre utazik. — Egy marienbadi távirat szerint Edvárd angol király a király megbetegedésének első hírére azonnal táviratilag kérdészködött Ischlben ő felsége állapotáról. Az angol király ma környezete előtt úgy nyilatkozott,

hogy Ischlből táviratot kapott, mely Ferencz József király állapotáról a legmegnyugtatóbb fölvilágosítást nyújtja. — Itt említjük meg, hogy Lajos Viktor főherceg, a király öccse, ma délelőtt tizenegy órakor a helyi érdekű vasut vonatán Ischlbe érkezett. A főherceget, aki polgári ruhát viselt, a közönség tiszteletteliesen üdvözölte. Lajos Viktor főherceg, aki kamarai előjárója, Thun-Hohenstein Károly gróf kíséretében érkezett Ischlbe, a pálvaudvarról egyenesen a király villájába haitatott.

— A román király állapota. Noorden tanár, aki tegnap Sinajába érkezett, megvizsgálta a királyt és hosszabb megfigyelés czéljából nyolcz nap fog a király mellett maradni, akiknek egész nap kinzó gyomorgöresei voltak. A fájdalmak miatt Károly király álmatlanul tölti az éjszakákat, hiányosan tud csak táplálkozni, legfőkébb tejet tud inni s ezért ereje szemlátomást csökken. A lakosság aggódik, mert még hivatalos jelentést sem adnak ki a király állapotáról.

— Borozó horvátok. Mostanában kezd divatba jönni, hogy a legjelentékenyebb horvát napi eseményeket is fontos nemzetiségi aktualitással fűjják fel idehaza. Ha két-három atyafi valamelyik eldugott horvát fészekben borozás közben egyetlen kétértelmű megjegyzést is mer kicsusztatni a száján, nosza, kapnak rajta bizonyos körök itthon és mint súlyos, politikai horderővel bíró gorombaságokat pécézik ki és tárgyalják a nagy nyilvánosság, sőt a bíróság előtt is. Az alábbi eset például Károlyvárosban történt. Néhány mulatóskedvű horvát kereskedő, névleg Kovacsics Iván, Gotschlich Albert, Kubicek Dragutin asztalos, Lukács Aladár takarékpénztári hivatalnok és Filipac Iván betegségyező pénztári hivatalnok, több kereskedősegéd társaságában kedélyesen borozgattak a „Zorin-dom“-hoz czimzett kerti vendéglőben. Ivás közben megoldódtak természetesen a nyelvek és tréfásan csipős megjegyzések röpködtek a társaságban, melynek egyik tagja, Kovacsics Iván, aki történetesen mértéken felül köstölt bele a tüzes horvát borba, többször elkiáltotta magát, — a bán biztosára szólva — „Abczug Gjoka Horvát!“ A társaság többi tagja kórusban kiáltozott Kovacsicscsal, mindaddig, míg egy tulbuzgó fül- és szemtanunak eszébe nem jutott mindebben a kormánynak és organumának megsértését látni, mire megtette a társaság ellen a följelentést. A karlóczai rendőrség természetesen helyt adott a feljelentésnek és kihágás, továbbá a kormány és organumai ellen való demonstratív viselkedés czimén Kovacsics és Gotschlich kereskedőket tizennégy, illetőleg nyolcz napi fogházra, a többieket pedig tiz-husz korona pénzbüntetésre marasztalta el. Eddig az eset, mely egészen világosan mutatja, hogy fölösleges olyan nagy hü-hót csinálni az ilyen jelentéktelen történetkékből, melynek a komolyságából minden értelmet elvon az a tény, hogy a fehér asztalnál, nem egészen józan állapotban levő emberektől ered. Az ilyesminek csak a fontoskodni akaró tulbuzgalom tud különösebb jelentőséget tulajdonítani és igazán nem szükséges, hogy ezzel akár a horvát akár a mi közvéleményünket izgassák.

— Az új rektor hivatalba lépése. A Budapesti Tudományegyetem új rektora, dr. Székely István, a hittudományi kar professzora, holnap, szeptember elsején foglalja el hivatalát az egyetemen. A mai napon ment végbe az egyetem vagyonának és alapítványainak hivatalos átadása, mely eljárásnál jelen volt dr. Török Aurél udv. tanácsos, a lelépő rektor, dr. Székely István, az új rektor és dr. Margitay Antal tanácsjegyző, az egyetemi alapok kezelője. Az átadás a legnagyobb rendben történt. Holnaptól kezdve, amikor az új iskolai év megkezdődik, az új Rektor Magnifikusz intézi az egyetemi ügyeket.

— Budavár visszavétele a törököktől. Szeptember 2-án, szerdán lesz 222 éve annak, hogy lotharingiai Károly magyar és szövetséges csapatai Budavárát visszavették a törököktől. Ezt a nevezetes évfordulót a budavári koronázó Mátyástemplomban hálaadó istentisztelettel ülik meg.

— Zeppelin emlékérmek. Friedrichshafenből írják, hogy Zeppelin felrobbant léghajójának alumíniumalkatrészeiből kanalakat, emlékérmeket öntenek s azokba ajánló sorokat vésnék. Ezeket az emléktárgyakat nemzeti ajándék gyanánt fogják megkapni az emlékezetes uton résztvevők.

— Az angol király gróf Nákó Sándor ebédjén. Gróf Nákó Sándor fiúmei kormányzó és neje vasárnap villásreggelit adtak Edvard angol király tiszteletére a hegyen levő Rubezahl-vendéglő egyik külön termében. A dejeuner a királyon, továbbá a kormányzón és nejen kívül a következők vettek részt: Sir Clarke tábornok főadjuváns, Ponsonby csendes szárnysegéd, Sir Edvard Goschen angol nagykövet és neje, herceg Liechtenstein Ede kerületi főnök és neje, Lady Strafford, Lady Lillian Boyd, Captain Boyd, Larisch grófné, marquis de Soveral londoni portugál követ, mr. Dainell Crackanthorpe bécsi angol követ-ségi titkár és neje, mrs. Peters Rohan hercegné, mr. Walsch főceremóniamester és Sidney Greville főlovászmester. Az asztal piros és fehér tózsákkal volt díszítve, maga a terem pedig délszaki növényekkel. A zenekar angol és magyar darabokat játszott. A király öt óráig maradt gróf Nákó társaságában, azután a közelben lévő Golf-térre ment a magas társasággal. Edvard király szeptember 2-án herceg Trauttmannsdorff bischofsteinitzi kastélyába megy. A király itt a tiszteletére rendezendő vadászatot vesz részt, csütörtökön, szeptember 3-án déli dejeuner ad gróf Nákó Sándor és neje tiszteletére és 4-én, pénteken utazik vissza Angliába.

— Uj miniszteri tanácsosok. A király a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére Schreiber Viktor miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri osztálytanácsost miniszteri tanácsossá nevezte ki és dr. Doreano István miniszteri osztálytanácsos, jogügyi aligazgatónak a miniszteri tanácsosi címet és jellegét díjmentesen adományozta.

— Ellopták a király alapítólevelét. A tolvajfurfang sok mindenféle kiterjed és sok, szinte hihetetlen dolgot loptak már el idők forgásában. De arra alig volt még példa a lopások kronikájában, hogy királyi alapítólevelét ragadt volna tolvajok enyves kezébe. Pedig ez történt szombatól vasárnapra virradó éjjelen Ischlben. Az ischli Erzsébet-kórház alapítóleveléről van szó. Szombaton volt, mint közöltük, az alapítólevelé ünnep. Akkor egy díszes kazettában elhelyezték a király alapítólevelét és egy emlékrmet tettek a dobozba. Szombaton éjjel szemfüles tolvajok szemet vetettek a kazettára és szerencsésen el is emelték azt alapítóleveléstől, emlékrmestől. Ischl előjárósága szörnyen röstell a dolgot. Fűt-fát megmozgat, hogy kézrekerítse az ellopott értékes dobozt. Ezer koronát tűzött ki annak a jutalmazására, aki az enyveskezők nyomára vezet a rendőrséget. De mindezt nyoma nincs a tolvajoknak sehol.

— A beteg Tolsztoj. Moszkvából eredő távirati tudósítások szerint Tolsztoj lábán a gyuladás, amely véreltömődés következtében állott be, tovább terjed. Betegségének kezdetén Tolsztoj rendszeren végezte a munkáját, fölolvastatott magának és diktált. Később azonban az orvosok teljes nyugalmat ajánlottak neki. Az orvosok a beteg megoperálását nem tartják ajánlatosnak. Tolsztoj egyébként nem vesztette el jó kedvét, bár igen fáradt.

— Egy volt országgyűlési képviselő halála. Kiss Albert debreczeni ref. lelkész, a székelyhídi kerületnek 25 éven át volt függetlenségi és 48-as párti képviselője, vasárnap délután 69 éves korában hosszas betegeskedés után meghalt. Halálát gyászolja kiterjedt családján kívül a debreczeni ref. egyház, melynek 25 éven át lelkésze, a debreczeni függetlenségi párt, melynek megalapítója volt és Debreczen egész társadalma, melynek közügyeiért önzetlenül és fáradhatlanul dolgozott. Temetése kedden, szeptember 1-én lesz.

— A drenoval lelkészség ügye. Zigar, a drenovaiak volt plébánosa szombaton Drenovába érkezett, hol hívei nagy ovációkkal fogadták. Tegnapelőtt Drenovában ismét fordult elő haláleset. Ez már a harmadik halott, akit egyházi áldás nélkül temettek el.

— Lujzát kiutasították. Közöltük, hogy Lujza kőburgi hercegnő Mattasich Gézával együtt néhány nap óta Aachenben tartózkodik. Ma az a hír érkezett Aachenből, hogy a hercegnőt onnan kiutasították. Az aachen rendőrfőnök ugyanis ma elszólitotta a hercegnőt, hogy nyolcz napon belül hagyja el Németország területét.

— A prágai cső-panama. Kestranek, a prágai vasipar r.-t. központi igazgatója a „Prager Tagblatt”-hez intézett levelében azt állította, hogy Brdlick képviselő egy az ő égisze alatt alapítandó csavargár számára a vas beszerzésének kedvezményezését kérte és hogy Rössler kereskedelmi osztályfőnök ebben az ügyben pressziót gyakorolt. Értesülésünk szerint ez az állítás valótlan és valójában a következő tényekről van szó: Egy budweisi csavargár létesítésére alakult konzorcium, amelynek Brdlick iparos és képviselő is tagja volt, folyó év tavaszán a kereskedelmi minisztériumnál panaszt emelt a vaskartell ellen, amely a gyár létesítését meg akarta akadályozni azáltal, hogy megnehezítette a szükséges felgyártmányoknak osztrák forrásokból való beszerzését. A vaskartellnek ezt az eljárását tudomására hozták a tanácskozássra meghívott központi igazgatónak és tanácsolták neki, az új vállalat megfelelő figyelembe vételét. A budweisi gyár részére nyújtandó bármilyen kedvezményről egyáltalán szó sem volt. Mindössze a körül forgott a beszéd, hogy a vaskartell részéről a budweisi gyár számára szükséges vasanyagot ugyanazon feltételek mellett szállítsák, mint ahogy az egyéb csavargárak részére történik.

— Floriche halála. A lipótmezei tébolydában, ahová csak néhány nap előtt vitték be elborult elmével, tönkretett idegekkel, szombaton este meghalt Syposs Károly, az ösmert író, aki lapunk tárczarovatát is néhány bájos novellával gazdagította. Floriche álnév alatt írt. Francia módorban, francia esprít-vel, tele meglepő és kedves fordulatokkal, de magyaros szívvel, magyaros fel fogással. Csak nemrég, alig öt-hat éve, hogy az irodalomban feltűnt a neve, de hamar népszerűvé lett; nevét országszerte ösmerték és emlegették. Gazdag volt témákban, gondolatokban, szép hangulatokban, amelyeket igazi művészettel tudott kifejezésre iuttatni. Valamikor arra látszott hivatottnak, hogy egyike legyen az irigylendőknek. Nagy vagyont örökölt, fényes életmódot folytatott. De bohém természetű, nagy látszik, összeférhetlen volt az anyagi jóléttel. A nagy vagyon valahogy elszórt és Syposs Károly Franciaországba költözött, az idegenek légiójába lépett és ott maradt 1903-ig, amikor megint visszatért Magyarországra. Itthon a tollával kereste kenyerét. Zajos életmódja, bohém természetű, mely sehol nyugvópontot nem tudott találni, feldulta idegrendszerét s végre is elmebetegségre jutott, ahonnan azonban látványlag meggyógyultan bocsátották el. Ez tavaly történt. Azóta idegrendszere megerősödni látszott. Ujra írni kezdett s nem egy novellája, mely lapunk hasábjain s más lapokban megjelent, méltó feltűnést keltett. Elhatározta, hogy irodalmi munkásságát folytatni fogja és hivatalát is vállalt. Ki is nevezték szép fizetéssel a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatóságához hivatalnoknak. De éppen azon a napon, amikor el akart utazni, hogy hivatalát elfoglalja, utolérte ujra a végzetes katasztrófa: elméje megint megzavarodott s beszállították a lipótmezei tébolydába, ahol szombaton este meghalt. Egy érző szívű, széles látókörű, kitűnő tollú íróval szegényebb lett a magyar irodalom. Lapunk mai tárczarovatában közöljük utolsó novelláját, melyet néhány nappal a katasztrófa kitörése előtt írt. Holnap, kedden délután három órakor temetik a lipótmezei tébolydából.

— A levegő meghódítása. Orville Wright Washingtonban szombaton átadta aeroplánját az Egyesült Államok kormányának. Wright ma tartja meg végleges próbafelállítását, amelytől a kormány a repülőgép megvételét függővé tette. Az aeroplánnak 360 font súlyt és 125 mérföldre szükséges munkaanyagot kell vinnie perczenkint 40 mérföldnyi sebességgel legalább egy órai időtartamon belül. Az árt a kormány 120 ezer koronában állapította meg, de minden további mérföldért, melyet az aeroplan sebességben 40-en felül elér, Wrightnek 12—12 ezer korona fog jutni, míg ha a sebesség 40 mérföldön alul marad, minden mérföldért levonnak 12—12 ezer koronát. A sebesség azonban nem lehet kisebb 36 mérföldnél, mert ezen alul a kormány nem veszi meg az aeroplánt. Ugyancsak a Wright-féle aeroplanra vonatkozólag Párisból a következőket jelentik: Hozzáértő katonatisztek egy újfajta repülőgépet terveztek és a katonai mülhelyekben máris hozzáfogtak a kiviteléhez. A gép szerkezetének a titkát a legszigorúbban őrzik. A hadügyminiszter, aki figyelemmel kíséri ez

ujabb francia kísérletet, Wrighttal való tárgyalásokat beszüntette.

— Két királyi kézirat. A közös hadsereg rendeleti közlönye holnapi számában a következő legfelsőbb kéziratokat fogja közölni:

Kedves Bolfraas báró tábornagy! Ötvenedik szolgálati évének betöltése, amelyet néhány hónap mulva főhadsegédemmé és katonai íródmű főnökévé való kinevezésének huszadik évfordulója követ, régen várt alkalmat szolgálhat nekem, hogy közöljem önnek, mennyire nagyra becsülöm önt és az ön szolgálatait. Háboruban és békében egyaránt kitűnően teljesített szolgálat után, ön jelenlegi megbízatásában is feladatának eszményi fel fogásával, világos tekintettel és meleg szívvel, mint hűséges tanácsadóm fáradhatatlanul működött a szolgálat érdekében a haderő és annak hozzátartozói javára, azoknak jól megindokolt tiszteletét szerezte meg és az ön teljes bizalmamat érdemelte ki. Jubileuma napján szívvelyesen üdvözlöm önt és remélem, hogy nekem és szolgálatomra még sokáig működhetik. Hálám és különös jóindulatom jeléül az ön által 1866-ban elnyert s a hadi érdemmel ellátott katonai érdemkeresztjéhez a gyémántokat adományozom.

Ischl fürdő, 1908. augusztus 30-án

Ferencz József s. k.

A másik legfelsőbb kézirat szövege a következő:

Kedves Schwitzer lovag tábornagy! Szívvel üdvözlöm önt ötvenedik szolgálati évének betöltése alkalmából. Az a tudat, hogy ily hosszú idő alatt mindig csak kiválóat teljesített, az elöltség előtt mutatott kitűnő magatartásának és magas parancsnoki állásban kifejtett eredményekből ön tevékenységének emléke és alantasainak jól megokolt ragaszkodásának érzése kell, hogy önt jogosult megelégedéssel töltse el. Hálásan emlékezem meg az ön hű szolgálatáról és biztosítom állandó jóakaratom felől.

Ischl fürdő, 1908. augusztus hó 25-én

Ferencz József s. k.

— Björnson megint levelet írt. Björnsterne Björnson levelet intézett egy horvát újsághoz. Azt írja benne, hogy nem hivatalos politikus és nem képviselő, tehát nem jelenhet meg a berlini interparlamentáris konferencián, hogy válaszoljon gróf Apponyi Albert esetleges felszólalására, de reméli, hogy lesz, aki derekasan meg fog felelni a nemzetiségi elnyomatások „nagyhangú lovagijainak” vádjaira.

— A Lasker-Tarrasch match. Münchenben mára volt kitűzve a világbajnokságért megindult verseny ötödik játszmája Lasker és Tarrasch között, azonban Lasker meghült és szabadnapot kért ellenfelétől. Az ötödik mérkőzés tehát holnap lesz. Dr. Tarrasch Düsseldorfban már kétszer élt programadta joggal és szabadnapot kért, úgy, hogy a verseny további során Tarrasch még két szabadnapot kérhet, Lasker pedig négy pihenőnapot vehet igénybe.

— Hajókeresztelés Triesztben. A trieszti kikötő érdekes ünnepély színhelye lesz szeptember hó 30-án. Ugyanis ezen a napon bocsátják vízre haditengerészetünk egyik legújabb és leghatalmasabb csatahajóját, a „Ferencz Ferdinánd”-ot. Az újabban felépített három hatalmas hajó-kolosszus körül ez az első vízre kerül, míg a másik kettő, a „Radetzky” és a „Zrinyi”, még egyelőre a csuszdán maradnak. A „Ferencz Ferdinánd” csatahajó 14.500 tonnás, óriási gépezete pedig 20.000 lóerővel működik, míg gyorsasága meghaladja a 20 tengeri mérföldet óránként. Hadi felszerelése négy darab 30 és fél, továbbá nyolcz darab 24 centiméternyi gyorstűzelő-, valamint 26 darab egyéb könnyebb ágyukból áll. Hír szerint az új hajó vízrebocsátásánál a keresztanyai tisztséget Ferencz Ferdinánd főherceg neje, Hohenberg Zsófia hercegnő fogja viselni. Ez az első eset arra, hogy haditengerészetünk egyik csatahajójának keresztanyja nem az uralkodóházból származik.

— Leleplezett művészársaság. Csörgő Mátyás huszonkilenc éves impresszárió, aki tulajdonképpen zenész, Schnusz Richárdné, született Keszler Gizella harminczegy esztendősen énekesnővel szövetkezett külföldi művészköruttra. Legutóbb öt szép leányt, meg három férfit szerződtettek és ma reggel akartak elindulni Boroszlóba. A keleti pályaudvaron azonban utjukat állották a detektívek s az egész művészársaságot bekísérték a VII. kerületi kapitányságra. Ott kiderült, hogy a nőket nem Thália, hanem Vénusz Afrodite szolgálatára toborozták s a kompánia vezetőit leánykereskedés címén elitelték öt-öt napi elzárásra, valamint száz-száz korona pénzbírságra.

— **Vasuti szerencsétlenségek.** Két vasuti szerencsétlenség híre érkezett megint a mai nap folyamán. Az egyik Horvátországban történt és óriási izgalmat keltett Zágrábban s mindenhol, ahová a katasztrófa híre eljutott. A másik Bécs közelében, a hütteldorf—hackingi pályaudvaron. Az előbbinek halottai és sebesültelei vannak. A csáktornya—zágrábi vasutnak az a személyvonata, amely reggel öt óra előtt indult el Zágrából, Zapresic és Veliko-Tirgoviste állomások között tegnap reggel hat óra után kiskilott. A kiskilott vonat gépjé teljesen összerombolódott. A gépész a romok közé került, amelyek darabokra tépték. A vonat utasai közül ketten meghaltak, kilenczen halálosan megsebesültek, husznak a sebe kevésbé veszedelmes. A kiskilás pillanatában a gép kazánja fölrobbant; a tűz több kocsi meggyújtott és rendkívüli módon megnehezítette a teljesen szétronzáldott kocsik kétségbeesett utasainak a megmentését s az állomás személyzetének nagy munkát kellett végeznie, hogy legalább a tűzveszedelmet elhárítsa. A szerencsétlenség hírére hamar megtudták Zágrábban s a magyar államvasut kiskiludott egy mentővonatot. A városban nagy izgatottságot okozott a hír, mert a vonaton sok zágrábi család rándult ki. Az izgatott közönség egészen körülfogta a kórházat, hogy lássa a sebesülteket, akiket behoznak. A szerencsétlenség oka, azt hiszik, az volt, hogy a pályatest a sok esőtől nagyon meglazult. A forgalom estélig megakadt, mert a kiskilás nagyon megrongálta a pályát. A vizsgálatot nyomban megkezdtek s egyúttal a halottak és a sebesültek személyazonosságának megállapítását is, de a névsort eddig nem adták ki. A vonaton nagyon sok utas volt, a többi közt a korneuburgi vasuti és táviróezred néhány tisztje és két horvát képviselő. De ezeket semmi baj sem érte. Az államvasutak igazgatósága az alábbiakban közli a szerencsétlenséget:

A csáktornya—zágrábi (zagorai) helyiérdekű vasut zágráb—csáktornyai vonalán a Zágrábból reggel 5 órakor induló és Csáktornya állomásra délelőtt 10 óra 38 perczkor érkező 6815. számú vegyesvonat augusztus hó 30-án Pusca-Bistra és Veliko-Tragoviste állomások között a nyílt vonalon a vizsgálat eddigi eredménye szerint sintörés következtében kiskilapult. Az utasok közül Kasper Verona zágrábi lakos meghalt, hat utas, névszerint: Nanednik István novoseli, Jolancics Jákó zaboki, Kos Andrea krapinai, tepliczi lakos, továbbá Preluznak Imre, a postakocsi kiserője súlyosan, nyolcz utas, névszerint: Fabianic Róza vrboveci, Kalec Miko, Kalec Franjo pregradai, Kankels László és felesége zágrábi, Gabicsék Miko aveti-križi, Maizner Dragica svatinnai és a zágrábi katonai élelmezési raktár egy közlegénye könnyebb sérülést szenvedett. A vonatszemélyzet közül Hitter Antal mozdonyvezető meghalt, Szovics Gyula fűtő súlyosabb, Roth Mózes vonatvezető, Dankó Imre, Zaleznyak József, Magyarics István fékezők és Erdélyi Imre fűtő könnyebb sérülést szenvedett. A sérültek a zágrábi és varasdi kórházban helyeztetek el. A pálya 31-én szabaddá tétetett. Addig a személyforgalom átszállással közvetítetett.

A Bécs melletti szerencsétlenségről ezeket közli a táviró: A hütteldorf—hackingi pályaudvaron egy személyvonat nekiszaladt az ütközőkorlátnak. Öt utas könnyebb sebet kapott. A vizsgálatot megindították.

— **Wölfling Lipót sajtóperel.** A Wölfling-affér még mindig kísért Svájcban. Legújabbban Wölfling Lipót sajtópört indított különböző közlemények miatt a „Glatt” című lap, illetve annak Ackeret nevű szerkesztője ellen. A pör az esküdtsek előtt fog lefolyni és azután következik a nyilvános tanú kihallgatás és a bizonyítási eljárás. Ackeret tegnap erre lapjában újabb leleplezéseket közöl, melyben a többek között a következőket írja: „Talán még érdekli az embereket, hogy Wölfling hogyan lett svájci állampolgár. Amikor ügyvédje utján Zugban állampolgárságért folyamodott, a zugi kanton kormánytanácsosa 1904. december 26-áról kelteve a berni departementből a következő „ajánlást” kapta: Az egykori főhercegnek nincs szép multja. Ausztriában mint erkölcsileg züllött adósságinálót ismerték és ő bírta rá az akkori szász trónörökösöt, hogy férjétől Giron nyalmesterral megszökjék.” Ackeret ezek után felveti a kérdést, hogy vajjon Wölfling bepereli-e most még a berni kanton vezetőit, mert hiszen ezek sokkal szigorubb bírálatot ir-

tak. Ez a cikk tartalma és az az érdekes, hogy a kérdéses okmány csakugyan a zugi hatóságok keze között van s valamely indiszkréczió révén jutott a szerkesztő tudomására.

— **Igazi és ál-Niczkyék.** A hatvan év előtt törvényesített doktor Ladányi György és fiai igényeket támasztanak a gróf Niczky-család tagjai ellen, akik — szerintük — jogtalanul viselik a Niczky nevet, mint a grófi czímet is. A belügyminisztérium most foglalkozik ezzel a bonyolult ügyvel, melynek előzményeit a következőkben ismertetjük: Gróf Niczky Györgynek, a jogukat most érvényesíteni akaró Niczkyek dédapjának két iker-gyermeke volt: János és Lajos. János a somogyi, Lajos pedig a soproni, illetőleg a veszprémmegyei ágának a megalapítója. Gróf Niczky János fiatalon nősült. Felesége ladányi Schmidegg Marianna grófnő volt. A házasságból egy gyermek származott: gróf Niczky György, akinek halála után a nagykiterjedésű somogyi birtok egyetlen gyermekére, ifjú gróf Niczky Györgyre szállt, aki nem nősült meg s hogy még sem szakadt magva a somogyi ágának, az csak annak köszönhető, hogy a grófnak Haines Matildtól, egy előkelő származású, fiatal leánytól, házasságon kívül egy fiugyermeke született, akit György névre kereszteltek. Amikor tizenhat esztendő s lett a fiú s mikor tudatára ébredt származásának, a legerélyesebben szólalt fel törvényesítése mellett. A dolog vége azután paktum lett és ifj. gróf Niczky György György nevű gyermeke 1848. évi július hó 21-én, István nádor teljhatalmu királyi helytartó által Deák Ferencz akkori pénzügyminiszter ellenjegyzése mellett törvényesített oly kikötéssel, hogy a családi nevet és a grófi czímet nem viselheti. A törvényesítés után a fiatal György édesapjánál maradt, majd annak halála után beleült a végrendeletileg reahagyott birtokrészbe. Később megszerezte a doktori diplomát és mint dr. Ladányi György tevékeny részt vett Somogy megye közéletében. A törvényesített Niczky-ivadék dédapjának, gróf Niczky Jánosnak testvére, Lajos, a ligvándi birtok ura. Hoditz Volframitz grófnőt vette feleségül. Ebből a házasságból négy gyermek származott: Kristóf, Emánuel, István és Lajos. Három közülük mint aglegény halt meg s az összes vagyon az egyetlen életben maradt fiura, Lajosra szállott. Lajos a ligvándi birtokon tartózkodott és nőtelen maradt, de időközben halálosan beleszeretett Keresztessy Katalinba, egy csinos és kedves leányba, aki a kastélyban, mint házvezető urnő tartózkodott. A szerelemből négy egymásután való évben négy gyermek született. A ligvándi kastélyban 1877. május 20-án rablógyilkos merénylet történt. Gróf Niczky Lajost éjnek idején lepte meg a tiz tagból álló cigánybanda. Beverték a fejét, orrát, eltörték a balkarját s három jobboldali bordáját. A gróf két hónapig nyomta az ágyát. Később orvosi tanácsra Meránba utazott, ahol néhány hét múlva meghalt. Kevéssel halála előtt, amikor a gróf állapota oly rosszra fordult, hogy minden pillanatban a katasztrófától lehetett tartani, Balog nevű hü inasa gyorsan papot hivatott s a már jóformán eszméletlen gróft összeeskettette Keresztessy Katalin ott levő nővérével. A gyászszertartás után néhány héttel felbontották a gróf végrendeletét, amelyben összes vagyonát Keresztessy Katalinra, nejlére és gyermekeire hagyja. S Keresztessy Katalin, mint özvegy gróf Niczky Lajosné, gyermekeivel beült a hatalmas, 11.000 holdas dominiumba. A somogyi ágból eredő törvényesített Niczky-ivadék, dr. Ladányi György tiz évvel a törvényesítés után megnősült. Ebből a házasságból öt gyermek származott: András, Miklós, Mariska, Sarolta és Erzsike. András és Miklós, akik már javakorbéli férfiak, néhány évvel ezelőtt, családi okirataik között kutatva, nyomára akadtak a törvényesítésre vonatkozó iratoknak. András az elsárgult foliánsokkal ellátogatott egy fővárosi ügyvédhez, aki az iratokból meglepő dolgoknak jött a nyomára. Megállapította, hogy a Ladányiaknak joguk van a Niczky név és a grófi czím viselésére, mert a törvényesítés az ősiség megszüntése után történt. Az ősiség megszüntése előtt a felsőcselménynek még megiehetett az a hatása is, hogy a törvénytelen gyermek a törvényesítés által csupán a törvényes jogokhoz jutott anélkül, hogy ezáltal a törvényesítő apa családi kötelékébe emelkedett volna. Am az ősiség megszüntével ezáltal min-

den polgári jogra képesítést nyert. Ezzel szemben minden intézkedés a magyar családi-, illetőleg magánjogba ütközik. A Ladányi fiuk ügyvédje, dr. Tétényi Armin erre megindította a törvényes eljárást.

— **Caruso felesége.** Nem régen bejárta a lapokat a hír, hogy Carusótól megszökött a felesége. Erről a legújabb Caruso-afférről most a római „Vita” még a következő részleteket jelenti: Amikor Caruso pályájának kezdetén állott, megismerkedett egy Giachetti nevű fiatal, rendkívül szép énekesnővel. Miután az énekesnő konstátálta, hogy Carusónak nemcsak szép tenorja, hanem igen jó hangzású neve is van már, elhatározta, hogy számos hódoló közül Carusót tünteti ki a kegyeivel. A tenorista és az énekesnő közös háztartásra léptek egymással. Nyolcz esztendeig a legnagyobb összhangban éltek egymással és viszonyukból három gyermek született. Carusónak legutóbbi amerikai körútja alatt azonban egy kis baj történt, mert Giachetti asszony megunta az egyhangu életet Caruso oldalán és megszökött a soffőrével. A szökevények nem feledkeztek meg azonban arról, hogy jelentékeny mennyiségű pénzt és ékszert is vigyenek magukkal. Caruso egy ideig üldözte őket, de végre fölhagyott vele. Jelenleg Nápolyban tartózkodik és végleg napirendre akar térni az ügy felett. A napokban meglátogatta a nápolyi „Don Marzio” munkatársa, aki előtt így nyilatkozott:

— Minek annyi lármát csapni egy asszonyért, aki nem a feleségem? Neki jogában áll odamenni, ahova neki tetszik. Nem tehetek mást, minthogy szerencsés utat és minden jót kívánjak neki.

— **„Fogosch frit.”** Nagy tisztesség érte balatonfoglalunkat, az édesvízi halak fejedelmét. Helyet nyert a párisi nagy vendéglők étlapján. Ezt a „viv-mányt” Edvárd királynak köszönhetjük. Ő már walesi herceg korában kedvelte meg, amikor Budapesten járt és gróf Károlyi Pistával a Nemzeti Kaszinóban étkezett. Most, hogy Marienbadban soványító kurát használt, eszébe jutott a közeli Budapest és a fogas. Természetesen megkívánta és többször jól is lakott vele. A többek közt a Clemenceau francia miniszterelnök tiszteletére adott ebédjének menüjére is megrendelte. A párisi lapok beszámoltak a diner-vel, a menü-vel s a „fogosch frit”-tel. A francia gourmet-k nagyon kíváncsiak voltak, mi lehet ez a furcsa nevéű étel. Bizonyosan valami jóféle hors d'oeuvre. De micsoda? Addig tanakodtak, addig tudakozódtak, míg végre megtudták, hogy van valahol Romániában, vagy Csehországban, vagy talán Hongrie-ben egy „Plattensee” és ebben egy szátkamertes nagy hal, melynek fehér húsá akár Remoulard, akár Tartare sauce-szal, akár kirántva, sőt nyáron sültve is kitünő. A nagy érdeklődés arra készítette a párisi vendéglősöket, hogy étlapjukra írják a „fogosch”-t is, mely a Szajna partján is igazolta jó hírnevét. Ime ismét egy speciális nyert polgári jogot Párisban. Az igaz, hogy sch-val írva, mint a schako (csákó), a soutesche (sujtás), a golasch (gulyás) — de mindegy: Mégis jól esik a magyar önérzetnek, hogy a Mont-martre hölgyikéi „fogosch”-t esznek, ha az esetleg nem is a Balatonból, hanem a Volgából kerül az asztalukra.

— **Halálugrás az Angiolina-uszodában.** Abbáziából megrendítő szerencsétlenség híre érkezik. Az Angiolina-fürdőben történt. Bernatovic Pál, a 80. gyalogezred hadnagya oly szerencsétlenül ugrott az uszoda legmagasabb helyéről a sekély vízbe, hogy nyakcsigolyatörést szenvedett és nyomban meghalt. Bernatovic ugynevezett „fejes”-t csinált és feje így teljes erővel vágódott a sziklás mederhez. Bernatovic három nap előtt ugyanilyen ugrás folytán megsértette a homlokát s ennek dacára most megismételte az ugrást, noha a kifüggesztett szabályzat szerint tilos a vízbeugrás. Sőt erre az uszómester figyelmeztette is a fiatal hadnagyot, ez azonban gorbombán visszautasította az uszómester figyelmeztetését. Az orvosok egy óra hosszat élesztgettek hasztalanul. A szerencsétlenül járt fiatal hadnagy egyike volt a hadsereg legképzettebb tisztjeinek és 14 nyelvet beszélt. Eppen nyelvészeti gyakorlat czéljából kapott szabadságot a hadügyminisztertől.

— **Az eszéki sikkasztó.** Közöltük, hogy Hermann Lajos, a horvát kereskedelmi részvénytársaság igazgatója tizezer korona elsikkasztása után megszökött. A sikkasztó igazgató Hermann Dániel, volt zágrábi udvari szállító fia. A tékozló ember a sikkasztott összeg nagy részét Rohits-Sauerbrunnban pazarolta el. Hermannról megállapították, hogy Eszékről Zágrába szökött, de ott nyoma veszett. A sikkasztó igazgató körözését elrendelték.

— **Nászajándékok,** jegygyűrűk legelőnyösebben Polgár Kálmán műőrás ékszertelepen, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29. I. em. szerzethetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Felszentelt templom.** Csernoch János püspök ma délelőtt szentelte fel Tomasevácson az új templomot nagy ünnepiességgel. A püspököt, ki Szarcsáról kocsin ment Tomaseváczra, nagy lelkesedéssel fogadták. A környékről is számosan érkeztek az ünnepségre. Torontál vármegyét Vinczevidy Ernő főjegyző képviselte. A beszentelés után a püspök küldöttségeket fogadott. Délben díszbéd volt.

— **Az asztalossegédek kizárása.** Az asztalossegédek szakszervezetének abbéli reménykedése, hogy a mesterek nagyrésze nem fogja végrehajtani az ipartestület határozatát, szobaton teljesen szertefoszlott. Az asztalossegédek kizárása ugyanis szobaton este teljes mértékben végbement. Nagy czégek is, kik nem tagjai a szövetségnek, mint Gregersen, Neuschloss, Lingel, Csepregy, Mahunka, szintén felfüggesztették a munkát. E czégek körülbelül hatszáz munkást bocsátottak el; kívülök a szövetség tagjai szintén elbocsátották munkásaikat, úgy hogy a kizárt segédek száma kétezerre tehető. Ehhez a számhoz hozzáadandó még majdnem ugyanannyi, mert a mesterek közvetlen a harc előtti két-három héten át a fölösleges és nélkülözhető munkaerőt munkahiány miatt már elbocsátották, tehát 3500—4000 negéd van munka nélkül.

A kizárt asztalossegédek tegnap a Vázsonyikertben gyűlést tartottak, hogy körvonalazzák álláspontjukat és további magatartásukat. A gyűlésen mintegy 3000 asztalossegéd jelent meg. A gyűlés első szónoka Weltner Jakab volt, aki még mindig azt hangoztatta, hogy az asztalosmestereknek segédek kizárására irányuló összes törekvések hajótörést szenvedtek.

A mesterek nagy részét, szerinte nem sikerült megnyerni szándékainak s egészen bizonyos, hogy ezek nem is zárják ki munkásaikat. A kizárás tehát csupán részleges lehet s a mesterek erőszakoskodása következtében munka nélkül maradt segédek nem fognak meghajolni az erőszak előtt és nem állanak el jogos követeléseiktől, mert a dolgozó társaik általánosan segítyezni fogják őket. A mesterek terjesztik azt a hírt, hogy Thék Endre hétfőn kizárja munkáit, ez azonban valótlan. A kizárt munkások névsorát holnap összeállítják s azt egész terjedelmében közlik a Népszavában. A Magyarországi Szakszervezeti Tanács nevében Jászai Samu titkár, a szervezett munkások anyagi és erkölcsi támogatásáról biztosította a gyűlés résztvevőit. Végül az elnök felszólította a még dolgozó munkásokat, hogy az esetben, ha a végrehajtóbizottság közéjük is ellátogatna annak megtekintésére, vajon dolgoztatnak-e a mesterek, fogadják őket méltó módon. A munkások a Marseillaise éneklésével oszlottak el.

— **Tolvajszövetkezet egy villamos műhelyben.** Kemény Ferenc villamos felszerelési vállalkozó észrevette az utóbbi időben, hogy a Báthory-utca 4. száma alatt levő üzletéből sokféle készáru hiányzik. Figyelmű kezdett, többször lesbe állt és tetten érte Klier Imre tizenöt éves inast. Följelentést tett a rendőrségen, s a fiút bekisérték a detektívek.

— Nem tagadom, hogy loptam — mondta a fiu — de csak azt tettem, amit a többiek. Mindenki lop ott.

Kiderült, hogy a fiu tényleg igazat mondott. Keményt állandóan meglópták az alkalmazottai, névszerint Schwarz Miksa, Helfer Sándor, Fantó Izidor és Ujj Agoston szerelősegédek. Ahányszor csak szerelni mentek valahová, mindig jóval több anyagot vittek magukkal a raktárból, mint amennyire szükségük lett volna.

— Hát eddig miért nem szóltál erről? — kérdezte az inastól Kemény.

— Féltém a segédektől. Azt mondták, hogy leszurnak, ha elárulom őket. Kényszerítettek a lopásra, hogy a büntársuk legyenek.

A rendőrségről rögtön detektíveket küldtek ki a büntárszövetkezet többi tagjairól s valamennyit bekisérték a főkapitányságra, lakásukon pedig házkutatást tartottak. Nagymennyiségű villamos felszerelési cikket találtak elrejtve mindenütt. A detektívek azt is kiderítették, hogy a tolvajszövetkezet tagjai nemcsak a gazdájukat lopták meg, hanem fosztogattak mindenfelé, idegen helyiségekben is, ahova kiküldték őket szerelés céljából. Így a Magyar Polyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság raktárból kétszáz méternyi villamvezető huzalt loptak el. A szak-

mány egy részét privát-munkálataiknál fölhasználták, a többit eladták s a pénzen osztozkodtak. A főkapitányságon az összes tolvajokat lecsukták.

— **A Kossuth Lajos-utcai robbanás új áldozata.** Őt áldozata van már a Kossuth Lajos-utca 13. szám alatt történt borzasztó robbanásnak. A Rókus-kórházban kiszendített ma Dinga Béla boltiszolga is, aki véletlenül került a sötét lépcsőház torkába. A vizsgálatot, amely bűnügyi nyomozássá fejlődött, szokatlanul nagy apparátussal folytatják s ezuttal remélhető, hogy a bűnösök meglakolnak. A sebesültek vallomását ma küldte át Koródy Béla rendőrfogalmazó az ügyészséghez, amely soron kívül nyomban foglalkozott a rémes eseménnyel s a legszigorúbb vizsgálatot indította Korányiek ellen. Beidézik kihallgatásra úgy Korányit, mint Koroknait és Finályt, a műszaki és világító czég gazdáit. A vizsgálóbíró hivatalosan megállapította már, hogy Korányiek engedelem nélkül fejlesztették helyiségükben az erogén-gázt. Az egyik szobában nagymennyiségű gázolint s egy gázométert találtak, amelynek segítségével a látogatóknak be szokták mutatni az erogén-világítás alkalmazását. A házlakói közül többen vallották, hogy számos alkalommal tanui voltak a robbanó-anyagok szállításának. Kihallgatták a háztulajdonost is, aki botrányos módon, világítás nélkül hagyta a szűk, piszkos és koromsötét hátsó lépcsőt. A belügyminisztérium sürgős jelentést kér a robbanás részleteiről, amit dr. Boda Dezső főkapitány ma délben fel is küldött már.

— **Parasztlegény és grófkisasszony.** Ma déli fél egy órakor érdekes pár jelent meg a IV. kerületi anyakönyvvezető előtt, hogy házasságot kössön. Andrásik János vágreválui földmives vezette karján az anyakönyves elé gróf Pongrácz Henriettet, a vágreválusi duggazdag grófi család tizenhét éves, viruló szépségű leányát, akit romantikus szerelme miatt a gögös Pongrácz-ház kitagadott. Most házassággal végződött a szerelmes szivű Henriette grófnő regénye. A grófkisasszony szerelmi regénye eléggé ismeretes. Talán háromnegyed éve mindössze annak, hogy Henriette grófnő Andrásik derék szál legény, huszonkét éves, van hatvan hold földje s így nem tengődik éppen utolsó sorban. A szökést nagy felháborodás, családi átok, majd alkudozások követték. A temperamentumos leányt mindenképp el akarták távolítani szerelmese mellől, ígéretel, pénzzel, de a leány hajthatatlan maradt. A szenzációs házasságot végül ma megkötötték. Az egyszerűen öltözött emberekben senki se sejtette az érdekes jegyespárt. A házasságnak dr. Győző Dezső és dr. Grossich Norbert voltak a tanui. A boldog pár egyelőre Budapesten marad s csak a napokban megy tovább külföldi utra.

— **Tolvaj fogtechnikus.** A budapesti rendőrség ma letartóztatta Rózsa Géza, tizenkilenc éves fogtechnikust, aki az utóbbi időben jól ismert alakja volt a fővárosi mulatóhelyeknek. A megtévedt fiatalember más alkalommal is foglalkoztatta már a büntető hatóság embereit. Tavaly, november havában gyilkos merényletet követett el a saját édesapja, Rózsa István jó módú hentesmester és csemege-kereskedő ellen. Fényes nappal állott elébe a Váci-utczán s a déli korzón revolvert rántott apjára. A golyó szerencsére czélt tévesztett, a merénylet lefojták a járőrelők s bekisérték a főkapitányságra, ahol elmondta, hogy apja rosszul bánik vele, egy fillért sem ad neki, éhezettette is, noha jelentékeny vagyonából telne bőségesen. Az apa azonban egészen másképp adta elő a tényállást. Tanukkal is bizonyította, hogy Rózsa Géza elvetemült ember, állandóan lumpol, szeretőket tart s ha pénzhez jut, huszonnégy óráig sem marad a zsebében. A merénylet fiu nemsokára szabadlábra került s folytatta a régi élete módját. Miután pedig a költséges passziókra nem telt a kerestetéből, lopásra vetemedett. Az öreg Rózsa bejelentette a főkapitányságon, hogy apránként hétszáz korona tűnt el a Gellért-tér 3. száma alatt levő lakásából, Rózsa leánya kizárólagából. A detektívek megállapították, hogy a lopást a leány bátyja követte el. Egész éjjel hasztalanul keresték s végre a Hungária-gőzfürdőben akadtak rá, ahol mámorát aludta ki. Rózsa Géza beismerte, hogy a pénz részben a turfon, részben mulatóhelyeken pazarolta

el. Kihallgatása után letartóztatták s ma délben átkisérték az ügyészség alkotmány-utcai fogházába.

— **Mikor a házmaster alszik.** Tegnap éjjel Szombathelyi József 939. számú rendőr czirkálás közben az Erzsébet-tér egyik padján egy alvó embert talált. Odament hozzá, felkeltette és igazolásra szólította fel. Az álmában megzavart férfi haragra lobbant és az igazolást megtagadta.

— **Gazember csirkefogó!** Te nekem nem parancsolsz! — rivalt a rendőrré.

Szombathelyi be akarta kísérni a nekidiühösödött embert, aki azonban kézzel-lábbal ellenkezett, majd háromszor arculütötte a rendőrt, aztán zsebkését rántotta elő és Szombathelyi felé szurt. A rendőr erre kardot rántott, hogy kezére vágjon, de véletlenül a késsel közeledő ember fejét találta, aki az ütéstől összeesett. Időközben több rendőr érkezett a helyszínre, akik a sebesültet egy kapumélyedésbe vitték, a hova nemsokára megérkeztek a mentők is, akik megállapították, hogy a sérülés nem veszélyes, bekötötték a sebesültet, aki időközben teljesen magához tért. Kórház helyett behozták a főkapitányságra s ott megállapították, hogy a haragos ember Seitz Ferencz huszonhat éves házmaster, ki a Bálvány-utca 4. szám alatt lakik. Kihallgatása után lakásán igazolták, de megindították ellene az eljárást.

— **Éjjel az Andrassy-uton.** Wéber Károly, miniszteri számvizsgáló, az éjjel az Andrassy-ut 79. számú háza előtt egy padra leült s ott elaludt. Horvát János huszonnyolcz éves napszamos és Molnár Mihály tizennegy éves gyárimunkás, mind a kettő rovtott multu, jelenleg foglalkozás nélküli egyén, felhasználva Wéber alvó helyzetét, kilopták zsebjárát és pénztárcáját. Pettendy Sándor 1342. számú rendőr azonban a lopást észrevette és a futva menekülő tolvajokat a Kis János-utca 55. sz. ház előtt elfogta. Előállította őket a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy Molnár Mihály a rendőrnek hamis nevet mondott be, mert az igazi neve Hiba Mihály. A rendőrség mindkettőt előzetes letartóztatásba helyezte.

— **Megszökött sikkasztó.** Büchler Dávid marhakereskedelmi ügynök, aki az Akácza-utca 16. száma alatt lakott, e hónap 21-én átvett a Menczer és társa budapesti czégtől hétezer negyszáz koronát, hogy ezen a pénzen marhákat vásároljon s a 27-iki vásárra ide hozassa. A hatvanhat éves ember megszökött s elfogató parancsot adtak ki ellene. Londonban és Berlinben vannak gyermekei és nagyon valószínű, hogy oda utazott. A blüns ügynök alacsony termetű, gömbölyű, barna arcú, őszbevegylt hajú ember; a feje elől kopasz. Eddig nem akadtak a nyomára.

— **Fővárosi orfeum.** A tulajdonképpen most kezdődő varieté-szezon első szenzációjaként Waldmann Imre igazgató egy csodálatos szervezeti artístát szerzött, akinek rendkívül különös saját-sága, hogy a fejét úgy tudja forgatni, mint valami csavart. A neve Mster Kosta és eddigi fellépései minden világvárosban közfelfűnést keltek. Kostát az igazgatóság Angolországban szerzöttette igen magas gázsival és a különös ember a szeptemberi műsor első felében lép csak fel, így hát aki látni óhajtja, idejekorán intézkedjék. A szeptemberi műsor második meglepetése Aalbach Jaques, aki mint magyar komikus mutatkozik be a közönségnek, kiváló magyar műsorával. Rendkívül érdekes fellépés lesz Miss Philadelphie is, akinek „Topsy” nevű szenzációsan idomított elefántja egyenesen el fogja ragadni a közönséget. A Fővárosi Orfeum előadásai, mint rendszeren, esti 8 órakor kezdődnek, a jegyelvételt pedig délelőtt 10—1 és délután 3—6 óra között lehetséges a nappali pénztárnál, melynek telefonszáma 93—36.

— **Halálozások.** Súlyos csapás érte dr. Bédj Izort, a Pesti Hírlap belső dolgozóját. Atyja, dr. Goldstein Simon köz- és váltó-ügyvéd augusztus 30-án este nyolcz órakor rövid gyöngékedés után, munkáséletének hetvennyolczadik évében hirtelen elhunyt. A köztestületben élő férfiú volt az első magyar zsidó, aki — több mint félszázaddal ezelőtt, a király külön engedelmével — az ügyvéség gyakorlatára bocsátott. És azóta életét hivatásának és családjának szeretetében töltötte. Soha nem vétett senkinek, szívében csak szeretet és jó-ság lakozott. Halálát fián kívül özvegye, dr. Goldstein Simonné, született Gast Sarolta és nagyszámú előkelő rokonság gyászolja. Temetése szeptember 1-én délután 3 órakor lesz lakásáról (V., Váci-kör 78. sz., Pesti Hírlap palotája.)

Ráczfehértói és szentbenedeki Bozóky Kornélia, néhai Márki Imre özvegye Sarkodon, f. hó 30-án hajnali 3 órakor életének ötvenhetedik évében meghalt.

Ruff Erzsike, Ruff Béla, a Székesfehérvár Takarékpénztár pénztárosának huszonkét hónapos lánykaja f. hó 29-én hajnali 4 órakor rövid, de kínos szenvedés után az angyalok honába költözött

Fehér István volt 48-as honvédtusár, földbírók ma 82 éves korában Hajduböszörményben elhunyt. Fehér István az egész szabadságharcot végigküzdötte. Hajduböszörményben, hol a Bocskai huszárezredet szervezték, már csak 33 negyvennyolczas honvéd él.

— **Aki műfogakat lop.** Auchsin Róbert fogtechnikus november hó 15-től ez év április 29-ig volt alkalmazva dr. Máthé Lajos fogorvos Váci-utca 2. száma alatt levő orvosi rendelő-intézetében. Ekkor megszökött a gazdájától, aki hamarosan észrevette, hogy egész csomó ezüstneműje, ékszere és mintegy kétezeröt száz korona értékű műfogkészlete eltűnt. Auchsinra gyanakodott és nem is alaptalanul, mert mint a detektívek kinyomozták, a megszökött segéd volt a tolvaj. Auchsin elzalogosította a lopott holmikat, a műfogakból pedig kiszedte a platínát s azt Scheit Mór Holló-utca 6. szám alatt levő fémbeváltó üzletében értékesítette, még pedig oly módon, hogy atyjától, Auchsin Ede ékszerész-től írásbeli engedélyt kapott. A rendőrség vizsgálata indított az apa ellen, aki azonban igazolta jóhiszeműségét s így megszüntették ellene az eljárást. A tolvaj segédet ma elfogták. Töredelmes vallomást tett s beismerte, hogy a lopott holmik árát elmulasztotta. Kihallgatása után bekísérték az ügyészség fogházába.

x **Zászlók,** czimerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és diszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x **Fodor-féle vívőterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme, különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x **Bob-hashajtó** a legkellemesebb, 10 fillér.

x **Polgár Sándor** orvosi műszer, kötszer és sérvkötőgyár, mely 15 év óta fennáll, a legjobb hírnévnek örvendő cég, ahol minden e szakmába vágó cikket, nemcsak a legutányosabb áron, hanem legelőkeltebben elkészítve kaphatni. Prospektussal vagy felvilágosítással szívesen szolgál Polgár Sándor orvosi műszergyáros, Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. sz.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Az Operaházban** szeptember 15-én kezdik meg az előadásokat, valószínűleg Erkel Hunyadi Lászlójával. Az évad első ujdonsága lesz — mint már jelentettük — D'Albert „Tiefland” című operája, amely Németországban nem nagy sikert aratott és ezért érthetetlen, hogy Operánk igazgatósága éppen ezt a művet választotta. Művészi eseményszámba fog menni a „Mesterdalnokok” ünnepi előadása október 4-én, a király nevenapján. Az előadást ez alkalommal Richter János vezényli, Évikét Medek Anna, Hans Sachst Takáts, Walter Antnes, Beckmesert Dalnoki énekli először. A vendégszereplések sorát Burrián nyitja meg; később jön Feinhals és Trévile is. Az igazgatóság két évre szerződött az Operához Haselbeck Olgát, aki az ideai operai vizsgálaton figyelmet keltett szép hangjával. Működését mint Santuzza fogja megkezdeni. Szó van arról is, hogy az operaházi előadások számát ösztől kezdve hetenkint hatra emelik, úgy, hogy a színház csak minden hétfőn maradjon zárva. Ebben az esetben természetesen a filharmoniai hangversenyeket szerdáról hétfőre kellene áttenni.

(*) **Hírek a Nemzeti Színházról.** Holnap, kedden kezdődik a Nemzeti Színház új évadja új helyiségében, a Népszínházban. A megnyitó előadás műsora a következő: Ünnepi nyitány. Irta Erkel Ferencz. Előadja a Nemzeti Színház zenekara, amelyet ez alkalommal az igazgatóság felkérésére Sztójánovits Jenő, a Magyar Országos Zenész-Szövetség elnöke vezényel. Ezt követi Kisfaludy Károly klasszikus vigiátékának, a „Pártütők”-nek előadása, részben új szereplőkkel. A bíróné szerepét ez alkalommal fogja először játszani Blaha Lujza, Ujházy Ede pedig az öreg bírót adja, amely szerep a művész egyik legkiválóbb alakítása. A megnyitó estét Plautus „A bögre” című klasszikus vigiátéka fejezi be, Euclio szerepében Gál Gyulával. Az első Shakespeare-este szerdán lesz, a „Makrancos hölgy” kerül színre. Katát Cs. Alszegehy Irma, Pexuchiót pedig Pethes fogja játszani. Csütör-

Angol, francia és amerikai rendszerű
KÉSZPÉNZERT félárban!
ruházható minden ember finoman és elegánsan
Az ország-**Zélinger Sama** elsőrangú
szabó-**Samu** úri-szabónál

tőkre a „Bánk bán” van kitűzve. A czimszerepet Pályi, a királynét Jászay Mari, Melindát K. Hegyesi Mari, Peturt Szacsavay, Biberachot Gyenes és Tiborczot Gabányi adja.

(*) **Budai szinkör.** Ma este a Fővárosi Nyári Szinkörben a „Dolovai nábob leánya” került színre, Szabados Gizi és Garamhegyi Sándor vendégszereplésével. Szabados Gizi Szentirmayné játékosan igen szép sikerrel. Értelmes színésznő, kinek játékán meglátszik a gondos készültség. Garamhegyi eltalált néhány hangot, de általánosságban nem volt természetes, különösen érthetetlen szemforgatása hatott zavarólag. Job Vilma szerepét Haraszthy Miczi játszotta megrázó drámai erővel, mely ma is nagy sikert biztosított neki. Kis Mariska is sikeresen megküzdött a nem neki való szereppel. Bileczki kadetét Latabár személyesítette. Eredeti Bileczki volt s nem utánozta, mint eddig a legtöbbben e szerepben, Zilahyt.

(*) **A Vigszínházban** holnapután, szerdán, kerül színre ebben a szezonban először az „Ördög”, Molnár Ferencz vigiátéka, amely tudvalevőleg most már Amerikában is páratlan diadalhoz juttatta a magyar szerzőt. A szerdai előadásban résztvesznek mindazok, akik 1907. április 10-én, az „Ördög” bemutató előadásában résztvettek. — A „Kutya van a kertben” című bohózat első előadásait szombaton, vasárnap és hétfőn tartják meg.

(*) **A Kabaret Bonbonnière megnyitása.** A Budapesti Kabaret Bonbonnière (Teréz-körút) megnyitása a gazdag műsor minden egyes számának szép sikert hozott. László Rózi szólószámai ezuttal se tévesztettek hatást és sikeresen bevált dr. Szalay József is, aki, mint conferencier, de különösen Grünbaum imitációjával, hangos kacagást keltett a közönség soraiban. Nagy erőseget nyert a Kabaret Rátkayban, a Király-Színház művészeiben, akiknek groteszk komikuma csak nyer az intim környezetben. Sok tapsot kaptak még Antal Erzsé, Kökény Ilona, Sugár Edith, Kőváry Gyula és Boros Géza ugy magánestjeikben, mint a darabokban is.

(*) **A Lovas-féle Zenekonzervatóriumban** a beiratások naponta délelőtt 9—1-ig és délután 2—6-ig eszközölhetnek. Ismertetőt díjmentesen küld az igazgatóság (Andrássy-ut 67).

(*) **Zenészi tandíjmentesség.** A Szemere József áll. kép. okl. zenetanár igazgatása alatt álló zenekörökben a beiratások megkezdődtek. Az intézetben 10 egész és 20 féltandíjmentes hely vár betöltésre. Tandíjmentességért szegénysorsú, határozott zenei képességgel bíró növendékek jelentkezhetnek. Folyamodványok szeptember hó 3-ig nyújtandók be az intézet titkári hivatalában. (VI. Király-utca 60. I. em.). Az intézet értesítői díjlanul kaphatók.

6 visít. **Fénykép 1 f 50**
HUNNIA FÉNYKEPESZ.
BUDAPEST, KAROLY-KÖRUT 6.

FŐVÁROS.

(*) **A Koronázási jubileumi díj.** Ma délután járt le a Ferencz József koronázási jubileumi alapítvány műlépítészeti díjára a határidő. Ez a díj 4800 koronából áll. A pályázat alapjául került övezett mintaiskola terve szolgál. Déli 12 óráig ötrendbeli pályázati kérvény érkezett be.

(*) **A Szent Gellért-kórház telkének a rendezése.** A tanács a Szent Gellért-kórház telkének a rendezésével kapcsolatos munkálatokra árlejtést hirdet. Ilyenek: a föld-, makadám- és burkoló-, valamint a keramitburkoló munkák. Az árajánlatokat szeptember 21-ikéig kell benyújtani Viola Imre tanácsoshoz.

(*) **Szegény iparosok segélyezése.** Az Albrecht-Hildegard-alapra felügyelő bizottság mai ülésében dr. Schuller Dezső előadása alapján tizenegy

szegény iparosnak nyolczvan korona, ötnek százhusz korona, négynek százhatvan korona, huszonnégynek kétszáz korona kamatnélküli kölcsönsegélyt ergedélyezett. Nyolcz kérvényezőt elutasítottak. Az alapnak most 125.621 korona 53 fillér áll a rendelkezésére.

(*) **Tűzvizsgálat a Nemzeti Színházban.** Az állandó színházvizsgáló bizottság ma a Nemzeti Színház céljára berendezett Népszínházban Lajosinszky Árpád tanácsjegyző elnöke alatt Janicsék Andor h. tüzoltóparancsnok és Gallina Frigyes dr. előadó közreműködésével ülést tartott. A bizottság a színpadot, nézőteret, a víztornyot s a nagyobb kényelemmel berendezett öltözőket átvizsgálva, mindent rendben talált s a színházhasználati engedély megadása iránt a tanácshoz előterjesztést tett.

(*) **Társulatok adója.** A számadásra kötelezett egyesületek és társulatok adójának ez évi kivetését befejezték. A lajstromok szeptember 6-tól 13-ig lesznek nyolcz napon át kitéve közszemlére; az adó-kivető bizottság pedig a tárgyalásokat szeptember 15-én kezdi meg, a fővámpalota épületében.

(*) **Alapszabály-jóváhagyás.** A belügyminiszter láttaozta az „Állami Jéggyári Munkások Temetkezési Egyesülete” alapszabályait. A kereskedelemügyi miniszter jóváhagyta a „Szeszfinomítók és Szesznagykereskedők Országos Egyesülete” alapszabályait.

WIKUS TATRA TEJCSOKOLADÉ

TÖRVÉNYSZÉK

§ **Elímádkozott fülbevalók.** Ravasz módon szedte rá a hiszékeny cselédleányokat egy Rafael Kozák Borbála nevű cigányasszony a jövendőmondásaival. Előbb hazudozásaival behálózta őket, azután pedig elhitette velük, hogy jövendőmondásának csak úgy lesz fogantatja, ha értéktárgyaikra ráímádkozik. Elkerítte tehát a babonás leányok fülbevalóit, gyűrűit s ruhaneműit s aztán megszökött velük. Mielőtt azonban eltávozott volna, megparancsolta a leányoknak, ne nézzenek utána, hogy merre megy, mert medve lesz belőlük. Csak később tudták meg, hogy a jösnő rászédte őket. A tömeges panaszok alapján a rendőrség csakhamar letartóztatta Rafael Kozák Borbálát, akit a büntető járásbírószám nyolcz rendbeli csalás vétségeért — tekintettel rovott múltjára — egy évi fogházra és 160 korona pénzbüntetésre ítélte el. A vádlott nő felebbezése folytán a törvényszék felelőviteli tanácsa dr. Tóth Ernő táblai bíró elnöke alatt ma Rafael Kozák Borbála büntetését nyolcz hónapi fogházra szállította le. Az ítélet jogerős.

§ **Megszüntetett eljárás.** Pár hónappal ezelőtt történt, hogy Rossnagel Emiliának, egy nyolczvauhárom éves magánzónőnek budai lakásából nyomtalanul eltűnt huszezer korona értékű takarékbetét könyve. A lopás gyanúja Novák Margit házvezetőnőre irányult, akinél azonban a házkutatásnál semmit sem találtak. Novák Margit pedig tagadott és tagadásával szemben semmi bizonyíték sem merült föl. Ebben az ügyben a vizsgálóbíró ma Novák Margit ellen megszüntette a további eljárást.

§ **Vasuti tolvajok.** A rendőrség ez év augusztus havában két hivatásos zsebtolvajt csipett nyakon a keleti pályaudvar első osztályú várótermében. Az idegenek egyike, aki magát Ádám János bukaresti borbélysegédnek nevezte, egy pénztárczát dobott el, amelyben Novák József sándorfalvai jószágigazgató felismerte a sajátját. Az elfogott Ádám Jánost, akiről kiderült, hogy Criszeszko Szilárdnak hívják s társát, Pomeráncz Henriket, ma vonta felelősségre a büntető járásbírósnál dr. Farkas Gyula járásbíró. A bíró az utazó zsebtolvajokat elítélte 8—8 napi fogházra. A büntetés kitöltése után Criszeszkot a marosvásárhelyi törvényszéknek adják át, amely lopás miatt körözi, Pomeránczot pedig hazatolonczollják szűkebb hazájába, Romániába.

Magán-
Felöltő vagy
Tollkabát ————— 21—26 frt

Budapest, IV., (Belváros)

Magyar-utca 6. az emeleti tornyokban.
Museum-körút és Kossuth Lajos-utca sarkán mellett

A rendszerem abból áll, hogy angol és francia gyári raktárakban vásárolt 3—6 méteres legújabb divatu minta gyapjuszövetekből mérték szerint készítek:
finom öltönyt... — — — — — 21 frtért
nagyon finom prima öltönyt 26

SPORT.

Budapesti versenyek.

— Tizenharmadik nap. —

A fogadó közönségre oly gyászos emlékü nyári-meeting tegnapi utolsó napján a papirforma, mint egyébként majd mindegyik napon ismét csődöt mondott. A legképtelenebb formaváltozások, hatalmas meglepetések napirenden voltak és a könyvesek ismét mulathattak azon naiv embereken, akik a pesti lóversenyeken tőlük nyerni akartak. A leggyalázatosabb eset épp az Erzsébet királyné-díjban történt, melyet tudvalevőleg az a Miracle nyert meg, mely néhány nap előtt még egy jelentéktelen 3000 koronás versenyben igen közepes társaságban még helyre sem tudott futni. Lehet, hogy akkor, miután a közönség fogadta, még nem volt „formában”, most azonban, minthogy a beavatottak hosszú oddssal kaphatták, hirtelen kilókbán ki sem fejezhető javuláson ment át és általános bámulatra megnyerte a versenyt Frau Godl ellen, míg a favorit Matschaker a harmadik helyen végzett. Ugyaníly gyalázatos machináció történt az ezt követő versenyben is, melyben a Szigeti-istálló 2 lovat indított, a favorit Apatint és az outsider Togót, s természetesen a verseny Togó győzeimével végződött. Végül megemlítjük még a Fabelhaít—Mi ez versenyt is, hol a papirforma alapján okvetlenül Mi ez-nek kellett volna győznie, és mint nagy favorit állt is a starthoz, azonban ember tervez s Szemere ur végez és a versenyt Fabelhaít nyerte meg. Ily eredmények után valóban hálát adhat a budapesti közönség, hogy a meeting végre befejeződött és a leghelyesebben tenné, ha jövőre tartózkodna a lóverseny fogadásoktól.

Részletes eredmény a következő:

I. I-oszt. eladóverseny. Díj 4000 korona. Táv 1600 méter. 1. Báró Herzog M. 36 sm Boccaccio 50 kg. (Walkington), 2. Egyedi L. 56 sm Fatagó 52½ kg. (Taral), 3. Losonczy Gy. 46 pm Palóczkirály 54½ kg. (Pratt). Futottak még: Floridsdorf (Juhász), Pagony (Miles), Joseph (Cockeram), Álnok (Pretzner), Pretty Dick (Vivian). Két hosszszal nyerve, fejhosszal harmadik. — Tot.: 10:116, 40:92, 53, 56.

II. Beaten-handicap. Díj 3000 korona. Táv 2000 méter. 1. Negropontes Gy. 36 pk Virginia 48½ kg. (Gyergyói), 2. Vida T. 46 fm Capt Jack 58 kg. (Aylin), 3. Fáy-Halász 36 pk Gigolette 46 kg. (Vivian). Futottak még: King bee (Blades), Soltykoff, (Cockeram), Blanche (Walkington), Ezres (Klimscha). Fejhosszal nyerve, két hosszszal harmadik. — Tot.: 10:275, 40:214, 64, 266.

III. Erzsébet királyné-díj. Tdij és 50,000 korona. Táv 2000 méter. 1. Gróf Arco-Zinneberg M. 36 pm Miracle 53½ kg. (Carlslake), 2. báró Rothschild A. 46 stpk Frau Godl 58 kg. (Krouzil), 3. báró Springer G. 36 pm Matschaker (Taral). Futottak még: Kondor (Pratt), Maxim (Aylin), Vansittart (Miles), Flapdoodle (Szente), Love Letter (Janek). Nyakhosszal nyerve, két hosszszal harmadik. — Tot.: 10:118, 40:90, 64, 56.

IV. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Táv 2000 m. 1. Rohonczy G. 46 sm Togo 57½ kg. (Földi), 2. Zanescu S. id. pm Medve Jankó 52 kg. (Merész), 3. Capt Don 46 pm Apatin 57½ kg. (Hönig). Egy hosszszal nyerve, hat hosszszal harmadik. — Tot.: 10:29.

V. Nursery Beaten-handicap. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Gróf Degenfeld I. pm Temeraire 57½ kg. (Szente) és Rohonczy G. stpk Eszemadta 46 kg. (Tausz), 3. herceg Hohenlohe pk Hanna 54 kg. (Birkenruth). Futottak még: La Catharina (Rossiter), Gravosa (Aylin), Verőfény (Miles), Dzsidas (Krouzil), Motolla (Ulrichshoffer), Kispiczi (Walkington), Inntochter (Baumgartner), Pan (Gulyás), Trokár Marcsa (Klimscha), Maricza (Vivian), Lady Cornelia (Cockeram). Holtverseny, rövid fejhosszal harmadik. — Tot.: 10:30—113, 40:100, 160, 106.

VI. Kétévesek eladóversenye. Díj 2000 korona. Táv 1000 méter. 1. Mr. Adrien pk Fabelhaít 47½ kg. (Boris), 2. Egyedi L. sk Lia 40 kg. (Shersin), 3. Szemere M. sk Mi ez 53½ kg. (Janek F.). Futottak még: Paganini (Klimscha). Két hosszszal nyerve, négy hosszszal harmadik. — Tot.: 10:45, 40:64, 68.

VII. Welter-handicap. Díj 3000 korona. Táv 1100 méter. 1. Mr. Lincoln 46 pk Mayenne 52½ kg. (Fries), 2. Egyedi L. 36 pk Bouquet 46½ kg. (Paul), 3. báró Uchritz Zs. 36 pk Iliade 50 kg. (Blades). Futottak még: Scarabäus (Pretzner), Lovely (Rossiter), Barabás (Krouzil), Paula (Aylin), Ronulla (Walkington), Remény (Szente), Palotás II. (Ulrichshoffer), Edua (Vivian), Ballerina (Gulyás), Galant (Cockeram). Egy hosszszal nyerve, négy hosszszal harmadik. — Tot.: 10:40, 40:74, 92, 122.

Fodor Ernő

államilag képesített okl. zenetanár vezetése alatt álló

Zene-iskola

VI., Liszt Ferencz-tér 4. sz.

Beiratások:

augusztus 27-181 szept. 7-ig d. e. 10—12-ig és d. u. 4—6-ig.

Felvételi vizsgák: 7, 9 és 19-én.

Tand.j: évi 120 és 209 kor. Beirási díj: 10 kor.

Tantestület

A zongora-tanszakon

Berényi Aladár, áll. kép. okl. zenetanár, Chovan Margit, áll. kép. okl. zenetanár, Chovan Richard, áll. kép. okl. zenetanár, Kolászné Sch. Olga, áll. kép. okl. zenetanár, Inguss Elza, áll. kép. okl. zenetanár, Kelen Ida, művészi okl. nyert zongoraművész, Kócsyó O. Malvia, áll. kép. okl. zenetanár, Kortsák Ida, áll. kép. okl. zenetanár, O. Nagy Irma, áll. kép. okl. zenetanár, Nádosiné F. Olga, áll. kép. okl. zenetanár, Dr. Renkeyné H. Sarolla, áll. kép. okl. zenetanár, F. Sándor Margit, áll. kép. okl. zenetanár, Sena Irén, áll. kép. okl. zenetanár, Staub Margit, áll. kép. okl. zenetanár, Stroke Henrik, áll. kép. okl. zenetanár, Szauer Teréz, áll. kép. okl. zenetanár, Tóth Árpád, áll. kép. okl. zenetanár, Tóth Emma, áll. kép. okl. zenetanár, Vámos Gizella, áll. kép. okl. zenetanár és Rad) Elek.

A hegedű-tanszakon

Ausz Aladár, áll. kép. okl. zenetanár, az Opera tagja, Berkovits Lajos, áll. kép. okl. zenetanár, az Opera tagja, Kőszegi Sándor, az Orsz. Zeneak. végzett hegedűművész, az Opera tagja, Paul Maria, áll. kép. okl. zenetanár, Stromwasser Leo, áll. kép. okl. zenetanár, Südföld Lajos, áll. kép. okl. zenetanár.

A gordonka-tanszakon

Humphreys Richard, az Orsz. Zeneak. végzett gordonkaművész, Novacek Károly, gordonkaművész az Opera első magángordonkása.

Az ének-tanszakon

Lichtenstein Dóra, énekművész és dalénekesnő, Szilágyi Arabella, az Opera nyug. drámai énekesnője.

A zeneszerzési-tanszakon

Siklós Albert, az orsz. zeneak. m. okl. nyert zenesz.

A középiskolai énektanításra képesítő tanfolyamon és a melléktanszakokon

Berkovits Lajos, (zenekari gyakorlat), Fodor Ernő, (karének), Dr. Kasics Oszmán, (zenediktálás), Kereszty István, (zenetörténet), Dr. Lázár Piroška, (poetika és irodalomtörténet), Siklós Albert, (zeneelmélet, esztétika, kamarazene), Siroko Henrik, (zongora, melléktanszak), Südföld Lajos, (brácsa), Tóth Árpád, (zenediktálás), Waldbauer József, (kamarazene).

Az intézet „óv. ügyv.”-e ingyen kapható az országos zeneak. és hangszerüzletekben, valamint az intézet igazgatósági irodájában (Liszt Ferencz-tér 4. Telefon 89—02.)

Alagi versenyek.

— Első nap. —

Az öt napra terjedő őszi meeting holnap első napjának programja a nevezéseket tekintve, elég jól sikerült és tekintve, hogy utrovasok csak ritkán szállnak nyeregbe, remélhetőleg a papirforma érvényesülni fog. Az esélyes pályázók a következők:

- I. Ballerina—Galant
- II. Westminster—Morbihan
- III. Tell Vilmos—Sprit
- IV. Haraszt—Pandora
- V. Markos—Mazurka
- VI. Jutalom—Mozi

() Magyarország 1 ang. mf.-es uszó bajnokságát jövő vasárnap, szeptember 6-án rendezi meg a MUSz. a Császárfürdő férfi-uszodájában. Nevezhet minden hazai és külföldi sportegyesület amatőr uszója. Nevezési díj a MUSz. tagjainak 5, idegeneknek 10 korona. A nevezések szeptember 3-ig Moór Jenő főtitkár címére (VIII., Rákóczi-ut 9. I.) küldendők.

() Az Adria bajnokságát. Az Adria 100 m.-es uszó bajnokságát vasárnap Triesztben Halmay Zoltán nyerte meg. A bajnokságot Olasz Andor védte, de tőle most Halmay elragadta. Indult még az 1000 m.-es Domonkos Pál is, de csak harmadik lett. Részletezés: Adria bajnokság 100 m. 1. Halmay Zoltán (MTK) 1 p. 11½ mp. 2. Olasz Andor (FTC) 1 p. 21½ mp.

Adria bajnokság 1000 m. 1. Carmiel (Trieszt) 16 p. 43 mp., 2. Finazzer (Trieszt) 16 p. 50 mp., 3. Domonkos Pál (FTC) 17 p.

() A MAFC bajnoki uszóversenye. Még csak egy hét választ el bennünket a Műegyetemi Athletikai és Football Club uszóversenyétől, mely az év egyik legnagyobb és legklasszikusabb meetingjének ígérkezik. Nem kevesebb, mint öt bajnokság dől el keretében. Ezek közül a 100 yardos, az ¼ ang. mf.-es és a 200 yardos melluszó bajnokságok főiskolaiak, a 150 yardos hátonuszás pedig Magyarország bajnoksága. Ezekhez járult most még Magyarország 1 ang. mf.-es bajnoksága is, melyet a MUSz. rendez a MAFC versenyének keretében. A bajnokságok keretében olyan szerencsésen összeválogatott versenyszámok szolgálnak, hogy az uszósportot kedvelőknek ritka sportélvezetben lesz részük. A versenyen, melynek fővédnöke gróf Apponyi Albert kultuszminiszter lesz, öt értékes és szép tiszteletdíj növeli a MAFC versenyein megszokott amugy is gazdag díjazást, melyet a MAFC művészi értékű plakettjei alkotnak. A verseny nevezési zárata ma van. A nevezések és tétek a MAFC címére (Budapest, VIII., Műegyetem) küldendők.

() A debreczeni atlétikai viadal. Fényes sportbeli sikerrel végződött a Debreczeni TE. vasárnap rendezett atlétikai versenye, melyben több rekordjavítás is történt. A versenyre a fővárosi egyesületek nagy számban rándultak le, hogy az értékes Bocskay-serleget megszerezzék. Ebben azonban keservesen csalódtak, mert a verseny előestéjén a helyi sovinizmus felkeltésével sikerült a DTE-nek rábírnia a hatalmas atlétagárdával rendelkező Akadémiai Athleta Clubot arra, hogy másnap a DTE színeiben induljanak s így védjék meg a díjat. Ez a pucses sikerült, kellemetlen meglepetésére a fővárosi egyesületeknek. A DAAC eljárást a legellentétebben bírálják el; tény azonban az, hogy a presszió igen nagy volt, mert a DTE annyira vette a szón klubpolitikát, hogy még pályáit sem engedte át a főiskolai ifjuságnak, amely így teljesen nélkülözötte a szükséges eszközöket. A verseny részletes eredményei a következők:

Súlylökés csapatverseny (déléltől 10 órakor). Győztes a DTE csapata (Szekelyhidyi Béla, Kovács Ödön, Mudin Imre, Izsák Dezső, Jámor Ferencz) 11.43 méteres átlagával megjavítva a BBTE 11.06 m.-es rekord átlagát.

I. 100 yardos sikiutás. Négy előfutam után a döntőben: 1. Simon Pál (MAC), 10½ mp., 2. Scheer Kornél (BTC), 3. Fényes Jenő (DTE), 4. Hámos Lóránt (BBTE). A pályát utólag felmérve, három méterrel hosszabbnak találták.

II. Súlylökés (egyéni). 1. Mudin Imre (DTE) 12.91 m., országos rekord, 2. Szekelyhidyi Béla (DTE) 12.24 m., 3. Nagy András (BBTE) 11.56 m., 4. Kemény Gusztáv (MTK) 11.36 m.

III. Magasugrás (egyéni és csapatverseny). Győztes a DTE (Szabó Béla 175 cm., Bornemissza Béla 168 cm., Vadon Géza 178 cm., Jámor Ferencz 175 cm. és Zöld József 170 cm.). Átlaga 172.80 m. Átlagrekord.

IV. ¼ angol mértföldes sikiutás. 1. Bodor Ödön (Postás) 52 mp., országos rekord, 2. Nagy József (BBTE), 3. Korány Imre (KAC), 4. Radóczy Károly (MTK), 1½ yarddal nyerve, 15 yarddal harmadik, 5 yarddal negyedik. A pálya itt is 1 yarddal hosszabb volt.

V. Diszkoszvetés. 1. Antal Pál (MTK) 39

m., 2. Mudin Imre (DTE), 37.91 m., 3. Strausz Gyula (BBTE) 37.46 m., 4. Kovács Ödön (DTE) 32.59 m.

VI. Egy angol mérőföldes síkfutás. 1. Bodor Ödön (Postás) 4 p. 53 mp., 2. Kazár Tivadar (MTK), 3. Fülöp Miklós (DTE), 4. Tóth Ferencz (KAC).

VII. Távolugrás. 1. Holics Ödön (MTK) 6.37 m., 2. Majunka Erik (KAC) 6.34 m., 3. Kovács Nándor (BBTE) 6.30 m., 4. Fényes Jenő (DTE) 6.15 m.

VIII. Stafétafutás. (4x100 m.) 1. a Budapesti Torna Club csapata (Nagy István, Háber Antal, Gräber Géza, Scheer Kornél) 46 1/3 mp., országos rekord, 2. BBTE, 3. DTE, 10 yarddal nyerve, 1 1/2 yarddal harmadik.

A Bocskay-serleg győztese a DTE lett 25 ponttal, 2. MTK 17 ponttal, 3. Postás és BBTE 10 ponttal holtversenyben, 5. BJC 3 ponttal.

Lawn-tennis, Football, Diabolo

Angol és magyar sport és nyári játékok. Lawn-tennis felszerelések. Hírlapok és sportkiadványok. Tornaszerek. Deszák, övek, focigömbök és szőnyegek. Hínia és nyugvóhelyek. Nyaralókba és fürdőkhöz való szükséges tárgyak és szórakoztató játékok. Lampion megcsinálás. Tábla, Tombola.

VERTÉSZ TÓDOR, BUDAPEST, IV., KRISTÓF-TÉR

KÖZGAZDASÁG.

A világ gabonatermése 1908-ban.

Budapest, augusztus 31.

A földművelésügyi miniszter ma adta közre a világ 1908. évi gabonaterméséről szóló jelentését. Bár a mostani jelentés az előzőhöz képest gyakorlati értékében tetemesen bővült, — végleges termésbecslésnek nem mondható, mivel az adatgyűjtés közvetlenül az aratás után történt. Ennek dacára megállapíthatjuk, hogy a minisztérium által gyűjtött adatok kevés eltérést fognak majd mutatni a várható terméseredmény közlésénél. A miniszter ugyanis az eddig beérkezett nagyrészt becslésen alapuló adatok helyesbítését terve vette s a tél folyamán a végleges terméseredményeket közölni is fogja. Mi voltunk éppen, akik több ízben rámutattunk a földművelésügyi minisztérium termésbecsléseinek s a földolgozás formájának némely fogyatékosaira; a most kiadott jelentésről azonban a legnagyobb elismeréssel kell konstatálnunk, hogy az előző évi jelentéseknél tökéletesebb s az adatok helyesebben vannak csoportosítva. Itt említjük meg azt is, hogy a magyar földművelésügyi minisztérium gabonahiszteológiai szervezetéről nemrég elismeréssel emlékezett meg a nemzetközi gabonaárnyom ellenőrző bizottság ülése is.

A földművelésügyi miniszter jelentése általánosságban vázolja mindenekelőtt a kontinens, valamint a tengerentúli gabonatermő államokban az időjárásnak a vetésekre gyakorolt hatását a múlt őszi és az idei tavaszi évszakokban. Az 1907. év őszi időjárása csekély kivétellektől eltekintve Európaszerte száraz és részben igen meleg volt, a későbbi hűvösre fordult időjárás a csapadékhiányon nem segített; kiváltképp Európa délkeleti felében érezték szükségét az esőnek, ami miatt a vetési munkálatok késedelmet szenvedtek. A bevetett őszi területe az előző évvel szemben alig változott; egyedül Oroszországban csökkent a vetőmag hiánya miatt. A kedvezőtlen téli időjárás következtében ugyanitt az elvetett mag sem kelt ki megfelelőleg, ez az eset különben Európa más részeiben is bekövetkezett. A tengerentúli államokban a vetés idejében és elég jó körülmények között folyt le; a vetések kikelése megfelelő volt, mindazonáltal fejlődésükre az idő itt sem volt mindenütt kedvező. Nem kedvezett az idő különösen Ausztráliában és Kelet-Indiában, ahol a száraz meleg időjárás huzamosabban tartott és a termés jóval kisebb lett; Dél-Amerikában bőséges esőre a vetések kifogástalanul fejlődtek, Argentína kiváló termése (különösen búzából és zabból) bizonyíték erre nézve. Az amerikai Egyesült-Államokban a buza, tengeri és az árpa területe némileg növekedett, Canadában pedig a buza és zab területe. Afrikában a bevetett terület csekély változást mutat, de a termés nem sikerült. Szárazság és hőség okozta károsodáson felül a sáskák tömeges fellépése okozott bajt.

Ez az esztendő tehát nem felel meg egészben a várakozásnak, kivált azon államokban, melyek még

aratás előtt jó termést vártak. A jelentés a gabonát természetű és fogyasztó államokat csoportosítja és pedig gabonatermő, de bevételre szoruló és kivételre termelő államokra. Bevételre szoruló: Nagy-Britannia és Írország, Franciaország, Németország, Ausztria, Olaszország, Hollandia, Svájc, Belgium, Dánia, Svédország, Norvégia, Spanyolország, Portugália, Görögország, Egyiptom és Brazília. Főlétséggel bírnak rendszerint: A Magyar Birodalom, Bosznia és Hercegovina, Oroszország, Románia, Bulgária és Kelet-Rumélia, Törökország, Szerbia, Kelet-India, az Amerikai Egyesült-Államok, Canada, Argentina, Chile, Uruguay, Ausztrália, Algír, Tripolis és Tunis; saját termésükből élnek vagy részben bevételre vannak utalva: Mexico, Japán, Perzsia, Cyrus szigete, Fokföld és Paraguay. Ez utóbbiak az európai gabonakereskedelem szempontjából semmiféle nagyobb szerepet nem játszanak.

A fontosabb gabonatermő államokból a következő adatokat emeljük ki:

Nagybritannia és Írország. A bevetett terület a múlt évvel körülbelül egyenlő volt, a termés azonban búzából és árpából 2—2, zabból másfél-millióval kevesebb; a gabonakivétel tehát a rendes kereteken belül van. Anglia ideai búzatermése 14.20 millió mm.

Franciaország. A gabonával bevetett terület csak csekély részben, ellenben a várható termés jelentékeny apadását tünteti fel a jelentés. A múlt évben Franciaországban 101 millió, míg az idén csak 87 millió méterháza buza termett; rozs-termes is kevesebb két millióval; kisebb az árpa, zab, tengeri és burgonya-termes is. Franciaország ideai remélhető búzatermése 87.2 millió méterháza.

Németország. Föltéve, hogy az aratási terület az 1906. évtől nem fog lényegesen eltérni, némi valószínűséggel remélhető, hogy az ideai termés lesz:

búzából (tönkölyvel)	40.8 millió q
rozsból	86.0—86.5 " "
árpából	27—28.5 " "
zabból	65.0—67.5 " "

Érdekes a fölemlítésre, hogy a Deutscher Landwirtschaftsrath adatai a várható termést többre becsülik: búzából 16 millió méterháza behozatalra szorult Németország.

Ausztria. Hozzávetőlegesen számítva, becsülhető az ideai termés

buza	15—15.5 millió q
rozs	24—25.0 " "
árpa	16—16.5 " "
zab	20—22.0 " "
tengeri	4.5—5.0 " "
burgonya	125—130 " "

A folyó 1908/909. esztendőre nézve Ausztria bevételi szükséglete becsülhető:

búzából	12—14 millió q
rozsból	3—2.5 " "
tengeriből	4—5.0 " "

Olaszországban búzából 40 millió, tengeriből 23 millió méterháza becsülik a várható termést.

Spanyolország ideai búzatermését 35 millió méterháza becsülik; a termés részben fedezi a fogyasztást.

A gabonát exportáló államok között elsősorban említi föl a jelentés a Magyarországra vonatkozó adatokat.

Magyarország terméshezama gyanánt az augusztus 15-iki adatok vannak beállítva, amelyet annak idején már részletesen ismertettünk. Magyarország (Horvát- és Szlavonországgal) az évi gabonaszükségletét a felesleggel (készletekkel) együtt megközelítőleg becsülhetjük: fogyasztási szükséglet buza 30—32.0, rozs 9—10.0, árpa 10—11.0, zab 10—10.5, tengeri 43—44.0 millió méterháza, maradna felesleg és esetleg a jövő évre fennmaradó készlet: buza 12—13.0, rozs 3—4.0, árpa 2—3.0, zab 1.5—2.2, tengeri 0.5—1.0 millió méterháza.

A gazdák kezein tényleg kimutatható készlet volt méterházaiban 1908-ban buza 718.092, rozs 119.781, árpa 137.494, zab 246.935, tengeri 617.872.

Oroszországban a remélhető termés:

őszi rozs	179.30 millió q
őszi buza	19.60 " "
tavaszi buza	144.60 " "
árpa	105.94 " "
zab	163.00 " "
tengeri	19.56 " "

Romániában 13.86 millió méterháza a remélhető búzatermes.

Az Amerikai Egyesült Államok várható terméseredménye lesz:

buza	190.00 millió q
rozs	8.00 " "
árpa	39.00 " "
zab	158.00 " "
tengeri	697.00 " "

Argentína búzatermését 52.90, tengeri termését 34.56 millió méterháza becsüli a jelentés.

Ausztrália terméshezamát búzából 14 millió méterháza teszik, hat millióval kevesebb, mint ami az előző évben termett.

A jelentésben közzétett kimutatások számszerű becsléseiből kitűnik, hogy a búzatermes eredménye a múlt évi végleges eredménytől alig különbözik. A különbség mindössze — 6.23 millió méterháza. Termett ugyanis a múlt évben megközelítőleg 851.98 millió méterháza buza és az ideai valószínű búzatermes 845.75 millió q. Az összes gabonafélékből pedig a hozzávetőleges termés volt, szemben a múlt évi eredménnyel:

	1908-ban	1907-ben	különbözet
	millió méterháza		
buza	845.75	851.98	— 6.23
rozs	395.66	429.02	— 33.36
árpa	343.15	322.04	+ 21.11
zab	598.50	548.54	+ 49.96
tengeri	973.20	905.79	+ 67.41

Összesen: 3.156.26 3.057.37 ± 98.89
1906-ban 3.251.62

Végeredményre nézve a gabonatermesek összes terméshezama 1907. évhez viszonyítva, természetesen csak hozzávetőleg számítva, mintegy 98.89 millió méterházával nagyobb; a buza szemben a múlt évvel jóformán teljesen egyenlő, azaz csak 6.23 millió méterházával és a rozs 33.36 millió méterházával kisebb; nagyobb a tengeritermes 67.41 millió méterházával, továbbá nagyobb az árpatermes 21.11 és a zabtermés 49.96 millió méterházával.

Uj építőanyagipar r. t. Már régebben megírtuk, hogy a Központi Kereskedelmi és Iparbank részvénytársaságot alapít a gróf Serényi Béla tulajdonát képező és Putnok községben fekvő téglá- és cserépgyárnak és az ehhez tartozó ingatlanoknak megvásárlása s így a gyárnak nagyobb mértékben való fejlesztése céljából. Ez a társaság időközben megalakult: Putnoki Építőanyagipar Részvénytársaság cím alatt 600.000 korona alapítókével, amely 3000 darab 200 koronás részvényre oszlik. Az alakuló közgyűlésen az igazgatóság tagjaiul megválasztották: gróf Serényi Béla, dr. Dobay Aurél, Hertelendy László, gróf Korniss Károly, Ullmann Gyula, dr. Veith Sándor és Neumann Adolf. Az alapítókét jegyezték: gróf Serényi Béla 400.000, Szabó Lajos kovácszházai földbirtokos 20.000, Hertelendy László 20.000, dr. Veith Sándor 20.000, dr. Dobay Aurél, a Központi Kereskedelmi és Iparbank igazgatója 20.000, Ullmann Gyula építész 20.000, Beck Károly mérnök 20.000, Ullmann Gábor bankhivatalnok 10.000, Róth Tivadar bankhivatalnok 20.000, gróf Korniss Károly 20.000, Neumann Adolf bankigazgató 20.000, Bálint Armin bankhivatalnok 10.000 koronát. A megalakuláshoz szükséges 120.000 koronát a Központi Kereskedelmi és Iparbanknál fizették be. Még csak annyit, hogy a társaság megalakulását a cégbírósg már feljegyezte.

Kereskedelmi szerződések Szerbiával. Lesztjánzky Sándor nyugalmazott földművelésügyi államtitkár a szeptember 1. napjával életbelépő szerb kereskedelmi szerződésről ismertetőt írt és bocsátott közre, amelyben tulzó agrárius szempontból foglalkozik a szerződéssel.

Mozgalom a kerületi munkásbiztosítónál. Áldatlan harc folyik pár hét óta a kerületi munkásbiztosítónál a tisztviselők és vezetőség között. A mozgalom oka az elodázott fizetésemelés. A tisztviselők biztosra vették ugyanis, hogy már augusztus 1-től fogva végérvényesen jóvá lesz hagyva az igazgatóság által számukra engedélyezett pótlék. A központi igazgatóság azonban a pótlék utalványozását megtagadta, tehát a tisztviselők a saját igazgatóságuk által engedélyezett pótléktól a központi igazgatóság által elűtettek.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használatra valódi ártós gyomertisztító és székakeresztő szer.

Igmándi keserűvíz

1) elrontott gyomrot 3-8 óra alatt feljósor rendbe hozza. Hita árcy 40 fillér, nagy árcy 60 fillér.

Kedd, szeptember 1.

EGYETÉRTÉS

13

A tisztviselőknek előlött való elkészeredése a belső kezelésben már érezteti hatását, mert a tisztviselők már napok óta a passzív rezisztencia álláspontjára helyezkedve, „amerikáznak”. Tegnap ez ügyben — amint értesülünk — a tisztviselők értekezletet is tartottak, amelyen szenvedelmes kifakadások hangzottak el a központi igazgatóság ellen. Azt állítják a tisztviselők, hogy az ő igazgatóságuk autonóm hatáskörébe ily irányban a központi igazgatóságnak beavatkozási joga nincs. A dolog teljes elmérgesedése előtt mindenesetre igen üdvös lenne, ha a kereskedelmi kormány beavatkozna a dologba és megállapítaná, hogy jogában volt-e a központi igazgatóságnak a kerületi igazgatóság által a tisztviselők részére engedélyezett pótlékot megszüntetni. A passzív rezisztencia folytatásának pedig éppen azok a szegény munkásberek vallanak kárát, kiknek filléreiből alkották a hatalmas biztosító intézetet. — Itt említjük meg, hogy az Országos Munkásbetegsegítő és Balesetbiztosító Pénztár igazgatósága ülést tartott tegnap délután a kereskedelmi és iparkamara tanácskozó termében Hatvany Deutsch József elnöklésével. A kereskedelemügyi miniszter képviselőjében Herczegh Ferenc osztálytanácsos jelent meg az ülésen, amelynek napirendjén egy igazgató és két aligazgató megválasztása szerepelt. Igazgató lett Sarkadi Ignác, aligazgatókká pedig Grossmann Miksát és Szemenyei Kornélt választották.

A Magyar Petroleum-Ipar Részvénytársaság ma tartotta rendes évi közgyűlését, melyen elhatározták, hogy az elmúlt üzletévre 5%-os osztalékot fizetnek a tartalékalapból.

A salgótarjáni közszabványozás sikere. Ismétleten megemlékeztünk már arról a kiváló eredményről, amelylyel a Salgótarjáni Közszabványozó R-T. legújabb furásai jártak, amelyek immár lehetővé teszik azt, hogy a társaság üzemét oly hatalmas méretekben terjeszse ki, hogy azzal fokozott mértékben elégítse ki a hazai ipari élet szükségleteit. Ezek a kedvező kilátások igen jó hatást tettek a tőzsdére, ahol napok óta folyton emelkednek a salgótarjáni részvények, még pedig fokozott mértékben, mert míg szombaton csak egy korona volt az emelkedés, addig ma 577 koronáról öt koronával magasabb, 583 koronás árfolyamot ért el a salgótarjáni közszabványozó R-T. És az előlekek szerint még mindig csak javulás várható, mert a salgótarjáni papirosok iránt a piacon még mindig erős kereslet nyilvánul.

Az utolsó. Az Osztrák-Magyar Banknál az augusztusi ultimo-benyújtások, úgy látszik, még sem öltöttek olyan mértéket, mint amire a pénzpiacra el voltak készülve. A jegybank budapesti főintézeténél ma 15 millió korona összegű váltót nyújtottak be leszámitolásra, mivel szemben 9 millió korona volt az esedékesség. Bécsben a benyújtások 29-én 17 millióra rugtak másfél millió korona esedékességgel szemben.

Német iskolahajó-egyesület. Nemzeti kormányunk fumei programjában — amint ismeretes — már tíz év óta szerepel az iskolahajó ügye, amely, minthogy beszerzéséhez a törvényhozás is hozzájárult, rövidesen megoldást fog nyerni. Ennélfogva érdekel a hajósnemzetek ezen a téren folytatnak. Figyelmet érdemel a német iskola-egyesület tevékenysége, amelyet tudvalevőleg azért alapítottak 1900-ban, hogy a szakképzett tengerészek számában bekövetkezett és nagyon érezhető hiány pótolásáért. Mint az összes tengerpartokon, Németországban is tapasztalták, hogy a vitorláshajóknak a forgalomból történő kiszorításával folyton kevesebb az alkalom a tengerész kiképzésére, ami a gyakorlatban csakis vitorláshajókon érhető el. Németországban úgy, mint másutt, a törvény követeli a tengerészeket a vitorláshajókon való utazást. Ott csak azok vétetnek föl a hajóiskolák kormányosi osztályába, akik legalább 12 hónapon át hajóztak vitorláson. Azoknak a fiúknak tehát, akik élethivatásul a tengerész pályát választották, vitorlásokon kell hajóznia. Hogy erre alkalom nyíljon, a német egyesület 1901-ben megindította a Grossherzogin Elisabeth iskolahajót, amelyen hét év alatt 778 tengerész nyert kiképzést. Ezek közül 73% a hajóosztályi pályára ment s csak 17% maradt meg a legénység létszámában. Minthogy azonban most mindenféle s így a német partokon is a matrózhány nagy akadályt jelent, az egyesület most erre fekteti tevékenységének súlyát. Erre való tekintettel gátározta, hogy

egy új vitorláshajót szereltet fel. Ennek pedig az lesz a célja, hogy a német tengerészet számára kellően képzett legénységet biztosítson. Németországban a szegényebb néposztály gyermekei seregestől szoktak felvételért jelentkezni s így nem kételkedik az egyesület abban, hogy az új iskolahajó el fogja érni kitűzött célját.

Francia tőke Szerbiában. Egy francia pénzcsoport a Banque de Paris vezetése alatt Belgrádban egy jelzáloghitelbank megalapítása érdekében tett lépéseket. A tervezett bank alaptőkéje 20 millió frank lenne és a szerb jelzáloghitel és a kataszter keresztülvitelét vállaná feladatául.

Tönkrement fakeskedő cég. A Máramaros-szigeti Faipari R-T. a kedvezőtlen üzleti viszonyok következtében csődöt mondott. A társaság a bankokkal szemben való kötelezettségeinek eleget tett, azonban erre a műveletre a 1.400.000 koronát kitevő részvénytőke teljesen ráment. A részvények legnagyobb része magánosok kezében van, míg a bankvilág csak igen kis mértékben van érdekelve. A csődnék tehát csak a magántőkések látják közvetlen kárát.

Szaktudósítók új szolgálati beosztása. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter Békésy Sándor miniszteri osztálytanácsos-szaktudósítót Münchenből Konstantinápolyba, — Szögyény György miniszteri titkár-szaktudósítót Newyorkból Belgrádba — és dr. Horváth Ödön miniszteri segédtitkár-szaktudósítót Belgrádból Münchenbe helyezte át.

Új oláh pénztintézet. „Mugurul”. Gazdasági és Kereskedelmi Szövetkezet czimvel Erzsébetvárosban új oláh pénztintézet alakult, mely különösen az oláh szőlőgazdák támogatására törekszik. Igazgatóságában: dr. Racotta Miklós, dr. Román Génes, Simu György, dr. Morariu Sándor, Serbán György, Dan Artimon és Todoran János foglalnak helyet.

A szabóinasok kiállítás. A budapesti szabóipar-terület vasárnap délelőtt 72 szabóinas munkáiból összegyűjtött kiállítást rendezett az ipartestület házában. A megnyitáson a kereskedelemügyi miniszterium képviselőjében Szűry János és Micseh Endre miniszteri tanácsosok jelentek meg. Szűry János miniszteri tanácsos a kereskedelmi miniszter és az államtitkár nevében megköszönte az ipartestület meghívását. Biztosította a szabóiparosokat arról, hogy a kereskedelemügyi miniszter állandóan figyelemmel kíséri a szabóiparosok érdemes törekvéseit. A közel háromszáz kiállított tárgy egy hatalmas termet foglal el s a szabóinasok nagy tudásáról tesz tanúságot. A kiállítás még e hét folyamán megtekinthető Reáltanoda-utca 12. szám alatti ipartestületi helyiségben.

Takarékpénztár mint egyéni cég. A nagybecsereki törvényszék augusztus 10-én a Katalinfalvi községi takarékpénztárat mint egyéni céget jegyezte be. Nem mindennapos dolog!

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAND.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektroterapeutikai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102-30.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Bőrsavas fürdők.
Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
— Rendelés d. o. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig.
Kezelés egész napon át. — Elvándorra prosztráció!

Ideggyengeségi állapotok
Almatlanság.
Hűdések (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegzsabák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelő-sorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Véródnymeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, izületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagcserebajok. (Ehizú ozukorba, vérszegénység).
Bőrbajok. Bőrvészketeg.
Hajbetegségek (Hajhullás kopaszság).
Aranyeres csomók.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Főraktár Budapestben: ÉDESKUTY L.-nél.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátőzsde.

Budapest, augusztus 31.

A készáru-piacon készbuzában ma kielégítő kínálat volt, a malmok eleinte tartózkodtak a vételtől, zárlat felé azonban egyesek mégis jobb keresletet tanúsítottak és barátságos tendencia mellett ca 45.000 mm. került eladásra, jól tartott áron. A többi czikk változatlanul jegyez. A határidőpiacon az üzlet csendesesen és körülbelül a szombati zárlat jegyzéseivel indult meg. Majdnem délig igen nyugodt volt az irányzat és egyazon a színvonalon mozgott az árfolyamok, ekkor azonban jobb vételkezdett mutatkozni, amely még egyre fokozódott is, mire aztán erősen szilárdult az irányzat és meglehetősen emelkedtek az árfolyamok. A hirtelen változást azzal magyarázzák, hogy a malmok ma élénkebben vásároltak, valamivel jobb árakat is fizettek és ezenkívül a hozatalok is csekélyebbek, mint ahogy ezt várták. A szombati zárlatához viszonyítva, végeredményképen ma az októberi buza huszonkét fillérral, az áprilisi buza huszonegy fillérral, az októberi rozs négy fillérral, javította az árfolyamát, az októberi zab ellenben nyolcz fillérral és a májusi tengeri két fillérral gyöngült.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki uj	75	—	79	22.25—22.65
"	76	—	80	22.45—23.—
"	77	22.——22.66	81	22.55—23.15
"	78	22.10—22.60	82	—
Fejérmegyei uj	75	—	79	22.05—22.55
"	76	—	80	22.35—22.95
"	77	21.80—22.30	81	—
"	78	21.90—22.40	82	—
Pesvidéki uj	74	—	78	21.——22.50
"	75	—	79	22.15—22.65
"	76	—	80	22.45—23.05
"	77	21.90—22.40	81	—
Bánsági uj	74	—	78	22.19—22.60
"	75	—	79	22.25—22.75
"	76	—	80	22.45—23.05
"	77	22.——22.50	81	22.55—23.15
Bácskai uj	74	—	78	22.——22.60
"	75	—	79	22.15—22.75
"	76	—	80	22.35—23.05
"	77	21.90—22.50	81	—
Rozs I.-rendű uj	—	—	—	18.00—18.75
" középminőségű uj	—	—	—	18.25—18.50
Arpa takarmány I.-rendű	—	—	—	15.55—15.85
" II.-rendű	—	—	—	15.15—15.55
Zab I.-rendű	—	—	—	16.——16.30
" II.-rendű	—	—	—	16.40—16.60
Tengeri belföldi uj	—	—	—	15.85—16.—
Repce: Káposztarepcze	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—

A készáru piacon elkelt:

Buza. Tiszavidéki: 1000 mm. 81 kg. 23.45 korona, 100 mm. 80 kg. 23.90 korona, 200 mm. 80 kg. 23.30 korona, 400 mm. 80 kg. 23.20 korona, 100 mm. 80 kg. 23.— korona, 1000 mm. 79.3 kg. 23.15 korona, 100 mm. 79.5 kg. 23.10 korona, 150 mm. 79.5 kg. 23.10 korona, 100 mm. 79 kg. 23.10 korona, 1000 mm. 79.5 kg. 22.80 korona, 100 mm. 79.5 kg. 22.70 korona, 250 mm. 79.2 kg. 22.20 korona, 100 mm. 79.5 kg. 22.40 korona, 100 mm. 79.5 kg. 22.80 korona, 300 mm. 79 kg. 23.— korona, 150 mm. 79 kg. 23.10 korona, 100 mm. 79 kg. 23.10 korona, 100 mm. 79 kg. 22.80 korona, 100 mm. 79 kg. 22.90 korona, 400 mm. 79 kg. 22.80 korona, 500 mm. 79 kg. 22.50 korona, 400 mm. 79 kg. 22.50 korona, 150 mm. 78.5 kg. 22.10 korona, 100 mm. 78 kg. 22.30 korona, 100 mm. 78 kg. 21.50 korona, 1000 mm. 78 kg. 22.20 korona, 100 mm. 78 kg. 22.10 korona, 300 mm. 77.5 kg. 22.— korona, 100 mm. 77 kg. 21.60 korona, 100 mm. 76.5 kg. 21.90 korona.

Pestvidéki: 250 mm. 81 kg. 23.— korona, 300 mm. 80 kg. 23.—korona, 200 mm. 79 kg. 22.90 korona, 100 mm. 78.5 kg. 21.60 korona, 200 mm. 78 kg. 21.50 korona, 200 mm. 77 kg. 21.40 korona, 200 mm. 78 kg. 21.50 korona.

Fejérmegyei: 150 mm. 77.5 kg. 20.80 korona, 150 mm. 76.5 kg. 20.20 korona

Bihari: 2000 mm. 79 kg. 22.60 korona.
 Felsőmagyarországi: 200 mm. 78 kg. 20.40 korona.
 Bánáti: 5000 mm. 23.05 korona.
 Bácskai: 3000 mm. 8 kg. 23.20 korona.
 Szerémségi: 3150 mm. 79 kg. 22.60 korona, 2300 mm. 78 kg. 22.70 korona.
Rozs. 200 mm. 18.50 korona, 150 mm. 18.50 korona, 200 mm. 18.50 korona, 300 mm. 18.50 korona, 400 mm. 18.40 korona, 400 mm. 18.40 korona, mind kpi. par.
Arpa. 100 mm. 15.70 korona, kpi., 400 mm. 15.30 korona, három hóra.
Tengeri. 300 mm. 16.— korona.
Zab. 100 mm. 16.60 korona, kpi., 100 mm. 16.— korona.
 Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

A határidőpiacon köttetett:

Déloldalt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza 1908. októberre 11.10, 11.08, 11.19, 11.20.
 Buza 1909. áprilisa 11.41, 11.43, 11.39, 11.48, 51.—
 Rozs 1908. októberre 9.23, 9.27, 9.25.
 Zab 1908. októberre 8.08, 8.09, 8.06, 8.08.
 Tengeri augusztusra —, —, —, —, —, —
 Tengeri 1909 májusra 7.24, 7.26, 7.23, 7.25, 7.23

1 óra 30 perczkor zárulnak:

1908. októberi buza	11.19 - 11.20
1909. áprilisi buza	11.50 - 11.51
1908. októberi rozs	9.27 - 9.28
1908. októberi zab	8.06 - 8.07
1909. májusi tengeri	7.23 - 7.24

Budapesti gabonaforgalom.

1908. augusztus 28-tól augusztus 30-ig.

	Érkezett:	Elszállított:
Buza	60092	13709
Rozs	8877	3200
Arpa	5149	5500
Zab	17822	16563
Tengeri	5454	4215
Liszt	536	38482
Korpa	—	6493

Értéktőzsde.

A vasárnap magánforgalom csendes volt s az előfordult néhány kötés tartott áron jött létre. A mai előtőzsde már mozgalmassabb volt, mert javult külföldi jegyzésekre, melyek a német császár strassburgi beszédének hatása alatt megszilárdultak, nálunk is szilárd irányzat jutott kifejezésre és az árfolyamok bécsi és berlini vásárlásokra egy-két koronával emelkedtek. A déli tőzsdén az árfolyamok szilárdabb külföldi jegyzésekre további javulást mutattak. Különösen az Osztrák hitel és a Délvasuti részvények mutatnak ma több koronás áremelkedést, mely értékeket főleg külföldi megbízók számlájára vásároltak. A helyi piacon a Salgótarjáni részvény emelkedett élénk keresletre néhány koronával, ezenkívül még érdeklődés mutatkozott a Köztuti részvények iránt. A járadékpiacon csendes volt. Zárlat felé barátságosabb hangulat uralkodott a tőzsdén. A szombati zárlathoz viszonyítva, ma az Osztrák hitel 4 koronával, a Magyar hitel másfél koronával, az Államvasut 125 koronával, a Déli vasut 2.50 koronával, a Rima 3 koronával emelkedett. Forgalomba került továbbá: Leszámlolóbank 472—471.50 koronán, Jelzálog 431.50—432.50 koronán, Városi villamos vasut 262 koronán, Köztuti 536 koronán, Salgó 578—582—580 koronán.

Előtőzsde.

Előtőzsde nyugodt.
 Köttetett: Osztrák hitelrészvény 630.75—631.50.
 Magyar hitelrészvény 740.50—741.—. Osztrák-magyar államvasut 691.—. Déli vasut 117.—. Rimamurányi vasút 558.—559.—. Magyar leszámloló bank 471.50—472.—. Jelzálogbank 431.75—431.50.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde szilárd.
 Köttetett: Osztrák hitelrészvény 631.30—634.—.
 Magyar hitelrészvény 741.——742.50 Déli vasut 117.15—119.25. Rimamurányi vasút 559.—560.—. Magyar leszámlolóbank 471.75—472.75. Jelzálogbank 432.—432.50. Köztuti vaspálya 536.50—537.50. Városi villamos vasut 261.—262.—. Magyar koronajáradék 92.97.5.

Utőtőzsde

Az utőtőzsdén köttetett: Osztrák hitel 633.85—634.—. Magyar hitel 742.50—743.—. Rimamurányi vasút 559.50. Köztuti 536.—. Déli vasut 119.—.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, augusztus 31. (Saját tudósítónk jelentése.) A konzum, mint rendszeren a hét elején. majdnem egyáltalán nem volt képviselve a piacon és mivel különösebb unszolás nem mutatkozott nagyobb üzleti tevékenységre, a forgalom felette csendes volt, csak elvétve fordult elő néhány kisebb kötés búzában és rozsbán, meglehetősen változatlán áron. Tengeri és zab ára sem változott. Ami árpát illeti, az export nem jelentkezett és üzlet nem fejlődött ki, az irányzat azonban nem változott. A tegnapielőtti héli piacon egy belső malátagyár kétszáz vagon morvaországi árpát vásárolt 10.50 koronán Lidhauból.

Jegyzetelt buza: új tiszavidéki 11.80—12.20 korona, marosi 11.35—11.95 kor., bánáti 11.55—11.95 korona, tótfelvidéki 11.30—11.75 korona, csepeli —.— korona, új déli vasuti 11.35—11.75, marchfeldi 11.10—11.50 korona.

Uj-rozs: tótfelvidéki 9.55—9.80 korona, csepeli 9.50—9.75 kor., pestmegyei 9.60—9.85 déli vasuti 9.50—9.75 korona, különféle magyar 9.50—9.75 kor., osztrák 9.45—9.70 korona.

Arpa: morvaországi 9.20—10.50 kor., marchfeldi 8.80—9.50 kor., bécsvidéki 9.—9.80 kor., tótfelvidéki 8.10—9.25 kor., csepeli —.—, győri —.— kor., déli vasuti 8.50—9.75 kor., tiszavidéki 7.60—8.80 kor., északmagyarországi 8.50—9.65 korona.

Magyar tengeri: régi 8.45—8.65, új —.—— korona, cinquantin 9.—9.30, új —.—— korona.

Magyar zab: selejtes —.— kor., közepes 8.45—8.80 korona, elsőrendű —.— kor., válogatott 8.80—9.10 korona, cseh-morvaországi és alsóausztriai —.—— korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, augusztus 31. Bárha a külföldi tőzsdéről jobb árfolyamokat jelentettek, az itteni előtőzsde forgalma nyugodtan folyt le és az üzleti tevékenység szűk keretekben mozgott.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitel. 631.50. Magyar hitel. —.—, Länderbank —.—, Államvasut 690.75 —.—, Elbavölgyi vasut —.—, Déli vasut 116.75 —.—, Alpési bányatársulat 673.75. Rimamurányi —.—, Májusi járadék 96.20, Magyar koronajár. —.—, Orosz érték —.—, Török sorsjegy 184.25, Német márká 117.35.

A déli tőzsde szilárd hangulattal nyílt meg.

1 óraker jegyeztek:

Osztrák hitel 632.50, Magyar hitel 742.50 Länderbank 436.50 Unio-bank —.—, Államvasut 690.75, Anglo-bank —.—, Bankverein 516.—, Déli vasut 118.25, Gőzhajó —.—, Alpési bányarészvény 673.75, Májusi járadék —.—, Magyar koronajáradék —.—, Török sorsjegy 184.25, Német márká 117.35, Elbavölgyi vasut —.—, Rimamurányi 557.—, Orosz járadék —.—, Keleti vasutak —.—, Skoda —.—, Magyar jelz. —.—, Kárpáti petroleum —.—.

Bécs, augusztus 31. (Osztrák értékek zárlata.) 4.2 százalékos papír-járadék 96.15, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.90, 1860-as sorsjegy 152.25, Osztrák hitelsorsjegy 474.—, Angol osztrák bankrészvény 293.—, Bécsi Bankverein 516.—, Osztrák-magyar bank 1740.— Déli vasut 117.50 Dunagőzhajózási társ. 933.— Dohány rész. 389.50 Cs. k. arany (vert) 11.35 Német bankv. 117.31 Osztr. Lloyd 399.— 4.2 száz. ezüst. jár 96.05—99.10. Osztr. koronajáradék 96.30, 1864-es sorsjegy 260.50, Osztrák hitelintézeti részvény 633.95, Unio-bank 541.50, Osztrák Länderbank 435.75, Osztrák-magyar államvasut 689.90, Elbavölgyi vasut 451.—, Alpési részvény 673.50, 20 frankos 19.10, Londoni váltóár 239.32, Lipótkohó 428.—, Töröksorsjegy 184.—. Szilárd.

Bécs, augusztus 31. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 110.90. Tiszai és szeg. kölcs. sorsjegy 142.10, Magyar hitelbank részvény 742.—, Magyar leszámloló és váltó részvény 471.—, Rimamurányi 558.—, Magyar cukoripar —.—, Adria hajózási részvénytársaság 394.—, Magyar koronajáradék 92.80, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. 92.70, Magyar nyer.-k. sorsjegy 184.25, Kassa-Oderbergi vasut részvény 361.40, Magyar jelzálogbank 431.65, Magyar keresk. bank —.—.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, augusztus 31. (Tőzsdei jelentés.) A mai napon az összes piacokon élénkebb üzlet volt, miután a német császár tegnapi strassburgi beszéde fokozta a kedvezőbb gazdasági viszonyok alakulásába vetett bizalmát. A német vaspiac kedvezőbb helyzete, a kedvezőbb külföldi aranyforgalom és a kedvezőbb lefolyású külföldi tőzsdék szintén oly jelenségek voltak, amelyek árfolyamemelkedéseket idéztek elő. Járadékok közül japánok ismét emelkedtek. Bankértékek többnyire 1/2%-al emelkedtek. Bányáértékek nem követték egységes irányzatot, miután eme legutóbb igen erősen emelkedett papirokban nyereségrealizációk történtek. Amerikai vasutak Newyorkra és Londonra kedvezőbben alakultak és gőzhajós részvények is emelkedtek fedezésre. Később az irányzat kisebb áresések mellett nyugodtabb lett. Déli vasut nagy prémiumvásárlásokra, Bécses el egybehangozón jelentékeny emelkedést értek el. A készpénzpiac iparértékei élénk üzlet mellett emelkedő irányzatot követték. Napi pénz 3%, magánleszámitolási kamatláb 2%.

Zárlatok jegyzetelt: 4.2 százalékos papírjára-dék 98.80, 4 százalékos osztrák aranyjára-dék —.—, osztrák hitelrészvény 198.20, Déli vasut 22.50, orosz bankjegyek 214.60, 4 százalékos új orosz kölcsön 77.70, Disconto Commandit 178.20, Dinamit-truzsi 168.40, Harpeni 208.60, Unifikált török járadék 94.—, 4.2 százalékos ezüst-járadék 99.20, 4 százalékos magyar aranyjára-dék 93.40, Magyar koronajára-dék —.—, Osztrák-magyar államvasut 149.90, Bécsi váltóár 85.20, Olasz járadék —.—, Alt. villamossági Edison 216.70, Gelsenkirchen 195.50, Laurakohó 213.50, Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) aug. 31. 4.2 százalékos papírjára-dék 99.20, 4 százalékos osztrák aranyjára-dék 98.75, 4 százalékos magyar aranyjára-dék 93.50, Osztrák hitelintézeti részvény 199.—, Osztrák-magyar államvasut 148.—, Északnyugati vasut —.—, Bustiehradi vasut —.—, Londoni váltóár 203.87, Bécsi Bankverein 141.—, Villamos részvény 139.—, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.—, 4.2 százalékos ezüstjára-dék 99.20, Osztrák koronajára-dék —.—, Magyar koronajára-dék 93.—, Osztrák-magyar bank 125.—, Déli vasut részvény 22.60, Elbavölgyi vasut —.—, Bécsi váltóár 852.16, Párisi váltóár 811.76, Union bank részvény —.—, Alpési bányarészvény —.—, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat) augusztus 31. 4.2 százalékos ezüstjára-dék 98.80, 1860. sorsjegy 154.50, Déli vasut 22.10, 4 százalékos aranyjára-dék 98.50, Osztrák hitelrészvény 199.35, Osztrák-magyar államvasut 197.75, Olasz járadék 104.30, 4 százalékos Magyar aranyjára-dék 93.20 Szilárd.

London, augusztus 31. Angol consol 867/8.

Páris, aug. 31. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.95, Osztr. aranyjára-dék 99.40, Magyar aranyjára-dék 94.65, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 489.—, 4 százalékos Olasz járadék 104.20, Déli vasut elsőbbségi kötv. —.—, 5 százalékos marokkói járadék 510.—, 4 százalékos 1890. Román kölcsön —.—, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 96.—, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 90.60, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 99.95, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 519.—, 4 száz. Szerb járadék 1907.—.—, 4 százalékos spanyol járadék 96.15, 4 százalékos unifikált török jár. 94.65, Török sorsjegy 177.25, Török dohányrészvénye 419.—, Osztrák föld-hitelintézet —.—, Osztr. Länderbank —.—, Magyar jelzálogbank —.—, Banque de Paris 1525, Banque Ottomane 696.—, Osztr. magyar államvasut —.—, Déli vasut 124.—, Meridional vasut 672.—, Keleti vasutak —.—, Waggon Lits —.—, Hartmann gépgyár 634.—, Rio Tinto 17.69, Sucrerie d'Égypte 34.—, Tula —.—, Thomson Houston —.—, Uríkányi körszén 169, Chartered 23.75, De Beers 320.50, East Rand 111.—, Jagersfontein 115.—, Transvaal Console —.—, Transvaal Land Company 64.25, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.25, Váltó német piacokra (rövid) 123.18, Váltó Bécsre (rövid) 105.—, Váltó Belgiumra (rövid) 1/10. Olasz aranyváltó (rövid) 1/10, Váltó Svájcra (rövid) 1/10. Csek Londonra 251.25, Magánkamatláb 1/4. Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Juhvásár.

Budapest, augusztus 31. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajítottak 2041 darab juhot. Árjegyzések: elsőrendű ürü 48 53 fillér kgr.-kint, vagy 36—46 korona páronként, középminőségű ürü 42 46 fill., kékint vagy 30 34 korona páronként, anyajuhok 36 44 fillér kékint, vagy 22 30 korona páronként, kosok 36 40 fillér vagy 25 32 kor. páronként, az irányzat élénkebb volt, az árak változatlanok maradtak, elsőrendű minőségek 1 fillérrel kgr.-kint javultak.

GYÓGYITHATÓ A SÉRV?

A kérdésről foglalkozó tanulmány most nagya el a saját háznak díjtalanul azt borítékos megküldi

POLLITZER SÉRVAMBULATORIUM

széleskörű orvosi rendelő-intézet
 Budapest, Kossuth Lajos-utca 8., főemelet
 Egész nap orvosi tanácsadás, rendelés.

Bécsi vágómarhavásár.

St.-Marx, augusztus 31. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A központi vásárcsarnokban ma megtartott marhavásáron felhajtott 3725 darab magyar, 274 drb galicziai, — drb bukovinai, 1387 darab németországi.

Jegyzékek kilogrammonként élősulyban: Magyar hizódörök I-ső minőségű 70-78 fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű 64-68 fillér, III. min. 45-60 fillér, kivét. — fillér, galicziai hizódörök I-ső minőségű 80-96 fillér, II. minőségű — fillér, III. minőségű — fillér, német hizódörök I. min. 82-92 fillér, kivételesen — fillér, II. min. 70-80 fillér, III. minőségű 66-69 fillér, legelő ökör 46-68 fillér, paraszt ökör 46-56 fill., bika 44-64 korona, kivétel. — korona, tehén 48-70 korona, bivaly 28-44 korona, 100 kilogrammonként, a fogyasztási adóval együtt.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, augusztus 31-én. (Hivatalos tudósítás) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér. Közép (páronként 300-400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 130-131 fillér. Fiatal közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő sulyban) 131-132 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 135-137 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240-260 kilogramm sulyban) — fillérig.

Sertéslétszám: 1908. évi augusztus 28. napján volt készlet 37878 drb., 1908. augusztus hó 29-én felhajtott 911 darab, 1908. augusztus 29-én elszállított 312 darab, 1908 augusztus 31. napjára maradt készletben 38477 drb. A hizott sertéslétszám irányzata: nyugodt

Sertéskonsumvásár.

Budapest, aug. 31. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 859 darab sertés, — darab stüldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb stüldő — malacz. Mai napi felhajtás 1134 darab sertés, — darab stüldő, — darab malacz, összesen 1993 darab sertés, — darab stüldő, — darab malacz. Eladott 1218 darab sertés, — darab stüldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 575 drb sertés, — darab stüldő, — drb malacz. Mai árak: Zsírsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül éltsulyban 100 — 104 fillér, éltsulylevonással — fillér, II. rendű 280 kg.-tól 350 kg.-ig, 94-98 fillér, éltsulylevonással 118-122 fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, éltsulylevonással 124-130 fillérig; fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, éltsulylevonással 124-134 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, éltsulylevonással — fillér. Hussertés, nehéz, 300 kilogrammon felül — fill.-ig, könnyű — kgr.-ig. Beltüdi stüldő — fillérig, horvát stüldő — fillérig. Malacz — fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élősulyban értendők. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 30. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bayer Arthur tanárt a békési ref. főgimnáziumhoz, a fennálló szerződésből kifolyólag, rendes tanárrá, März Konrad és Braun Adam okleveles középiskolai tanárokat a bonyhádi ág. ev. gimnáziumhoz, a fennálló szerződésből kifolyólag, rendes tanárokká, Vidacs Aladár felsőkereskedelmi iskolai tanárt a XI. fizetési osztály 3-ik fokozatába, az 1904. évi I. t.-cz. értelmében megillető személyi pótlékkal, tanfelügyelőségi tollnokká nevezte ki és szolgálatára Árva vármegye kir. tanfelügyelőségéhez rendelte. Csillag Ferencz, Danits László, Fekete Nagy Ignác, Kréter Gyula, ifj. Poszlávszky Kálmán, Temesváry Lajos okleveles tanítókat a szentes-küsterületi állami elemi népiskolához rendes tanítókká, Veres Borcsa Mihály okleveles tanítót a hódmezővásárhelyi állami elemi népiskolához rendes tanítót, Papp János okleveles tanítót és Griffaton Mária tanítónőt a beznei állami elemi népiskolához rendes tanítót, illetve tanítónővé, Tóth Rezső sopronkövesdi róm. kath. elemi iskolai tanítót a kunszigeti állami elemi népiskolához rendes tanítót, Kárthai Emma okleveles tanítónőt a korompai állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Petrovay Olga okleveles tanítónőt a nagyköri állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Krespay Gyula okleveles tanítót az ökörmezői állami elemi népiskolához rendes tanítót, Tóth Ilona okleveles tanítónőt a halmi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Kovács Pál haranglábi unitárius elemi iskolai tanítót a kövendi állami elemi népiskolához rendes tanítót; a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök dr. Fejér Sándor lugosi pénzügyi fogalmazót pénzügyi segédtitkárrá a miskolci pénzügyigazgatósághoz végleges minőségben, Czetele Károly dési lakost, ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számvakornokká a dési pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez; az ipolysági törvényszék elnöke a selmeczbányai járásbírószékhöz Bellobrád János galgóczi járásbírósi betétszerkesztési napidíjas szolgát III. osztályu hivatalszolgárá nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Zsebők János csáktornyai állami polgári iskolai rendes tanítót ugyanebben a minőségében a nagyszőlősi állami polgári iskolához, Szegfi Ilona fiúmei állami felsőbb leányiskolai rendes tanítónőt ugyanebben a minőségében a löcsei, Sándor Irma békéscsabai állami felsőbb leányiskolai rendes tanítónőt ugyanebben a minőségében a soproni állami felsőbb leányiskolához, Lovasi Bernát tótrászlavczi állami elemi a bártfai és Radó Lipót romuli állami elemi iskolához ugyanebben a minőségükben, Karner Irén magyarnagyszombori és Mihályi Irén nagyalmási állami elemi iskolai tanítókat kölcsönösen, Szabó Teréz morvaöri és Bertháné Niepel Zelma nagyveszerési állami elemi iskolai tanítókat kölcsönösen. Iváncsó Jenő fűrészvölgyi és Béla István bácskerteszi állami elemi iskolai tanítót kölcsönösen áthelyezte, Balázs K. József kolozsvár-monostoruti állami elemi iskolai tanítót a kolozsvári inasothoz ugyanebben a minőségében szolgálatára rendelte és Török Péter hódmezővásárhelyi állami elemi iskolai tanítót a tömörkényi állami elemi iskolához helyezte át és az ottani állami elemi iskolai igazgatói teendőket megbízta és Kovács László kövendi állami elemi iskolai tanítót az alsórákosi állami elemi iskolához helyezte át.

Pályázatok. A kassai fővármivatalnál vámtiszt, a budapestvidéki pénzügyigazgatóság kerületében egy pénzügyőri szemlélni állásra 2 hét; — a dunaszerahelyi adóhivatalnál díjtalan gyakornoki, a delibáti kincstári birtokerdőségnél 3 napidíjas erdőőr állásra 3 hét; — a lugosi pénzügyigazgatóságnál irodakezelési gyakornoki állásra 4 hét és a nagybecskereki pénzügyigazgatóság kerületében több pénzügyőri vigvázi állásra 8 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

VIZÁLLAS.

Table with columns for 'm é t e r' and 'm é t e r' and rows for various locations like Inn, Uuna, Horva, Vág, Rába, Dráva, Mára, Száva, Szamos, Kraszna, Latorca, Laborec, Ung, Ujsza, M.-Sziget, Tekoháza, V.-Namény, Toka, Tiszafüred, Szolnok, Csongrád, Szeged, T.-Bocsa, Tita, Óndava, Tapoly, Bodroz, Saló, Hornád, Borettyó, Körbe, Csucs, N.-Várad, Belényos, Tenke, Gurahona, Borosjenő, Bókás, Gyoma, Gy.-Fehérvár, Branyicska, Soborsán, Arad, Mákó, K.-Kostély, P.-Kostély, T.-Kostély, B.-Kostély.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJORMÁTYÁS

Parketagyár

Gyógyosod ajánlja gyártmányait 27733

INGYEN... GUMMI... HALHÖLYAG... NAKIRA... Uterus-Spray... PESSAR OCLUS... MINTA-GYŰJTEMÉNY... IRRIGATOR

Pontos és legjobb ÓRÁK 5 évi jótállás mellett. Arany és ezüst ékszerek, evőeszközök, nászajándékok részletfizetésre is. Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok. Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve. POLGÁR KÁLMÁN műtér. Bpest, Erzsébet-körút 29. sz. I. em.

Hollandi életbiztosító részvénytársaság (Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente) Amsterdam. Magyarországi igazgatóság: BUDAPEST, VIII., RAKÓCZI-UT 1. SZ. Az 1907-ik év végén: a biztosítások összege a 341 millió koronát meghaladta. A tartalékok összege: 99 millió 440,898.20 kor. Eddigi kifizetések: 75 millió 856,650 kor. 79 fill. Legelőszobb díjak.

ARANYOSI-féle nyilvános felső kereskedelmi iskola Budapest, V., Nagykörönd-utca 13. Bizonyítványok államérvényesek. Egyéves önkéntességi jog. Az intézet internussal van összekötve. Részletes program ingyen és bérmentve.

SZÍNHÁZAK

Kedden 1908. szeptember 1-én.

Nemzeti Színház

Ünnepi nyitány. Utána: A pártütők

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Kisfaludy Károly.

Végül: A högre. Vigjáték. Ford. Csiky Gergely. Kezdeté 7 órákor

M. Kir. Operaház

Zárva

Magyar színház

A mama barátai

Boházat 3 felvonásban. Irta: Nancy és Armont. Fordította: Adorján Andor.

Kezdeté fél 8 órákor

uránia színház

A habona. Kezdeté fél 8 órákor.

BUDAPESTI CABARET BOMBONNIÈRE Teréz-körút 28.

Ma és minden nap a nagyszerű szeptemberi műsor. Fellelépek: László Rózsi, Antaly Erzs, Kókony Ilona, Sugar Edith stb. Conférencier: Dr. Szalay József.

BEKETOW CIRKUSZ Varosliget Telefon 107-46

Ma este 7/8 órákor Nagy Fényes Előadás „HELGO LAND” Nagy kiállításos vízi nemajáték 150 négyzetméter víz a ciruszban, Fényes kiállítás, tűzijáték. FONTAIN ILLUMINEUSE 60 hölgyből álló balletkar, The 8 Stags' halászszerű motorkerékpáron és az egész nagy műsor.

GLADIS-KÁVÉHÁZ

Botteniller-utca 10. (Óvoda-utca sarkán.) Minden este Telefon 105-89. TATAI BUS FERI szonkara hangversenyes. — Fényes amerikai berendezés. — Külön értékesítési helyiségek. — Szolid árak. A szervezett munkások szíves pártfogását kérve, üdvözlöttem SZATMÁRI, kávé.

FOLIES CAPRICE

Igazgatók: LEITNER és KELETI Főrendező: ROTH SANDOR Budapest, Révai-utca 18. sz. Az előadás kezdete fél 9 órákor Ma! fél 10 órákor! Ujdonság! A feleségem férjes Boházat irta Satyr. Rendező Rott Sándor. Végül 11 órákor DER LUFTTURNER Boházat egy amerikai szállodai életből irta Satyr Rendező Trebitsch Sándor. Nappali pénztár d. e. 9-1.ig és d. u. 3-6-ig. Az első emeleti Casino de Parisban előrangú táncz attrakciók. — Kezdeté fél 12 órákor —

ÉRTESETÉS.

A nagyérdemű közönséget tisztelettel értesítjük, hogy KALAP KIRÁLY. üzletét Eskü-ut 6. átvettük és szakosorileg vezetjük tovább. Saját gyártmányaink olcsó elárúsítása, ugyiszintén angol és olasz divatkalapok gazdag raktára. Beesés pártfogásért eszedzik Műhely: Hársfa-utca 33. Osztermann és Stern Panama kalapok 24 óra alatt készíttatnak. — Kezdeté fél 8 órákor. — Használja a Petroleum-hajszesz-t. Egy eredeti Crog ára 2 korona. Főszékhely: Budapest, VIII. József-körút 78. Gara Géza és Tsa drogéria. Tassok Árjegyzékét kérni.

SZT. MARGITSZIGET gyógyfürdő és üdülőhely

ujjonnan berendezett vizgyógyintézet. Télen-nyáron át nyitva. 433 C° természetes kénes hőforrás. Csusz, zsápa, szív-, hátrgerincz- és idegbajok ellen javalva. Szeptember 1-től 30 százalék engedmény. Gyógy- és zenedíj nincsen. Felső-vendéglő saját kezelésben. Teljes penzió napi 10 kor.-tól kezdve. Kívánatra prospektust küld a Szentmargitszigeti Gyógyfürdők és szállodák részvénytársaság igazgatósága.

DELI étterem és kávéház a Dunaparti korszón, Wurm-u. sarkán Ma és mindennap délután 4/5-7/7-ig és este 7/9-11-ig kezdve új európai hírt CISKOVSKY quartette hangversenyes, fényes változatos műsor. Széles és meleg ételek. Rendes polgári frak.

Szemere József áll. kép. okl. zenetanár tanintézete VI., Király-utca 60, I. emelet. Beiratások naponta d. e. 9-től 1-ig és d. u. 3-6-ig. Telefon 44-68

A legújabb rendszerű Zongora- és Hangszer - Hitel-osztály megnyílt a legolcsóbbtól a legfinomabbig kaphatók készpénzért vagy banknál kölcsönözhető részlete. A vásárolt zongorák vagy hangszeresek értékét egy bank rögtön kifizeti, a vevő pedig a banknak marad adós. A hangszer ára tehát csak annyi, mintha készpénzért venné. Reményi Mihály nagy zongora- és hangszer-telepés. Budapest, Király-utca 58. szám. Prospektus és Árjegyzék minden hangszerrel külön díjmentesen.

Szülők figyelmébe A LOVAS-féle Zeneconservatorium (zeneakadémiai előkészítő tanfolyamokkal.) Andrassy-ut 67. szám. az 1908/9 tanévben is könnyen hozzáférhetővé teszi a gyermekek zenei nevelését. Díjtalanul kapják az intézet növendékei az összes szükséges hangjegyeket. Díjtalanul kapják a szükséges hangszert. Díjtalanul tanulják az angol, francia és német nyelvet. Havi tandíj az alsóbb osztályokban 12 kor. a felsőbb osztályokban 16 és 20 kor. — Beiratási díj 6 korona.

Atanári kar 28 okl. művész tanárból áll. Hygienikus tanteremek! Nyilvános vizsgák! Villamos és társaskocsi megálló! Szegény tehetséges növendékek fél, esetleg egész tandíjmentességet nyerhetnek. Ismertetőt díjmentesen küld az igazgatóság. TELEFON 501.

Ákar-e Ön kényelmes, tartós és elegáns lábbelit viselni? Ez esetben csakis „Angyal Cipőt” vásároljon, mely akkor valódi, ha a talpán ezen látható. Kapható az ország minden jobb üzletében. Viszontelárusítók forduljanak a lörv. védett Angyal-cipők gyárához: Engel Simon Budapest, VII. ker., Rákóczi-ut 8.

SZÍNHÁZAK
Kedden, 1908, szeptember 1-én

Királysínház
Varázskeringő
Operett 3 felvonásban. Írták Dörmann és Jacobsohn. Fordította Móricz Adolt. Zenéjét szedte Strauss Oszkár.
III. Joahim Németh
Elsőhar Papir
Hölöna Petráss S.
Niki Király
Gusztó Sárosi
Friderika Bró A.
Franci Ötvös Gitta
Vendőm miniszter Sugár
Kezdeté 8 órákor

Vígyszínház
A tanítónő.
Falusi életkép három felvonásban. Írta Bródy Sándor.
A tanítónő Varsányi I.
Óreg Nagy István Szerényi
Nagyasszony Harasztli H.
A tanító Tihanyi
Kántor Vonurey
Kántorkisasszony Hegedűs I.
Főúr Hegedűs
Kápián Bardi O.
Szolgabíró Tapolczai
Törvényszék Balassa
Kray Ida Hegedűsné
Kezdeté 8 órákor

Fővárosi nyári színház
Csökkirály
Regényes daljáték 3 felv.
Kezdeté 8 órákor

Városligeti Nyári Színház
Gondanyó
Életkép 4 felvonásban.
Kezdeté 1/3 órákor

Apollo - Projektográf
TELEFON 68-39.
Naponta minden előadásban fellép
Fedák Sári
éneklo mozgofényképben.
Előadja Verő „Die Brett“-gräfin * c. operettjének híres „BABA-DUETT“-jét.
Partnere Wassmann, a berlini „Deutsches Theater“ kiváló tagja.
KEZDETE: 6 órákor

MODERN SZINPAD Andrassy-ut 69.
Telefon 93-16.
Nagy Endre cabaretja. Minden este 9 1/2-től 12-ig. Az új szeptemberi műsor. Husz cabaret-szám! A REVU (Négy szinpad tréfa!)
Fellépnek: Nagy Endre, Medgyaszay Vilma, Fereny Károly, Balogh Böske, Szécsi Magda, Fábán Kornélia, Szász Ilona, Huszár, Sajó, Bárony, Máhr.
Jegyek: Báránál Kossuth Lajos-u. 4., Zipser és König-nél Andrassy-ut 4., Körtinénél Andrassy-ut 29. Sorényi-nél Erzsébet-körút 54. és a Cabaret pénziáránál, Andrassy-ut 69. szám.

IFJ. SCHULLER FERENCZ
nagyvendéglője
VI. kerület, Andrassy-ut 39. szám.
A szalmaözegek legkedveltebb étterme.
Kísértelt árak! * Kifünó kiszolgálás

FŐVÁROSI ORFEUM
WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17.
Új fellépések.
Kosta
a csavarfejt ember.
LOS MARAVILLAS
spanyol hölgy-kvartett.
MISS PHILADELPHIA
„Topsy“ nevű csodálatosan idomított elefantjával és
14 attrakció.
— Az előadás kezdete 8 órákor. —
A télikerben reggeli 5 óráig **VORÓS ELEK** szingyzenekara hangversenyz.

FRANÇOIS TRANSYLVANIA SEC

„VALUTA“ brszeny
egy darab bőrből készült ára 1 korona kizárólag
„Székely“ bőrdobosnál VII. 9 Rákóczi-ut 4
Arlekvizék ingyen

Jól lát?
Ha nem, akkor forduljon bizalommal
HATSCHKE optikushoz, csak Károly-körút 6. sz. ahol szemüvegek és látóüvegek is legolcsóbban kaphatók ingyen árlövizek bérmentve.

Órajavítás 1korona.
Pótlandó új részeket kivül. Zsebórákveg, mutató 10 kr.
Ferenc-körút 44.
Schwimmer Albert órásmester.
Nyitva este 9 óráig. Nyitva este 9 óráig.

XV-ik évfolyam Telefon 63-45.
Beiratások
naponta 9-6 óráig.
SOMOGYI MÓR
TANÁR, ZONGORAMŰVÉSZ
államilag képesített diplomált zeneitanár igazgatósága alatt álló **ZENE-CONSERVATORIUM**
akadémiai előkészítő tanfolyamokkal kezdők és haladóknak a legmagasabb művelési kiállításig.
VII., Erzsébet-körút 44. I.
Zongora, hegedű, ének, czimbalom, gordonka s az összes zeneelméleti tanszakokra. Az oktatói, az ország legkiválóbb művelési és pedagógusai.
államilag diplomált tanárok végzik.
Vidéki lányvendékek részére **INTERNÁTUS.**
Prospektust kívánatra küld az igazgatóság.

Kovács Gyula zongora-termelő
Budapest, V., Ferenc-József-tér 5-6. Gresham-palota. Telefon 110-66.
Zongorák, pianók és harmóniumok legolcsóbb árban. Teljesen új hangszerek bérbeadása.
Részlet és javító-osztály. Zongora hangoltatás eszközöltetik.
Állandó képtelállítási eredeti képekben, és művelési reprodukciókban.

Löwy Mayer
okl. zeneitanár
zeneakadémiai előkészítő hegedűtanfolyama
VI., Csengery-u. 45, II. 14
alatt létezik.
A tanítás szeptember 2-án kezdődik.
A beiratások d. e. 9-12, d. u. 3-6-ig eszközöltetnek.

Vértes-féle Sósorszesz
Minden házban szükséges.

TENNIS-RAKET JAVITO
Tennis-pálya-készítő s felszerelő. Versenyjátékosok egyedüli raketjavítója. —
MACHER REZSŐ sportüzlet
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3. szám. (A s udvaron)

Női ruha divat-kelme előadás
Orsági készletünkben 120 cz. széles őszi angol kelmeté-terenként 42 krtól kezdve a legfinomabb minőségig 2-3-4 frtig árusítunk.
Rosenberg és Quitt
női divat, szőnyeg és vászon árak nagy áruháza.
Budapest, VI., Király-utca 32.
Telefon 528.
Alapított 1895

Magán elemi iskola
Józsefvárosban.
Néhai ö. v. Breuer Jánosé, Bittner Emília közbevetésében és tiszteletben álló tanítónő hátrahagyott 44 év óta fennálló, magán elemi iskola-
Muraközy Ilona. A tanítást 4 járt átvette szeptember 10-től kezdődő új tanévben az eddig használt helyiségekben (VII., Erzsébet-körút 81b. l. em.) a régi, kipróbált tantervvel együtt folytatják. Beiratás szeptember 1-től.

VERŐ-féle
LEÁNYNEVELŐ-INTÉZET
Budapest, VI., Gyár-utca I. sz.
Telefon 88-13. Telefon 88-13.
Beiratások naponta 9-1-ig és 4-7-ig.
Internátus.
Nyilvános elemi iskola.
Polgári iskola.
Magas színvonalon három éves továbbképző tanfolyam.
Iparművészeti amatortanfolyam
Szövet-, bőr- és fadiszítési eljárások.
Porcellán- és üvegfestés.
Gyakorlati kurzusok: ruhavarrás, kalapdiszítés és alakítás, fehérneműszabás, öntésülés stb. stb.
Berlitz School tanfolyam.
A) Társalgás. B) Kereskedelmi levelezés. Perfekt levelezőnök kiképzése. Festés. Zene. Táncz. Svéd-torna. Délutáni felügyelet.

HETI MŰSOR.

Szeptember	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vígyszínház	Király Színház	Magyar Színház	Uránia	Főv. nyári színház
2 Szerda	A makrancos hölgy	—	Az ördög	Dollárkirályné	A csásár katoná	Uj asszonyok	Pillangó kisassz
3 Csütörtök	Bánkbán	—	Naftalin	100 év múlva	Sasfők	Rendnek muszáj Jeni	Csökkirály
4 Péntek	Ahol unatkoznak	—	Tatárjárás	Dollárkirályné	Kertlő ut	A szerelem története	Fuzsitus kisassz
5 Szombat	Előemult harang	—	Kutya van a kertbe	A vig özeveg	Tűz a gyárban	—	Hoffmann mesé
6 Vasárnap d. u. este	Liliomfi	—	Naftalin Kutya van a kertbe	100 év múlva A vig özeveg	Gretchen Tűz a gyárban	—	Szep Helena A gyimesi vad-virág

2348—1908. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A nagykálói m. kir. állami elmeógyógyintézet részére 1909. június 1-től kezdődőleg, esetleg 1910. és 1911. években szükségelendő

kenyér és zsemlye

szállításának biztosítása czéljából a

folyó évi szeptember hó 25-én délelőtt 10 órákor az intézet hivatalos helyiségében zárt írásbeli árlejtést tartok.

Az ajánlatok pecsételt zárt borítékban a fenti nap e. 9 óráig az intézet igazgatójának, vagy helyettesének kezéhez rövid úton, vagy posta útján nyújtandók be, a később érkezett, vagy pótajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Minden ajánlat 600 korona bálnapénzzel látandó el készpénzben vagy állampapírokkal, mely bálnapénz a szállítási szerződés megkötésekor 1200 korona óvadékra kiegészítendő.

A szükségelendő kenyér- és zsemlyemennyiség 250—400 egyén után számítatik; fentartván az igazgatónak azon joga, hogy a tényleges szükségletnek megfelelőleg a fentirt mennyiségnél többet vagy kevesebbet is rendeljen.

A szállítandó kenyér és zsemlye minősége:
a) barna rozskenyér 2000 grm. súlyu, kilónként 26 fillér.

b) fehér búzakenyér tejjel sültve 560 grm. súlyu, darabonként 30 fillér.

c) tejes és vizes zsemlye 80 grm. súlyu, mely helyett a rendelés-lapon előirt mennyiségben hasonló súlyu tejes vagy vajos kifli is szállítandó, darabonként 4 fillér.

A fentirt egységeknek kisebb vagy nagyobb ajánlat százalékosban számomat és betűvel világosan kiírandó, még pedig úgy az egy évi időtartamra, mint külön a 3 évi időszakra nézve is.

Végül az ajánlatban kitéendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri, azoknak magát aláveti, továbbá világosan kitéendő az ajánlattevő neve és lakása, esetleg azon személy megnevezése, akit az intézettel szemben való képviselével megbízni óhajt.

A szállítást az igazgató ítéli oda, valamint azt is, hogy egy, esetleg három évi időtartamra kötéssé-e a szerződés? A szerződés a vállalkozót az aláírás után azonnal, az intézeti igazgatótárgy ellenben a nagym. kir. Belügyminiszter urnak jóváhagyása után kötelezi jogérvényesen.

A szerződési feltételek az intézet hivatalos helyiségében, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagykálói, 1908. augusztus hó 28-án.

Dr. Borosnyói L. Béla

igazgató.

Most jelent meg! | Most jelent meg!

VELENCE

Kalauz magyarok számára
Képekkel és Velence színes térképével

Ára I korona. | Ára I korona.

Singer és Wolfner kiadása, Bpest, Andrassy-ut 10

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazda tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgyszervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemibajokban
emeritált kórházi orvos

gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makac

nemi betegséget
(húgyszólyást ebeket, syphillist stb.)

Impotentiát (férfiui gyengeség
megidősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül.

Biztos siker feletlen a honorarium utólag is fizethető.
Levelekre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszer.

Rendelés: d. e. 9—3-ig és este 6—8-ig.

Budapest, Rákóczi-ut 3/A. szám
(A Pannónia szállóudvarán szemben.)
Ájáró ház. — Bejárati ajtó mellett. — Költön várószobák.

MOST

jelent meg az új

**ŐSZI ÉSTÉLI
ÁRJEGYZÉK**

kivánatra ingyen küldi

NEUMANN M.
CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ
FÉRFI-FIU-ÉS LEÁNYKA-
RUHÁK-TELEPE
BUDAPEST,
IV. MUZEUM-KÖRÚT 1-3.

BUTOR DUB VALÓZTÉRŐBEN
KÉSZPÉNZTEL MINT
RÉSZFIZETÉSRE
RENDELHETŐ ÖLCSÓÁRON
KAPHATÓ

EHRENTREU TESTVÉREK
BUDAPEST, VI. EÖTVÖS-UTCA 17 (ANDRÁSSY-UTCA)
KAPU 1. A BÉLYÉZÉS INGYEN. TELEFON 6272

Titkos betegségek.

Sainos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedveiben meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelműsége és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Ezen szörnyű állapotban csak úgy lehet gyökeresen segíteni, ha az illetők olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz fordulnak, a ki jó tanácsokat tud adni a neml életre vonatkozólag és az esetleg már meglévő bajokban is tud segíteni; akkor majd megszűnik a titkos betegségek létezése is.

Ilyen magasatos hivatású Dr. Palócz v. kórházi orvos specialista országos hírv. intézete (Budapest, VII., Rákóczi) (Kerepesi)-ut 10., a hol a legnagyobb titoktartás mellett a mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül alaposan és gyorsan kigyógyítják már sok év óta még a legelhanyagoltabb esetekben is a bujakóros sebeket, húgyszólyag-, ideg- és hátgerincsbajokat, az érfertőzés és szívtelétőbajait, magömlést, elgyengült férfierőt, (impotenciát) kezdődő elmezavart, aranyerőt, sérvet, vérbajokat, bőrbetegségeket és a női nemű szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármely oknál fogva személyesen nem juthatna el, akkor szívesen adnak leveleire kimerítő választ (a levélbe csak válaszlevegelyt kell mellékelni.) A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra ráindokli visszakapja azokat. Az intézet a szükséges specialista gyógyszerokről is gondoskodik. Rendelés naponta d. e. 10 órától d. u. 5 óráig (vasárnap déli 12-ig).

Czím: Dr. Palócz v. kórházi orvos specialista Budapest, VII., Rákóczi- (Kerepesi)-ut

SZABADALOM,

védjegy- és mintaoltalom készklése az összes kultur-államokban.

ADLER MIKSA okl. gépészmérnök
hites szab. ügyvivő
BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 51.

BIZTOS

gyógyulást keresőknek
kik bármily
nemibetegségben szenvednek,

mint húgyszólyos és hólyagbajok, húgyszólyoskötések, viselési zavartok, ejszeli magömlések, sebek és bujakóros bántalmak (syphillist), az érfertőzés utóhatásként fellépő idegbajok, korai férfi-erő elgyengülés, bármily békültecs stb. nőknél fehérfolyás, méh bajok, alapos, gyors és gyökeres gyógyítására szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógymóddal fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL

v. ca. és kir. osztály főorvos országos hírv. és a legrégibb, 82 éve leannáló rendell. intézet

Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10—4-ig és 7—8-ig este. Időt húgyszólyos és hólyag bajok vizsgálata villamos húgyszólyos segélyével.

Vidékiek levelekre kimerítő választ és szakértői tanácsot nyernek, gyógyszerrel gondoskodik is. Titoktartás biztosított.

Nőknek külön váróterem.

E hirdetés rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges peit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges peit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Bálvány-utca 6/C. 28

Parlament
gyorsírók által vezetett magyar, németgyorsíró iskola. Díjtalan gépirás-oktatás, magyar, német fogalmazás, Kereskedelmi akadémiátanárok által oktatót szakfőtantervek. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egylet hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Iván 1863-ban. Biztos állásbiztosítás. Nyitva szeptember 1-től július 1-ig. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10. sz. előbb Gyár-utca 4.) Címre vigyázzunk! Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezetektől s más hirdetésünket utánczó újabb tanfolyamoktól független. Telefon 64-68. Beiratások egész napon át. 28944

Zalogcédulákat,
brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszünk. Brilliansokért többet fizetünk, mint amennyit vettük. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Csemegezőlő,
chasselas nemes fajok, postakosaránként 2 kor, mmásánként 28 korona, szegfűkörte, csemegealma 2 kor, ecetbe, vagy vízbe való ugorka, paprika, paradicsom, csemegeiszva kosaránként 140, ismételt-árusítóknak külön árjegyzék. Vasuti rendelést előlegbeküldéssel szállít. Szabó Csongrádról.

Muskotály,
passauti és chasselas szőlőt postakosaránként 1 frt; ugorka, paprika, paradicsom, csemegeiszva 80 kr-ért; paradicsomnak mázsáját 6 frt; fenti szőlő mázsáját 14 frt; szegfűkörte, csemegealma postakosaránként 1 frt, mázsánként 12 frt. Előlegbeküldéssel szállít Gyömlöcskivél Csongrádról.

Házilag készített tojásos tarhonyának kilóját 80 fillér, édes rózsapaprikának dobozát 1 kor, mézédés baracklekvárnak 2 kor., szilvalekvárnak 1 kor., lőporbős házi szappannak kilóját 120, kistűstön főzött barack-konyaknak literjét 4 kor., bármily csekély mennyiségben szállít vegyesen Stern Adél Csongrádról.

Csemegezőlő
nagyszemű ropogós gyöngyszőlőt legnemesebb muskotályival keverten és finom zamatu ózi barackot 5 kilónként 2 koronáért, métermázsánként 30 koronáért szállít Müller J. szőlőtelepe Kiskunhalason.

Gépezet
ezimű állandó rovata van a honkint megjelent „Molnárak Lapja” szaklapnak (Budapest, V., Csáky-u. 12.) és műanyag-szemek ingyen küldetnek azoknak, akik levelezőlapon kerik. Minthogy ebben a rovatban a legújabb technikai újításokon kívül mindaz előfordul, amire gépészeknek, művezetőknek, elektrotechnikusoknak, motorvezetőknél, fűtő- és gépgyári munkásoknak az üzemben és azon kívül segítség van, emellett valószínűleg elvárható, hogy a rovatról azok, akik megismerik, a helylap ára egész övre 9 kor. 140-150 4 kor. 28967a

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra továbbá ügyvédi vizsgákra, ugyszintén államszámvetéltani államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olesón előkészít: Dr. Kállay Zoltán jogi szemináriuma Pécsi IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt VI., Rózsa-u. 44.) Ne téveszse össze más hirdetéssel!

Eladó birtok,
Budapesttől egy órányira, Ocsa község közelében, a vasuti állomástól három kilométerre, az „Ocsai szőlők” elnevezéssel nemrégiben a forgalomnak átadott új vasuti megállóhelytől egy kilométerre nagyobb parcellázásból még megmaradt 110 magyar hold parcellákban olesón eladó öt holdtól jobbjebb. Szőlőtelepítésre is rendkívül alkalmas. Szintén Ocsán, közvetlenül a vasuti megállóhely közelében 8 magyar hold is eladó. Szőlőtelepítésre ugyancsak igen alkalmas. Bővebb felvilágosítást ad Grünvald János ügyvéd Ocsán, Pest-megye.

Zongorát,
vagy pianót tanuláshoz sürgős megvételre keresek készpénzért Uri-utca 14. Hochholzer,

Rekedtség
biztos és kellemes orvos-sága a Réthy-féle czukorka, 60 fillérért mindennél kapható. 721k

Kolonsvári
jogtudományi és állam-tudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítettünk elő a legrövidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikerét biztosítja 8 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójogból speciális tanfolyam, melyre korlátozott számban veszünk fel hallgatókat Csakis utólagos vizsga sikere után igen oleskölty díjazással. Levélbeli érdeklődésekre ki-mertően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolosvári, Magyar-u. 2

Magyar Tanügyi
Intézet (Hatóságilag engedélyezve.) József-körút 10. Felvilágosítást nyújt ugy bel — mint külföldi iskolákról, elintézt minden a tanügy körébe tartozó ügyet, elintézt iskolai beírásokat, gondoskodik középiskolai tanulóknak, egyetemi hallgatóknak létszámú családotknál leendő elhelyezéséről, ellátásáról. Szülőket gyermekeiknek minden egyes tárgyából való olesmeteléről az iskolában, valamint lakásán való viselkedéséről kélhelenként, illetve havonként körülményesen értesít, reájuk felhívja. Beszerzi a könyveket és taneszkereket. A tanulókat kerépeletéséről gondoskodik. Tanító-személyzetet (tanár, neveió, tanító, neveió) ajánl, illetve elhelyes. Tanácsot, felvilágosítást és utmutatást ad magánvizsgálati ügyben. 28949

Magánnyomozó
törv. bejegyzett cég elvállal bizalmi, házassági örökségi és egyéb könyves ügyekben teendő kutatásokat, személyek, lakások üzletek feltűnés nélkül megfigyelését a el-tűnt egyének és névtelen levelek irónak kinyomozását, bel és külföldön, Barna Libor János, Budapest, Rákóczi-ut 6. L 16. Telefon 103-52. 28587

A legelőnyösebb részletfizetésre
zongorát,
pianót,
czim balmot,
hegedűt
készpénzbeni áron a legújabb rendszerű
bankhitel
utján kizárólag csakis
Neményi nagy magyar bank szerelében.
Prospektus és árjegyzék ingyen.
Budapest, Király-utca 58. szám.

III Olesó kölcsönök
Tiszviselőkölosont 6-6 1/2%-ra, 15-35 évre, kezesek és életbiztosítás nélkül is. Életbiztosítástól való elutasítás nem akadály. Előzetes költség nincs! Díjazás utólagos! Felzalogkölcsönt 4-4 1/2%-ra, 4-62-500% annuitás mellett. Másodhelyre 6 1/2%-ra. Övedékokra az érték 75%-ig. Katonatiszteknek hadnagy-tól kezdve előnyös feltételekkel. Tárcahitelt, Váltókölcsönt gyorsan és előnyösen folyósítunk. Ingatlanok erdők, bányák adásvétele Osztályorsjegyek hivatalos áron. Mindentéle bankügylet lebonyolítását elvállaljuk! Minden felvilágosítás díjtalan! Képvisezők alkalmaztatnak! Eln és Társas bankbizományi és kereskedelmi iroda. Budapest, VI., Eötvös-utca 2. Király-utca sarok. Telefon: 105-34. Válaszhéveg. 28470

Ajtók és ablakok
régii és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvás rákoszatok, kerkerterések, keramillapok, Kohlheim lapok olesón kaphatók
Kelemen Mór,
épület-bontós vállalkozó Budapest, Mádor-u. 72-74. kiök üzlet Sziget-ut 5.

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban, Al-landó nagy raktár
Laub Lipót,
BUDAPEST,
Liszt Ferenc-tér 17. sz.

BUTOR
árverésről, finom és egyszerű butor, hálószobák és garson szobák Szalon bőrfotellek, gyöngyű tűkör, diván, bőrszék, íróasztal, porzaszönyeg és egyes darabok; Pöldes B. VII., Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban. 28949

Modern urasági butorok
alkalmi vétele és eladása
háló-, ebéd-, szalon-uriszoba és íródal teljes berendezések. Dus raktár szönyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas-és rézbutorokban.
GROSZ SÁNDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

SENZÁCIÓS KÖNYV: IRODALMI GEMEGE!
A nemi-kérdés és a társadalom.
Tartalma: I. A heretikus II. A nő és a prostitúció az ó-korban. III. A kereszténység ideje. IV. A mai kor állapota. V. A prostitúció világa VI. A jövő iránya — Főnyes László, a leles magyar publicista, ezt a kérdést gyöngyű realizmussal rajzolja meg, az igazságnak teljes mértékű öszinteséggel és bátorsággal. Hogy milyen sikere volt a könyvnek, igazi bizonyossága az, miköz hihetetlen gyorsan kelt el az első kiadás 40.000 példány. Ez már a második kiadás. A 114 oldal nyomatott oldalas könyv ára bementes küldéssel csak 90 fillér. Helyegyen is beküldhető. Kapható a „Molnárak Lapja” könyvnyomdájában (Budapest, V., Csáky-utca 42.)

Zalogcédulákat
veszek. Elzalogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltozok és teljes értéket kifizetem.
Singer Jakob
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. szám.
Izabella-utcasarkán

FARAGÓ J.
műbutorraktár, kárpitos és díszítő
Bpest, Váci-utca 2.
Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint mindenféle kárpitos- és díszítőmunkákat. 27881
Mintaraktár művészi kivitelű butorokból, francia és angol szövelekből, költségvetés díjmentesen.

VALÓ
di francia külzolgosségek (övszer) csakis
P. BERGUERANPILS
leghíresebb párisi gyárosból legelőnyösebben beszerezhetők
Polgár Sándornál
Budapest, VI. ker., Erzsébet-körút 50.
Részletes képes árjegyzék ingyen és bormentve.

Aludni
jótállással. Forduljon levelező-lappal hozzám. Pavel István Duná-Adony.
Stenográfia
Rákóczi-ut 60. I. em., ezelőtt Váci-körút 88. Ingyenes gépirásoktatás az összes írógéprendszereken. Dittalan és biztos állásbiztosítás. A „Stenográfia” országos Gabelsberger gyorsíró-és gépiróiskolában havonta új magyar, német, gyorsírási, gépirási és kereskedelmi szaktanfolyamok kezdődnek a legelőnyösebb feltételek mellett. Levelező és vitairásu-kurzusok. Az egyes tanfolyamok oklevéles gyorsíró- és kereskedelmi akadémiál rendes tanárok vezetése alatt állanak. Sokszorosító-és másolóiroda. Beiratások naponta az Intézet helyiségeiben kizárólag Rákóczi-ut 60. Össze nem tévesztendő hasonló hangzású iskolákkal.

30 forint. Varrógépek
egy új valódi család Singer varrógép részleteknyomott 5 évi főtállással csakis
SINGER A.
műgépésznel Budapest, főüzlet Akácfa-utca 55. Mindenféle varrógépek javítását legutányosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.
Csemegezőlő
Visontahegyit 5 kgrmonként 3 koronáért, őszibarackot 4 koronáért, körte, almát, dinnyét 2 koronáért szállít Löwy Gyula mintagazdasága Gyöngyösön 5626
Szaktanárok
vezetése alatt előkészítettnek felelősséggel, legrövidebb idő alatt, legjobb sikerrel, díjazás csakis sikeres vizsga esetén, gyermekek és felnőttek (hölgyek is), kik 6 elemi végezték, polgári iskolai magánvizsgákra, továbbá gimnáziumi, kereskedelmi, reálisiskolai tanulók, javító- vagy pótvizsgákra és mindenféle magánvizsgára. Felvilágosítással szolgál „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. I. 3. ajtószám.

Kezimunka
hímzésekhez, butorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok képes nagy árjegyzékét kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománygyár, Nagymező-utca 46. szám. 27903
Benzinmotorok
1-25 literig műhelyünkben gyártilag kijavítva, valamint új motorok is, jótállással és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók
KALLAI motortelepén
Budapest, VI., Nagymező-utca 43. Ugyanitt használt gézcsoptékezetek és helymalmok is kaphatók
BUTOROK
háló-, ebéd-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, íróda berendezéssel és mahagoni butorok, szönyegek és függönyök salódi angol bórgerániturb eladása és vétele.
Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám I. emelet 268
Budapest-utca sarok.

Egyéves önkéntes
lehet minden fiatalember, aki az egyéves önkéntes-ségre képesítő vizsgálatot leleszi Ezen vizsgára mindenki, rövidesen legjobb sikerrel elkészülhet. Felvilágosítással szolgál „Tanár” Budapest Thököly-ut 8. I. 3.

Pótvizsgákra,
Polgári, gimnáziumi, kereskedelmi, reál, magánvizsgálatra, gimnázium különbözőkre és érettségire előkészít (hölgyeket is). Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbé lyeket kérek. 27808

50 korona hetibért
vagy 50-60% jutalékol
kap mindenki, akik alumini-umtábláim és áruim el-árusítását elvállalja. A képviselet mellékfoglalkozásul is átadatik. Alumini-umáruk nátszi könnyen eladhatók. Ertesítés és minta ingyen. Ne készen tehát senki tudakozódní.
Czím :
ANTON HRUBY
Múglitz, Morvaország.

Saját gyártmányú vas-és rézbutorok
Részeg — — — 45.- frt
Vaságy matracsra 8.50 •
Gyermekegy — — 11.50 •
Sodronyágy-betét 8.50 •
Vas-és rézbutorok gyártásában. 28046
WEISZ LIPOT
Király-utca 99. szám.
TELEFON 67-01.

INGYEN DRÁGABB, MINT NÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP
NAGYÍTÁSOK
ADUNK EGY ÉLET NAGYSÁGÚ KÉPET 5 KORONÁÉRT DISZES PASZPARTUVAL 35-68 CMA. NAGYSÁGBAN CSOMAGOLVA SZINES
OLAJKEP
ÁRA 10 KORONA. KÉPVISELŐK KÍNDEHÖTT FELVÉTBENK
SZAVATOSSÁG
MINDEN IRÁNYBAN RAFAEL KÉPVISELŐ MŰVEI BUDAPEST, VI. BOTTENHEIMER-UTCA 40. KÉPVISELŐ AZ 1908. ÉVI PÁRISI KÉPVISELŐI KIÁLLITÁSON MEGKAPTA A KÉPVISELŐI ÉS ARANY-ÉREMELEK.